מספר 1736 שנה 35 י"א כסלו תשל"א, 9.12.1970 המחיר 1.50

העולם הזה

מאחורי ה"גילוי" המרעיש של TIME

ספיר כבר נקבע

ראש הממשלה הבא

היורש

קרא יקר

השבוע טען שר התחבורה והדואר שמעון פרס שהעולם הזה „מלא שקרים כרימון."

זה מזכיר לי את הפאראדוכס היווני המפורסם: „סוקראטס אמר שכל היוונים הם שקרנים. אם זה נכון, הרי אז גם סוקראטס הוא שקרן, וממילא אימרתו אינה נכונה. אם אין זה נכון, הרי סוקראטס אמר אמת, וכל היוונים הם באמת שקרנים. ואז סוקראטס, שהוא יווני, משקר גם הוא."

במשך השנים הארוכות, שבהן ליווה העולם הזה את דרכו של שמעון פרס, הוכיח לו לא פעם שהוא שקרן.

שניים מן השערים המפורסמים ביותר בתולדות השבועון המסויים היו שער בו הופיעה תמונתם של חיילים פורטוגזיים באנגולה, כשהם נושאים תת־מקלעים מדגם עוזי, ושער שנשא את הכותרת: „אתה שקרן, מר פרס!" קודם לכן טען פרס בפומבי כי מעולם לא נמכרו עוזים לצבא הפורטוגזי. העולם הזה גילה את האמת כאשר נסעתי במיוחד לפורטוגל כדי לברר את העניין. מצאתי את התצלום המרשיע בחוברת רשמית של הצבא הפורטוגזי, שנמסרה לי במועדון־קצינים בליסבון.

הפרס־פקטיבה של שמעון פרסומת

אין „העולם הזה" מנהל מלחמות אישיות. דומני שדווקא פרשת שמעון פרס מוכיחה זאת.

פרס עורר את תשומת־לבו של השבועון המסויים לראשונה כשהתחיל בתפקידו כמנכ"ל משרד הביטחון ב־1953, כנער טיפוחיו של דויד בן־גוריון. הוא היה דמות־מפתח באותה קבוצה של נערי־חצר, שהקימה אז למעשה, מאחורי גבו של בן־גוריון, ממשלה חשאית, בלתי־תלוייה במימשל הדמוקרטי של ישראל.

„העולם הזה" 5.6.61 ו־24.1.62

העולם הזה גילה לראשונה סכנה זו, בראשית 1956, וגם הצביע על דמויותיה המרכזיות: משה דיין, הרמטכ"ל של אז, אהוד אבריאל, טדי קולק, שמעון פרס ואחרים — אשר הקשר ביניהם נתגלה לציבור הרחב רק כעבור שנים רבות, עם הקמת רפ"י.

במיוחד עקבנו אחרי דמותו של פרס, שנראה אז מסוכן במיוחד. הוא בנה לו רשת של עיתונאי־חצר בעיתונות היומית (הדבקנו לה אז את התואר „יונייטד פרס")׳ דאג לפירסומו העצמי הרצוף (קראנו לו אז „שמעון פרסומת"), וזאת כדי להגשים את עלייתו לשלטון כאיש מס׳ 2 במדינה אחרי בן־גוריון (קראנו לכך ה„פרס־פקטיבה".)

רבים חשבו אז שזוהי מלחמה אישית לגמרי בין שמעון פרס ואורי אבנרי, שהם בני אותו גיל בדיוק (מפרידים ביניהם שבועיים). אולם לא היתה בכך שום נימה אישית. פשוט האמנו כי האיש מסוכן בשל אי־דבקותו באמת, שיטחיותו המזעזעת, תככיו המסועפים, והשפעתו על בן־גוריון שהניח לו לעשות כאוות נפשו.

במשך עשר שנים של עליות וירידות ניהלנו עימו ויכוח רצוף, והקדשנו לו שערים רבים: בדרך שהובילה למיבצע־סיני, אחרי המיבצע, בפרשת לבון וכו׳.

לא ניתחנו את הכרזותיו המפוצצות. למשל: כאשר טען כי אין אנחנו מדינה מיזרח־תיכונית, אלא ים־תיכונית, הקשורה בשאר מדינות הים־התיכון. (הוכחנו לו אז כי רוב מדינות הים־התיכון עויינות לישראל.) או כאשר טען כי בריתנו עם צרפת אינה מבוססת על אינטרסים, אלא על סנטימנטים עמוקים. (ניבאנו אז שברית זו תגיע לקיצה ברגע שתסתיים מלחמת אלג׳יריה, ושצרפת תהיה אז עויינת לישראל.)

הדו־קרב מתחדש

אולם כאשר נאלץ פרס להתפטר מתפקידו ועבר לגלות האופוזיציה׳ על פי הכרעת בן־גוריון הזקן, נפסקה מלחמה זו. לא תקפנו אותו ולא התווכחנו עימו — כי איננו מנהלים דו־קרב עם מי שהחרב נשמטה מידו.

כאשר התרוצץ פרס בנסיון־שווא להקים את רפ"י (נסיון שאת פירותיו קטף משה דיין בלי מאמץ), וכאשר חזר והפך עסקן של המערך ללא תפקיד ממלכתי (כשדיין עלה לגדולה כשר הביטחון, וסירב לקחת את פרס כסגנו), לא התייחס אליו העולם הזה כלל.

בשבועיים שעברו התחדשה המלחמה (ראה דו"ח לבוחר, עמודים 32—34). השבועון המסויים חשף את תפקידו של פרס בהשגת ניצחון הכפיה הדתית במירוץ אשקלון, ואבנרי גילה בכנסת את חוסר־אחריותו של פרס בפרשת נמל־התעופה. פרס הגיב בצרור השמצות אישיות.

הדו־קרב מתחדש — ומעניין שזה קרה כמעט מייד אחרי ששמעון פרס חזר לתפקיד ממלכתי. האיש פשוט אינו מתאים לכך — מבחינת אופיו, רמתו ושיטותיו.

אל תפע

תיאטרון דגן מציג
קפץ
באלהמברה - יפו
ערב ערב ב־8.30 במוצ"ש ב־6.45 וב־9.45
בימוי: איזי אברהמי ● מאת: רבקה רז ואיזי אברהמי
כרטיסים במשרדים ובקופת התיאטרון. הנחות ב„כנף" טל. 625656 וב־„קסטל" טל. 447678.
תחבורה: צפון תל־אביב — קו 7, 18. מהתחנה המרכזית קו 44, 41

תיאטרון דגן מציג:
עיר הגברים
מחזמר עפ"י דימון ראניון
לתושבי תל־אביב!
פרדס־חנה „דקל" יום ד׳ 9.12 ב־8.30
אשקלון „רחל" יום ה׳ 10.12 ב־8.30
אולם „נחמני" יום ג׳ 15.12 ב־8.30
אולם „אהל־שם" מוצ"ש 19.12 ב־7.00—9.30
כרטיסים במשרדים. הנחות לארגונים ב„כנף" טל. 625656 וב„קסטל" טל. 447678
פרסום בלקין

מעצמה ומהפכה
פרוש רדיקלי לתולדות זמננו
דוד הורביץ
תפיסה חדשה להשקפת העולם המרכסיסטית מנקודת מבט של השמאל החדש. הספר מתאר את תולדות התנועה הקומוניסטית בעולם כולו ואת התנגשויותיה עם האידאולוגיה הקאפיטליסטית, המגולמת על־ידי ארה"ב.
המחבר מראשי השמאל החדש בארצות־הברית רואה במהפכה הסוציאליסטית את הדרך לפתרון בעיות העולם.
הוצאת מסדה בע"מ

מחיר ואיכות עומדים
ביחס הדדי סביר.
אל נא תתפלא איפוא,
אם תדרש לשלם
מחיר גבוה במקצת
תמורת מכשיר טלויזיה
שאוב לורנץ

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח׳ פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

געתון של שטראוס

רזה ושמנה

געתון רזה עם התווית הירוקה

געתון שמנה עם התווית הכחולה

95

קלוריות ל-100 גרם

165

קלוריות ל-100 גרם

לאלה השומרים
על גזרתם אך
אינם מוכנים לוותר
על גבינה טובה

לאלה שאינם
שומרים על דיאטה
ואוהבים
גבינה טובה

מחיר 47 אג'

מחיר 54 אג'

תשקיף

הידיעה על בחירת ספיר חבלה בביקור דיין

הידיעה שפורסמה השבוע בשבועון האמריקאי „טיים" על בחירתו־כביכול של פנחס ספיר כיורש לגולדה (ראה עמ' 15), נועדה כנראה לפגוע בתדמיתו של משה דיין בעיני הממשל האמריקאי לקראת ביקורו בארצות־הברית השבוע.

כך מסבירים בחוגי הממשלה את עיתוי פירסום הידיעה שהגיעה לשבועון מאחד מכתביו הישראלים, דודו הלוי, איש העבודה ולשעבר עורך ביטאון צעירי המפלגה רמזור. הלוי, המקורב לשר ישראל גלילי, הכליל בכתבתו המקורית את העובדה שגם גלילי השתתף בפגישה שנערכה בבית יהושע רבינוביץ', שם נבחר כביכול ספיר ליורשה של גולדה. אך הטיים השמיט את שמו של גלילי מהידיעה. אולם בארץ ביקשו את תגובת גלילי על הידיעה על סמך העתק שנשאר בארץ שבו עדיין נכלל שמו של גלילי. גלילי הכחיש את דברי הטיים ולא ידע כי שמו אינו מוזכר כלל בידיעה.

נראה כי מטרת הפירסום היתה להבהיר לאמריקאיים, לקראת ביקורו של משה דיין, שאין הם יכולים להתייחס אליו כראש־ממשלה פוטנציאלי וכי לא הוא יהיה יורשה של גולדה.

חזרה לקנוניות מפא"י—חרות

תקופת הקנוניות של מפא"י וחרות, בניצוחם של ברוך אזניה ויוחנן באדר שנסתיימה ערב מלחמת־ששת־הימים, מתחילה עתה מחדש.

שיתוף הפעולה החדש בין עסקני המערך וגח"ל, בעזרת המפד"ל, בא להבטיח לשלוש מפלגות אלה מונופול מוחלט בזירה המדינית.

מכיוון שחרות אינה יכולה להסכים לבחירות אישיות, בגלל הסכנה של פילוג עם הליברלים, לובשת הקנוניה החדשה צורה של נסיון להעלות את אחוז החסימה, בצורה שיחסל את ל"ע והמרכז ה' חופשי (לטובת גח"ל) את אגו"י, ופא"י (לטובת המפד"ל) את מק"י ורק"ח (לטובת המערך) ואת הכוח החדש (לטובת כולם).

האירוניה במצב היא שבאותה שעה יש מלחמת אחים לחיים ולמות בתוך כל שלוש הסיעות הגדולות. בליברלים פועלים סוכני חרות נגד יוסף ספיר, במפד"ל התחדשה מלחמת הגושים ובמערך מתקרבת מלחמת היורשים לשיאה.

ח"כ יונתן יפרח, יתפטר מתפקידיו הציבוריים

האשמות שהועלו נגד יונתן יפרח, יביאו קרוב לוודאי להתפטרותו מכהונתו כראש מועצת שדרות ומתפקידו כחבר־כנסת.

כפיצוי על הסכמתו להתפטר, יישלח יפרח לתקופה ארוכה לשליחות באפריקה.

על כך סוכם בישיבה סודית שנערכה בסניף מפלגת העבודה בתל־אביב בחש־תפסותו של מזכיר העבודה אריה אליאב.

הישיבה, שהיתה מלוה חילופי דברים חריפים, נשמרת בסוד, ודובר מפלגת העבודה הכחיש שבכלל דנו בנושא.

למרות ההכחשה, מחכים עתה להזדמנות נאותה כדי להודיע לציבור על ההתפטרות.

קבלת סטודנטים — פעמיים בשנה

המוסדות להשכלה גבוהה בארץ, יעברו לשיטת קבלת סטודנטים פעמיים בשנה. שיטה זו תקל על כניסתם של חיילים משוחררים ושל מועמדים שנכשלו בבחינות מיון קודם לכן.

הטכניון בחיפה, שהוא המוסד האקדמאי הסלקטיבי ביותר בארץ, יהיה הראשון שיעבור לשיטה זו והוא ינהיג שיטת נקודות צבירה בלימודים.

ענף יצוא חדש: מלון רפואי

למוצרי היצוא של מדינת־ישראל עומד להתוסף מוצר חדש: מלון רפואי.

המדובר במלון מיוחד שיוקם בארץ על־ידי משקיעי־הון זרים ושיאכסן תיירים שיבואו לארץ כדי לעבור ניתוח.

הבעייה שנתקלים בה המחכים לניתוח בארץ, היא חוסר מיטות בבתי־החולים. לכן הגיעו מוסדות ממשלתיים למסקנה כי בית־מלון שישכיר מיטות לצורכי ניתוח לאזרחי חו"ל, שיקבלו בארץ טיפול במחיר זול וברמה גבוהה, יכניס לקופת המדינה מטבע זר ויפתח את ענף התיירות.

חקירה על העלמת־מס של עורך־דין ידוע

מחלקת החקירות של מס־הכנסה פתחה בחקירה על העלמת־מס של עורך־דין ידוע.

לפי טענת החוקרים, קיבל אותו עורך־דין סכום כסף בן ארבע ספרות, מעבריין עליו הגן. כתמורה נתן עורך־הדין לעבריין קבלה על סך 50 ל"י, וסכום זה גם נרשם בספרי החשבונות שלו. בעיקבות סיכסוך בין השניים, הלשין העבריין על עורך־הדין בפני שילטונות המס שפתחו בחקירה.

קרוב לוודאי שהפרשה תחוסל ולא תגיע לערכאות ושעורך־הדין ישלם כופר למס־הכנסה.

איומים על בעלי דוכנים בשוק הכרמל

עקב תלונות שהגיעו למטה הארצי של המשטרה לפני מספר חודשים, מצד בעלי דוכנים בשוק הכרמל בתל־אביב, פתחה המשטרה בחקירה. בעלי הדוכנים התלוננו כי קבוצת ביריונים מאנשי העולם התחתון דרשה מהם דמי הגנה ואיימה על המסרבים בפעולות אלימות.

חקירת המשטרה לא העלתה דבר וזה עודד כנראה קבוצת ביריונים נוספת שהחלה להפעיל בשבועות האחרונים את שיטותיה בשוק הכרמל.

התוצאה הראשונה לשיטות החדשות: הריסת דוכן ירקות השייך לליאון פריימן.

הקבוצה החדשה רמזה לבעלי הדוכנים כי אם לא יענו לדרישותיה, יהפוך שוק הכרמל לתוהו ובוהו.

תנחומים לצרפת עם שגיאות כתיב

אנשי שגרירות צרפת בישראל אינם מסתירים את מורת רוחם ואת אכזבתם מהעובדה שבספר התנחומים שנפתח בשגרירות אחרי מותו של הגנרל שארל דה־גול, נשיאה של צרפת לשעבר, חתמו רק 112 אזרחים ישראליים.

זהו מיספר זעיר ביותר של חותמים. בשגרירות חזו כי למרות יחסי האיבה שרוחשים הישראלים לדה־גול, הרי יימצאו כמה מאות אנשי ציבור, שיבחרו להפגין את הידידות שהם רוחשים לעם הצרפתי באמצעות המחווה של חתימה בספר ה־תנחומים. מרבית החותמים היו בעיקר אנשי עסקים, הקשורים עם שגרירות צרפת ורובם חתמו בשמם ללא תוספת תוארים. היחיד שהוסיף את כל תואריו על חתימתו היה מנכ"ל מישרד החוץ גדעון רפאל. החותם הנכבד ביותר היה דוד בן־גוריון, שבסערת רוחו התבלבל, כנראה, וכתב את „העם הצרפתי" בשגיאת כתיב (ראה תמונה).

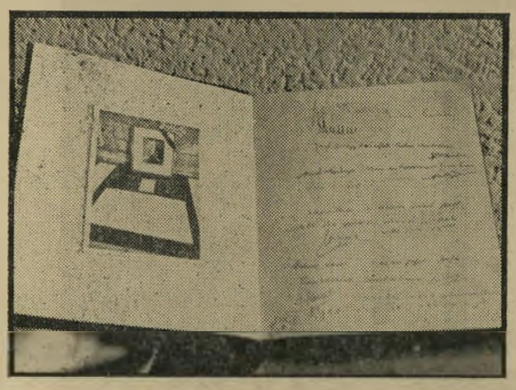

ספר התנחומים זהו ספר התנחומים שנפתח בשגרירות צרפת בישראל אחרי מות שארל דה־גול. משמאל נראית תמונתו עטופת השחורים של הגנרל ומימין החתימות.

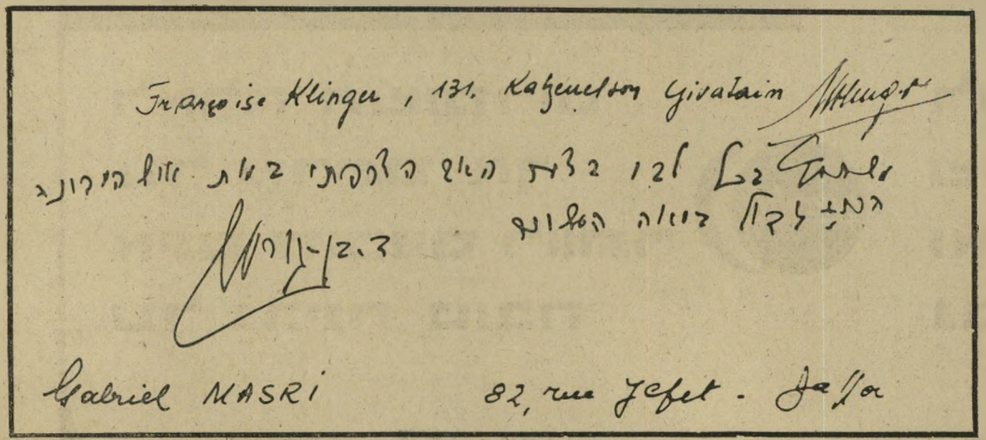

חתימת ביג'י ביג'י כתב בספר: „משתתף בכל לבי בצער העם הצרפתי במות איש המדינה הכי גדול במאה העשרים." את המילה „עם" כתב ביג'י בשגיאת כתיב.

פרסום אדמון בע"מ • ציר

הבו מֶמ לגבר

סידרה חדשה של מוצרי גילוח וטיפוח לגבר

מפעלי "יצהר" מגישים לראשונה, סידרה מושלמת של מוצרים לטיפוח ההופעה, ברמה ובידע בינלאומיים.

לרשותך:

"ממ קצף" - קצף-גילוח עשיר שאין כדוגמתו, לגילוח בזק מושלם. מכיל ניחוח גברי המשאיר פניך רעננים להפליא. הקצף במיכל אלומיניום אל-חלד- עשוי מקשה אחת, השומר היטב על הקצף לכל תקופת השימוש.

"ממ 5" - חמישה סכיני פלדת אל-חלד בחפיסה אחת. לגילוח רב פעמי חלק ומלטף, אפילו לזיפי הזקן הקשים ביותר.

"אינגליש לבנדר" - סבון-טואלט גברי מעולה, מקציף עד בלי-די ומכיל ניחוח אנגלי אקסקלוסיבי.

"ביו פיקס" - הקרם לייצוב השיער. שומר על התסרוקת בטבעיות, ללא ברק ושמנוניות ומכיל בושם גברי קליל.

"ממ פס" - משחת-גילוח חדשה עם פסי מנתול כחלחלים, המכילים ALLANTOIN- חומר מיוחד להגנת העור ולרענון הפנים.

"ממ זית" - משחת הגילוח בעלת המוניטין, המתאימה במיוחד לעור רגיש.

"ממ ציטראל" - השמפו המעולה לחפיפת כל סוגי שיער, בניחוח לימונים עדין.

זה נהדר, מֶמ לגבר, של יצהר

תביעה משפטית נגד אורי גלר

העולם הזה (1729) היה העתון היחיד שהעז לצאת בגלוי בקביעה כי אורי גלר, המתחזה כטלפאט, אינו אלא מאחז עיניים ורמאי, שאין כל קשר בין התעלולים שהוא מציג לבין תופעות מתחום ה־פאראפסיכולוגיה.

גולדשטיין

השאלה, האם אורי גלר הוא רמאי או טלפאט אמיתי? עשויה לעמוד לדיון משפטי בבית־משפט השלום בבאר־שבע, אחרי שתושב העיר הגיש תביעה משפטית נגד אורי גלר להחזרת דמי הכרטיס ששולם עבור הופעתו בסך 7.50 ל"י, בטענה כי בהצגתו אין נכללים הדברים שהוא מבטיח במודעות.

מגיש התביעה הוא אורי גולדשטיין (30) סטודנט בטכניון בבאר־שבע ומורה לנהיגה בזמנו הפנוי. התביעה הוגשה באמצעות עורך־הדין יוסף צוקרמן. „הגיע הזמן להפסיק את הונאת הציבור של גלר," טען גולדשטיין, „איקיום ההבטחות המובטחות מעל המודעות היא הפרת הסכם עם קונה הכרטיס שאינו מקבל את המגיע לו. המניעים שלי להגשת התביעה אינם אישיים, אלא כלל ציבוריים."

האשים בשוחד וחזר בו

פרשת שוחד נוספת באירגון המוניות בתל־אביב נגולה בכתבה „שילמתי שוחד למזכיר," (העולם הזה 1733), בו גילה נהג המונית דוד דרורי, מתחנת טכסי מרכז, כי שילם שוחד בסך 1100 ל"י, בהמלצת שמאי פיינגולד, מזכיר אירגון נהגי המוניות, כדי לקדם את התור שלו לקבלת מונית חדשה."

אחרי פירסום הכתבה נאלץ דוד דרורי לחזור בו מהאשמותיו. שמאי פיינגולד, מזכיר האירגון, שהוא חבר בתחנת מוניות מרכז, הפעיל לחץ על דרורי. אנשי התחנה סירבו לתת לנהגים שכירים לנהוג בשתי מוניות בטענה שאינם מתאימים לתפקיד. כתוצאה מכך כתב דרורי מכתב התנצלות וחזר בו מהאשמותיו נגד פיינגולד. עד כה לא התערבו בפרשה לא משרד התחבורה ולא מוסדות ההסתדרות, שארגון נהגי המוניות משתייך אליה.

מכתבים

■ ד"ש
מלוס־אנג'לס

ח"כ אורי אבנרי וסיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת עומדים במרכז החדשות בטלוויזיה, ברדיו והעיתונות כאן בלוס־אנג'לס, בעיקר בנושא: דיין והריגול ה־אמריקאי, ושיחות אלון־חוסיין.

הפירסום עולה לעיתים על זה המוקדש לישראל. הדבר מעורר התרגשות והתלהבות רבה בקרב הישראלים והיהודים ה־לומדים איתי כאן באוניברסיטה של לוס־אנג'לס.

שהותו של חבר־הכנסת אורי אבנרי לאחרונה בלוס־אנג'לס עוררה עניין רב, ונאומיו באוניברסיטה של לוס־אנג'לס, ובאחד מבתי־הכנסת, זכו להד ניכר. נעים מאד היה לשוחח עם סטודנט יהודי כאן על הנעשה בישראל, כשהוא מצטט מנאומו של אבנרי.

בשבוע שעבר נאם כאן באוניברסיטה מר אבא אבן, והבדיחה בין הסטודנטים הישראליים כאן היא שהקונסוליה הישראלית המקומית הזמינה במיוחד את מר אבן מניו־יורק על חשבון משלם־המיסים הישראלי, כדי לנאום באוניברסיטה ולתקן את „הרושם הרע" שעשה ח"כ אבנרי.

מר אבן נאם את הנאום הרגיל, המייצג את עמדתה הרשמית של ישראל, וזכה לקריאות בוז מצד קהל הסטודנטים, שהיה מורכב ברובו מסטודנטים יהודיים.

שלמה ארנון, לוס־אנג'לס

■ מקצת
מן האמת

מבורך

ביום ד' 26.11.70, שמעתי בשעה 10.30 בבוקר את קול עמאן בעברית. תעמולה או לא תעמולה, אולם שמעתי שם ציטוט, „דברי דיין האחרונים" ולאחר מכן שמעתי פרשנות ובה אמר הפרשן כי אין ספק שלמחרת יכחיש דיין את הדברים.

קול עמאן או לא, אבל היה בשידור במקצת מן האמת, לא כן?

דרור מבורך, תלמיד, ירושלים

■ עוד על
אוניברסיטת חיפה

לידר

בצידו של המאמר על אוניברסיטת חיפה ומנגנוני החושך למיניהם (העולם הזה 1732), הופיעה כתבה קטנה וממוסגרת שבאה להבהיר לקורא מה טיבה של אותה אוניברסיטת חיפה. בין השאר הובהר שמטרתה לעניק השכלה פוליטית־עממית, ושרמתה היא הנמוכה בין האוניברסיטאות בארץ.

כסטודנט באוניברסיטה הנ"ל ברצוני להעלות השגות על קביעה זו, שהיא לדעתי חסרת ביסוס.

אני לומד בחוגים לכלכלה וסטטיסטיקה, ומדעי הטבע, מתמצא בעיקר בנעשה בחוגים אלה. כל הסגל בשני החוגים מורכב ממרצים בטכניון וממתרגלים שהם אנשי הטכניון. כל אלה מורגלים לדרוש רמה גבוהה יחסית מתלמידיהם.

הייתי אומר, שהקמת אוניברסיטה נחותה ברמתה מהקיימות, היא בבחינת משימה בלתי אפשרית, וקצת יומרני ליחס הישג כזה לעיר פועלים צנועה כחיפה.

אורן לידר, קריית ביאליק

■ תקדים
מסוכן?

בתשובה למכתבי כותב אורי אבנרי (בין השאר) „לא היה טעם להעביר את המסמך („מסמך דיין") לידי שרותי הביטחון, לאור הנסיבות הפוליטיות בישראל" (העולם הזה 1734) אך לדאבוני לא נוגעת תשו־

(המשך בעמוד 8)

להסרטה מושלמת

Canon SUPER 8

להשיג בחנויות הצלום המובחרות

אינטימי

ויברטור רב עוצמה לעיסוי מהנה משגר גלים מרטיטים ומשחרר את המתיחויות של הגוף. להחלקה, לחיכוך, לגירוי, מעניק תחושת פורקן מלאה.

★

לכבוד „מטמה" — שיווק ישיר — ישראל ת.ד. 6472 ת"א
נא לשלוח לי באריזה אטומה ויברטור. ר.ב. 29.60 ל"י
ו־2.40 ל"י דמי אריזה ומשלוח בצ'ק או בהמחאות דואר.

שם ..... כתובת .....

אופנת צמרת בע"מ

קורס לדוגמנות

דוגמניות ודוגמנים

הקורס שיערך במלון שרתון ת"א כולל:
● דוגמנות צלום ● דוגמנות מסלול
● איפור נימוסין ● טיפוח החן והיופי
למסיימי הקורס סיוע והכוונה לעבודה
פרטים והרשמה
דיזנגוף 132 ת"א טל. 224281

הצעה מיוחדת

למורים ★ מרצים ★ סטודנטים ★ שוחרי תנ"ך
למדו תנ"ך בכתב בביתכם

ללא תשלום

בקורסים המאורגנים מטעם:

בית־הספר הישראלי ללימוד תנ"ך בתכתובת, ירושלים

כל קורס מכיל 40 שיעורים בכתב וניתן ללמוד אותו בעברית, אנגלית או צרפתית.

פנה בכתב לת.ד. 10060, ירושלים, והשיעורים בתנ"ך ישלחו אליך חינם

כל יום חמישי בשעה 9 בערב every Thursday

אימפרוביזציה

Improvisation

ג'אז הפנינג

JAZZ HAPPENING

★ HAROLD MACGILL — הרולד מקגיל — פסנתר
★ CARLOS LLANES — קרלוס לנס — תופים
★ PANCHO BLUMENZWEIG — פנצ'ו בלומנצוויג — בס

Yarkon Hotel מרתף מלון הירקון
Basement רחוב הירקון פינת נס־ציונה

אנשים

ח"כ איסר הראל:
„לא מוסרי לבצע מעקבים אחרי שרים!"

■ הכנסת סיימה את ה־דיון הסוער סביב הצעתו של ח"כ **יעקוב גרוס** נגד ה־מחזמר קפוץ, והתכוננה לה־צביע על הצעת השר המפד"לי **יוסף בורג**, להעביר את ה־נושא לוועדה. באותו רגע נכ־נס לאולם סגן ראש־הממשלה **יגאל אלון**, שעמד להשיב על ההצעה הבאה. אלון התיי־שב במקומו, ליד בורג, ולא השתתף בהצבעה. בורג הפ־ציר בו בקול רם להצביע, יחד עם כל שאר אנשי הקואליציה. אולם יגאל סירב בגלוי, בהע־מידו פנים שאינו יודע על מה המדובר, למורת רוחו הבולט של בורג.

■ מה הרגיז במיוחד את ראש־הממשלה **גולדה מאיר** בפרשת ההדלפות? כתבתו של **רפי אונגר** ששודרה ביום השבת לפני שבועיים במיסגרת יומן השבוע. במהלך אותו שידור, הציע ח"כ **חיים צדוק** לקיים חקירות ולהסיק מסקנות נגד שרים מדליפים — עד כדי פיטורים. לעומתו טען הממונה לשעבר על שי־רותי הביטחון, ח"כ **איסר הראל**, כי לקיים מעקבים אחרי שרים „זה לא מוסרי," ושגם בתקופה שהוא היה בראש שירותי הביטחון הוא לא נתבקש לעשות זאת, ואם היה מתבקש — לא היה מב־צע. דבריו של איסר הרגיזו את גולדה, ובישיבת הממשלה שהתקיימה לאחר אותו שידור, דנו השרים במשך חצי שעה על דברי איסר.

■ באיזה תואר לפנות ל־**דוד בן־גוריון**, התלבט ה־שבוע שר־הסעד **מיכאל חזי־ני** שנאם באסיפה של נשות ויצ"ו בה נכח גם ביג'י. כש־החל חזני את נאומו, הוא אמר: „כבוד היושב־ראש," אז הוא הפסיק למספר שניות, גר־אה מתלבט והמשיך: „והאיש ששמו ותוארו דוד בן־גוריון."

■ כאשר יצא שר־האוצר **פנחס ספיר** למזנון הכנסת כדי ללגום כוס מיץ, באמצע הדיון על אחד החוקים שהגיש, שאלו אותו עיתונאים איך הוא מצליח להיות תמיד בחו"ל, כאשר פורץ בארץ משבר בין שרי הממשלה. השיב ספיר: „אני מודיע לכם כבר עכשיו, ששלוש הנסיעות שלי המתו־כננות לשנת 1971 נקבעו כולן לזמנים שבהם יהיו משברים."

■ למה פנחס ספיר לא אוכל בזמן האחרון ירקות? כ־שהגישו לו בשבוע שעבר, ב־משרדו, ארוחת בוקר, שהור־כבה מלחם קלוי, חביתה, תה וסלט ירקות, התפרץ ספיר: „אין לי זמן עכשיו בשביל ה־בולרה. לא רוצה ירקות." כ־שניסו עוזריו לשכנעו כי ה־ירקות טובות לבריאותו, השיב ספיר: „די. תעזבו אותי. מה? הרופא אומר שצריך? אז ש־יאכל! אני אומר לו מה לאכול היות אופטימיים, כאשר קו־ראים בעיתון שאתם כבר מד־ברים על עוד העלאות מיסים, על עוד 300 מיליון לירות..." אז התפרץ ספיר לתוך דבריו של גולדשטיין: „אין באוצר שום דיון על העלאת מיסים מאיזה סוג שהוא, אין; ואל תרגיז אותי! מיסים ומשק ו־מחירים זה במיקצת עניין פסי־כולוגי וכל הפירסומים האלה משרדי מס־הכנסה ושם הודי להם לבטל את העיקול.

■ ספר חדש שיעורר ודאי סערה ציבורית, הוא ספר שכותב מנכ"ל רשות נמלים לשעבר רב־אלוף **חיי יסקוב**. מתברר שלסקוב נ לתייק כל מכתב ולרשום ל שיחה טלפונית שניהל וה מתכונן לפרסם חלק גדול ל

צדוק סביר

החקיין והזמר הישראלי, המחקה מזה 15 שנים את לואי ארמסטרונג, הצליח סוף־סוף להציג את החיקוי שלו בפני המקור. הדבר אירע בהצגת צדקה שנערכה במלון „ולדורף אסטוריה" בניו־יורק, שם הופיע צדוק סביר וסצ'מו הגדול על במה אחת. ארמסטרונג נהנה לא פחות מהקהל מחיקויו של סביר, והצטלם עימו למזכרת. מיד אחרי ההופעה החל כוכבו של סביר לזרוח. הוא הוזמן לתוכניות טלוויזיה מפורסמות שהיו סגורות בפניו עד כה. אומרים שאת הצלחתו מנצל דודו, שר־המשטרה שלמה הלל, השוהה עתה שם.

הלמוט ברגר

השחקן האיטלקי יפה התואר שהת־פרסם לראשונה בזכות משחקו בסרט „הארורים", הגיע להצגת הבכורה העולמית של הסרט „הגן של פינצי קונטיני" בבימויו של ויטוריו דה־סיקה, שנערכה השבוע ב־ירושלים, בחברת חברתו הדוגמנית. דה־סיקה הודיע כי הוא מרוצה ממשחקו של ברגר, והוא מתכונן לשתפו גם בעוד כמה סרטים.

מזיקים מאוד וכל הסיפורים האלה הם גורם שלילי מאוד!"

הספר של חיים לסקוב

■ הפתעה לא־נעימה צי־פתה השבוע לעורך־הדין **יש־עיהו לויט**. היה זה כש־הגיע לביתו ומצא כי חלק מ־רהיטיו עוקל על־ידי יחידה של מס־הכנסה, למרות שהוא נמ־צא באמצע משא־ומתן עם שי־לטונות המס ושהובטח לו ש־לא יערכו נגדו הליכים עד ל־גמר המשא־ומתן. אבל כיאה לעורך־דין, החליט לויט לנצל את המצב לטובתו. הוא אמר לפקידי המס: „אתם יכולים להוציא את הדברים מהדירה, אבל בתנאי שאחרי שיתברר לכם שאתם שוגים, תעבירו או־תם לדירה החדשה שקניתי." פקידי המס לא הסכימו לה־יות סבלים בחינם, טילפנו ל־תיוקיו, שיביכו בוודאי רבים בצמרת המדינה.

■ זוכרים את הדיסקוטק מאנדים' בגילגולו הראשון, זה שנסגר בגלל לחצם של השכ־נים? אז השבוע שינה המקום את פניו והפך למסעדה בני־הולו של **נחום סלונים**. ל־מסעדה קוראים נאש (זללן) ו־היא „מיועדת רק לאנשים ש־יודעים לאכול באמת," כפי ש־הכריז סלונים שהזמין לערב הפתיחה אנשים הידועים ב־ארץ כזללנים. משום מה נראו בפתיחה, רבים מאלופי צה"ל.

■ בסניף הדואר שבאוני־ברסיטת רמת־אביב, שמח ב־זמן האחרון. בגלל השחקן־קומיקאי כוכב תיאטרון לי־לה־לו לשעבר **אברהם ארגמן**, שהחליף את מיקצועו לפקיד דואר, ובין מכירת בולים ל־משלוח מכתבים רשומים, הוא משעשע את הסטודנטים.

גבי עמרני

השחקן הישר־אלי נמוך הקומה השתתף במערבון האמריקאי „מדרון" שהוסרט בארץ, יחד עם לסלי קארון וריצ'ארד בון, בתפ־קיד מקסיקאני. עתה הוזמן גבי לבוא להצגת הבכורה ה־עולמית של הסרט, שתיערך בחודש הבא בארה"ב בח־סות הקומיקאי ג'רי לואיס.

■ לא רק בגלל ירקות מתרגז ספיר. גם הדיבורים על העלאת המיסים מרגיזים אותו. בראיון השבוע של מעריב, אמר לספיר המראיין **דב גוד לדשטיין**: „...לנו קשה ל־

„פולי"

חבר שלישיית „הגשש החיוור" ישראל פוליאקוב, השתתף יחד עם שני חבריו לשלישייה, שייקה לוי וגברי בנאי, במסע הפירסום לסידרת מוצרי גברים חדשה של בית־חרושת „יצהר". בהפסקות בצילומים שיעשע פולי את הצל־מים בעזרת פיאה נוכרית שהשאיל מעוזרת אחד הצלמים.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

בה זאת לצד החוקי והביטחוני שבעניין אשר עדיין מטרידיני.

האם עלי להבין מתשובתו של אורי אבנרי כי תחושת אי־הסכמה עם נסיבות פוליטיות, מקנה את הזכות לעבור על חוקי הביטחון — לפחות במה שקשור להחזקת מסמכים והשיקול הפרטי מה לעשות בהם? אם אין זה עלול להוות תקדים מסוכן עבור אחרים, שיחליטו גם הם, מה לדעתם צריך לעשות במסמך כלשהו — אם יתגלגל אליהם — ואשר עלול להיות בו עניין — עקיף או ישיר — מבחינה ביטחונית?

סיוון

ואנסה לקחת דוגמא מן המיקרה הנוכחי:

אם אומנם „מסמך דיין" הוא מזוייף, יתכן כי גורמים עויינים — היושבים אולי בצרפת — שלחו אותו על־מנת להביא לתוצאות שבגראה היו משרתות אותם. מדוע אם כן לא לאפשר לשירותי הביטחון לטפל בעניין בסמוך שליחת המכתב?

ג. סיוון, תל־אביב

● בדיונים עם היועץ המשפטי, לא הועלתה מעולם הטענה שאי־העברת המסמך לשרותי הביטחון מהווה עבירה על חוקי ביטחון המדינה.

■ תחרות

הצילומים

מצורפת תמונה לתחרות הצילומים שלכם.

צילמתי את התמונה בעצמי ורואים בה

תמונת השבוע

אחת מחברותי נחה כשהיא מחזיקה את הראש ביד.

עופר וייס, ירושלים

● הקורא עופר וייס מרחוב עוזיאל 72, ירושלים, זוכה בפרס המדור בסך —.10 ל"י.

■ סמרטוט

צבוע שחור

פרופ' ישעיהו לייבוביץ, שיחיה, אמר („אנשים", העולם הזה 1734) שהדגל הישראלי הוא סמרטוט צבוע תכלת לבן, ו־הדגל האמריקאי הוא סמרטוט צבוע כוכבים ופסים.

אני נהניתי מאד מחריפותו ההומוריסטית של הפרופסור ורק דבר אחד מפליאני תמיד: הכיצד אדם בעל ראש פתוח כזה חובש כיפה, שהיא בעצם סמרטוט צבוע שחור!

רני נחלדש, חולון

■ המורה

הנושכת (המשך)

ברשימה תחת הכותרת „המורה הנושכת" (העולם הזה 1732) נאמר כי „עליזה לבני־

בבנק הפועלים גם סכום קטן יצמיח הון

גם אם יש קשיי תקציב — היתרון בחסכון שאתה יכול להתחיל בסכומים קטנים, אשר יהפכו לסכומים גדולים, אם תחסוך בהתמדה, משום שיש ריבית והצמדה.

תאר לעצמך שאתה חוסך סכום של 30 ל"י לחודש במשך 100 חודשים. ותאר לעצמך שיש לך אפשרות להשאיר בחשבונך סכום זה (מבלי שתחסוך עוד סכומים נוספים) במשך שתי תקופות חסכון נוספות.

הסכום המקורי שחסכת יוחזר לך אז בתשלומים של -.240 ל"י לחודש במשך 100 חודשים נוספים ובסך הכל 24,000 ל"י לפחות.

כעת הזמן הנכון להתחיל בחסכון בתכנית

מטמון 200

תכנית בלעדית של

בנק הפועלים בע"מ

פרטים מלאים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק יפת.

I.T.T. SCHAUB LORENZ

מקבלת הטלויזיה הטוב בעולם!

גם טרנזיסטורים, רשמי־קול ומערכות HI-FI סטריו מעולים מיוצרים ע"י

ITT SCHAUB-LORENZ

חשוב לעולים חדשים: הספקה במהירות מירבית וללא מכס.

הסוכן הבלעדי: כינורי בע"מ

פוף במקלחת

הכונו לפתיחת המועדון בבריכת גורדון

המלתחה

מפגשים חברתיים ● מבחר אמנים

* להקות קצב
* ג'אז
* סרטי מחתרת

במלתחה פינת מנוחה באוירה פסיכודלית מזרחית

קפה, קטורת, בשמים ומגדת עתידות

הפתיחה: ביום ששי 4.12.70

בלווית להקת הקצב

הבמה החשמלית

פתוח בימים: שלישי, ששי ושבת החל ב־9.00 * חניה מובטחת

ברג כתבת דבר פירסמה על העניין כתבה בעיתונה. דובר משרד החינוך דאז, יחיאל לקט, לא הגיב על הכתבה. לעומת זאת קי־בלה העתונאית מכתב ממנו שבו נאמר שהעניין נבדק — והתברר שהמורה ציפו־רה דוד לא נשכה תלמידים היא רק שר־טה אותם" (הציטטה ממכתבי כביכול).

ברצוני לקבוע כדלקמן:

א. מעולם לא שלחתי לגב' לבנברג מכ־תב בעניין המורה ציפורה דוד. מעניין אם תוכל להמציא למערכת העולם הזה מכתב כזה;

ב. נכון שלא הגבתי על הכתבה שלה. החל בתאריך מסויים לפני מספר שנים הפסקתי להגיב על כתבותיה של הגב' לבנברג, לפי הוראות הממונים עלי, מאחר והסילופים בהן עולים במספרם לאין שי־עור על העובדות האמיתיות;

ג. עד כמה שידוע לי עליזה לבנברג

יעיש

איננה כתבת דבר, כפי שפורסם בעיתונכם.

יחיאל לקט, ירושלים

■ נגד

„מפעל הפיס"

הייתי ממלא את הלוטו של מפעל הפיס באופן קבוע. עד שנוכחתי לדעת כי ה־מספרים הזוכים מתוכננים מראש.

ההגרלה של הלוטו נערכת בכל יום שלישי בשעה 12 בצהריים. בשעה 12 ו־שלוש דקות כבר אפשר לדעת טלפונית את התשובות שזכו.

אני לא מבין איך יכולים לדעת את ה־תשובות כל־כך מהר. זה מראה שכל הגר־לה מתוכננת.

משה יעיש, הרצליה

■ אכזבה נוספת

אל אכזבות המירוץ הרבות עלולה ל־התווסף אחת נוספת: חברת אשקלונטורס שמכרה את הכרטיסים מתחילה לדחות את הפונים אליה לשם החזרת דמי הכרטיסים בלך ושוב.

מארגני המירוץ הזדרזו לחתום על ה־הסכם עם עסקני הדת וקיבלו תמורה על השקעתם (כנראה מכיסינו), ואינם מזדרזים לפצות את אלה שקיוו לקיום המירוץ ב־שבת דווקא — (חיילים ואנשים עובדים).

באם יתברר שהחברה איננה מתכוננת ל־החזיר את מלוא התמורה לקוני הכרטי־סים אנו מבקשים את עזרתכם ביעוץ משפטי.

שרה חמי, אשקלון

■ ח"כים

מוזמנים ל„קפוץ"

בחדשות של יום ד', 2.12.70, בשעה 14.00 הודיעו כי ח"כ גרוס העלה שאילתה בכנסת מדוע המועצה לביקורת סרטים ו־

(המשך בעמוד 10)

תנו לגבר גולדסטאר

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

מן השאילתה משתמע, כמו גם מן התשובה של השר בורג, כאילו המחזמר כולו רצוף דברי תועבה ופורנוגרפיה.

תמהני שהשואל והמשיב מטפלים בנושא שלא ראו ולא קראו ומתייחסים לשמועות. לדעתי ולדעת כל מי שראה או קרא את המחזה אין בו לא ניבול פה, לא גסויות, לא פגיעה במוסר כלשהו, לא פגיעה בחינוך ואין בו פורנוגרפיה.

דגן

היות והערכים שכולנו בארץ הזאת חונכנו לפיהם קרובים לליבינו ויקרים לא פחות מאשר לכל אזרח אחר במדינת ישראל, אנו מרשים לעצמינו להצהיר כי בכל המחזמר כולו אין פגיעה כלשהיא, לא בתמליל האמור ולא בצורת ההצגה, בערך כלשהו של כל אזרח במדינה בין אם הוא דתי או חילוני ובין אם הוא שייך לתנועה זו או אחרת.

על מנת לאמת דברינו אלה אני מזמין בזאת את כל חברי הכנסת הנכבדים לחזות במחזמר ואני משוכנע כי לאחר שיחזו בו לא יצטרכו להעלות שום שאילתות מן הסוג שהועלו נגדינו.

דני דגן, מפיק „קפוץ", תל־אביב

■ רכב ישראל ופרשיו

נדהמתי לקרוא על היקף הביזבוז בנושא הרכב הממשלתי, ונהניתי במיוחד מן הכותרת התנ"כית הקולעת: „רכב ישראל ופרשיו" (העולם הזה 1731)

לאור היקף השערוריה הייתי מציע להשלים את הפסוק הנ"ל בשינוי קל כדלהלן: „אבוי, אבוי, רכב ישראל ופרשיו" (במקור: „אבי, אבי, רכב ישראל ופרשיו").

מלכיאל פתחי, טנזניה

■ רצינות של נזירה

נהניתי לקרוא את הכתבה על „נערות השלום" (העולם הזה 1734) ועוד יותר מזה נהניתי לראות את תמונותיהן של הנערות. אולם משכה את תשומת ליבי עובדה מעניינת: בעוד שהוקדש מקום נרחב לתאורן (מלווה בתמונות) של רחל, ורדה ויהודית הרי לא סופר דבר על הרביעית שבחבורה, עדנה.

מדוע? האם יש מה להסתיר? ואם הראתם לנו את רחל, ורדה ויהודית עם „חיוך של מונה ליזה ופיקחות של שד" אולי תוכלו להראות לנו גם את עדנה אך ה־

עדנה קרן

פעם בפוזה המביעה: „רצינות של נזירה וזהירות של חבלן מפרק מוקשים"?

עודד קריב, מכון וייצמן, רחובות

● „דיילת שלום" עדנה קרן בפוזה רצינית של „דיילת שלום" — ראה תמונה.

●

קוראים חשובים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמר נות למכתביהם.

הנדון:

אילו הייתי

גורמים זדוניים הפיצו בעולם שקרים והשמצות, כאילו אנו שוללים את זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית.

תפקידי היום הוא להזים שקרים אלה, להטיח את ההשמצות חזרה בפני מפיציהן, ולטהר את האווירה.

* * *

כבוד היושב־ראש, אני בנו של עם אשר זכותו להגדרה עצמית נשללה ממנו במשך דורות.

יודעים אנו היטב את יסוריו של עם, אשר לא ניתן לו להפעיל זכות מקודשת זו, שאינו אדון לגורלו, המופקר לחסדי זרים.

במאמץ עילאי התגבר עמנו על מצב מחפיר זה, החזיר לעצמו את זכות ההגדרה העצמית, ואף זכה לכך שתוכר על־ידי העמים.

האם יעלה על הדעת כי עמנו, אחרי נסיון כזה, ישלול מאחרים את אשר תבע לעצמו, את אשר השיג לעצמו במאבק ובסבל?

כבוד היושב־ראש, יירשם נא בפרוטוקול של הארגון המפואר הזה, המגלם את מצפון העולם:

כל עם הנאבק על זכותו להגדרה עצמית ולחרות לאומית — בדרום־אפריקה ובאנגולה, בברית־המועצות ובכורדיסתאן, בדרום־סודאן ובפלסטין — יכול לסמוך על אהדתה ותמיכתה של מדינת־ישראל.

* * *

אני תמה, כבוד היושב־ראש, שבכלל עלה על דעת מישהו שממשלתי מתכחשת לזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני.

האם זכרון הנציגים הנכבדים הוא כה קצר?

האם נשכחה אחת הפרשות היפות ביותר בתולדות האירגון הזה?

השבוע מלאו 23 שנים להחלטה ההיסטורית שנתקבלה על־ידי העצרת הכללית של האו"ם, ברוב גדול של שני שלישים ויותר, ב־29 בנובמבר 1947.

חד ממוסדות האו"ם קיבל בשבוע שעבר החלטה, המגנה את כל הממשלות המונעות את ההגדרה העצמית של עמי דרום־אפריקה ופלסטין.

החלטה זו הצטרפה לשרשרת החלטות, שנתקבלו לאחרונה בעצרת הכללית ובמוסדות אחרים של האו"ם, המכירות כולן בזכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית.

מר יוסף תקוע, ראש מישלחת ישראל באו"ם, הצביע נגד כל ההחלטות האלה. את ההחלטה הנ"ל הגדיר כאקט אנטי־ישראלי, וקבע שאין לה תוקף.

הייתי רוצה לשאלו שאלת תם: מדוע, בעצם?

מדוע זהו אקט אנטי־ישראלי?

מדוע יש לשלול את תוקפו?

* * *

הייתי רוצה להפליג קצת על גלי הדימיון, ולתאר לעצמי דבר בלתי־אפשרי לחלוטין: שאני הייתי יוסף תקוע, ראש המישלחת של ישראל באירגון האומות המאוחדות:

כי אז הייתי מבקש את רשות־הדיבור ברגע שהיתה מוגשת אותה הצעת־החלטה לגנות כל ממשלה המונעת את זכות ההגדרה העצמית של עמי דרום־אפריקה ופלסטין.

וזה הנאום, שהייתי נושא באוזני משפחת־העמים:

כבוד היושב־ראש, נציגים נכבדים,

אני שמח על הזדמנות זו להבהיר אחת ולתמיד את השקפת ממשלתי ע, הנושא החשוב העומד על סדר־היום.

החלטה זו העניקה את זכות ההגדרה העצמית לשני העמים ששכנו בשטח שילטון־המנדאט של פלשתינה־ארץ־ישראל, כלומר לעם היהודי־הישראלי ולעם הערבי־הפלסטיני.

הנהגת התנועה הציונית והועד הלאומי, שהיוו את גרעין הריבונות הישראלית, קיבלו אז רשמית, וללא הסתייגות, את החלטת העצרת. על פי החלטה זו קמה, במאי 1948, מדינת־ישראל.

קבלת החלטת העצרת פירושה קבלת העיקרון הגלום בה: קיומם של שני העמים, וזכותם להגדרה עצמית.

ממילא הכירה אז ישראל רשמית בקיומו של העם הערבי הפלסטיני, ובזכותו להקים את מדינתו הלאומית.

* * *

דוע לכל, כבוד היושב־ראש, שמדינה זו לא קמה.

אולם לא מדינת ישראל היא שמנעה את הקמתה.

המוסדות שהתיימרו אז לייצג את העם הפלסטיני — מוסדות שלא נבחרו על־ידי איש, ושנכפו על העם הפלסטיני בשנים ארוכות של טרור פנימי — דחו את החלטת עצרת האו"ם, ופתחו בליל ה־30 בנובמבר 1947 במלחמה שנועדה למנוע את הגשמתה.

כאשר נתברר, באביב 1948, כי ההנהגה הפלסטינית הפסידה את המלחמה, מול הכוח המקובץ של היישוב

תקוע

היהודי, היא קראה לצבאות המדינות הערביות השכנות לחדור לארץ ולעזור לערביי פלסטין.

ואכן, ב־15 במאי 1948, עם סיום השלטון הבריטי, חדרו צבאות מצריים, עבר־הירדן, סוריה ולבנון לשטח פלשתינה־ארץ־ישראל. החלה מלחמה, אשר נסתיימה בראשית 1949 במפלת הצבאות הערביים.

אולם בהסתיים המלחמה, לא יצאו צבאות המדינות השכנות את הארץ. הצבא העברי־ירדני, שנקרא אז „הלגיון הערבי", נישאר בגדה המערבית, והצבא המצרי נשאר ברצועת־עזה.

* * *

במשך השנים שחלפו מאז, כבוד היושב־ראש, נעשה על־ידי המדינות הערביות השכנות מאמץ רצוף ואכזרי לשלילת זכותם של הפלסטינים לחיים לאומיים משלהם.

הממלכה העברי־ירדנית, שכל קורטוב של דמוקרטיה היה ממנה וחלאה, כפתה על תושבי הגדה המערבית, מרבית העם הפלסטיני, להשלים עם סיפוח מולדתם לממלכה ההאשמית.

ממלכה זו קיימה בגדה המערבית, במשך 19 שנה, מישטר של טרור פנימי, חייליה, שוטריה ובלשיה, רובם בדווים עברי־ירדניים ללא זיקה כלשהי לעם הפלסטיני, הפעילו מישטר של דיכוי, מאסרים המוניים, עינויים ושרירות.

רבים מראשי הציבור הפלסטיני הוחזקו, בתקופות שונות, בכתי־סוהר ובמחנות־ריכוז, בתנאים בלתי־אנושיים, בגלל העזתם לתבוע לעם הפלסטיני את זכות ההגדרה העצמית.

ברצועת עזה לא היה המצב בהרבה יותר טוב. אמנם לא סופחה הרצועה רשמית למצריים. אך תחת זאת הפכה הרצועה כולה למעין מחנה־ריכוז המוני, ולתושביה לא הוענקו הזכויות הדמוקרטיות והבסיסיות.

לפיכך, כבוד היושב־ראש, יש לקבוע בבירור כי במשך כל התקופה הארוכה הזאת נמנעה זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית על־ידי ממשלות ירדן ומצריים.

ממשלת ישראל תומכת בהחלט בהצעה שאירגון האומות המאוחדות יגנה ממשלות אלה, יחד עם ממשלת דרום־אפריקה, על דיכוי זכות העמים להגדרה עצמית.

* * *

מצב השתנה כמובן, כבוד היושב־ראש, בעיקבות מלחמת ששת־הימים, מלחמת־מגן שנכפתה עלינו ושלא רצינו בה.

במלחמה זו כבש צבאנו את כל שטחי פלסטין, יחד עם שטחים אחרים, והם מוחזקים עתה בידי צה"ל, עד להשגת השלום.

אין זה מקובל, ואין זה נדרש על־ידי אמנת ג'נבה, לה־עניק זכויות דמוקרטיות לתושבי שטח המוחזק זמנית על־ידי צבא־כיבוש, בשעת מלחמה.

ברם, כדי לקדם את השלום, הריני מוסמך להצהיר עתה כי ממשלתי מתכוונת להעניק לאלתר לתושבי השטחים המוחזקים את זכות הביטוי החופשי ואת זכות ההתארגנות המדינית, כדי שיוכלו להכריע באופן חופשי על גורלם.

אם תקום בשטחים המוחזקים, בעיקבות תהליך זה, נציגות פלסטינית מוסמכת, המוכנה לשאת ולתת עם ישראל על הפעלת זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני במסגרת של שלום ודו־קיום עם מדינת־ישראל — תהיה ממשלתי מוכנה להידבר עימה כשווה אל שווה.

אין אנחנו שוללים גם כיום את זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית, ואנו מוכנים גם כיום, כמו לפני 23 שנה, לשלום שיהיה מושתת על דו־קיום של מדינת־ישראל ומדינת־פלסטין כשתי מדינות ריבוניות, במולדתנו המשותפת.

משום כך אין אנו רואים בהחלטה המוצעת, כל עוקץ המכוון נגד מדינת ישראל, ונקבל אותה ברצון.

* * *

לעומת זאת, כבוד היושב־ראש, חייב האו"ם לגנות בחריפות את הממשלות המונעות גם כיום את זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית.

הנה הכריז השבוע הנסיך חסן, אחיו של המלך חוסיין, בנאום־כתר שנשא בשם אחיו בפרלמנט בעמאן, כי התרכנית להקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגדה המערבית היא „מזימה נגד אחדות שתי גדות הירדן."

הכרזה זו היא קריאת־תגר על זכות הפלסטינים להגדרה עצמית.

המלך חוסיין עצמו הכריז כי הוא מוכן להעניק הגדרה עצמית לפלסטינים רק „אחרי השיחרור", כלומר אחרי שהצבא הירדני יחזור ויתפוס את הגדה המערבית.

מי פתי ויאמין כי המלך חוסיין, שערך זה עתה שחיטה אכזרית בנתיניו הפלסטינים משוללי־הזכויות, לא ישתמש שוב בחייליו ובכלשיו כדי לכפות על הפלסטינים שיעבוד לעמאן, שהכוח יהיה שוב בידיו?

אירגוני הפידאיון, שמרכזם בארצות־ערב השכנות, והממומנות על־ידי שליטי סעודיה, כווית, לוב ואחרים, פיזמו השבוע אזהרה שיעמידו לדין כל אדם בגדה המערבית שייעז לדגול בהקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגדה המערבית וברצועת־עזה.

כל אלה הן מזימות חשוכות נגד זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית, ואנו מגנים אותן בכל לשון של גינוי.

* * *

כבוד היושב־ראש, אני מצטרף בשם ממשלתי ליוזמי הצעת־הגינוי המוצעת.

אני מציע שהאו"ם יגנה בחריפות את כל הממשלות המונעות את זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית בשטחים שהוא גר בהם. אני מציע שהאו"ם יזהיר אותן, ויאיים עליהן בהפעלת סנקציות.

כל פלסטיני, המבקש להגיע בשלום להגדרה עצמית לאומית במדינה משלו, תחת דגלו ותחת ממשלתו, בצד מדינת ישראל — ימצא בממשלתי ובעמי ידידים נאמנים.

מאת אורי אבנרי

תמרורים

נישאו • בטכס צנוע בארמון ה־חתונות במוסקבה, השחקנית הצרפתיה **מארינה ולאדי** (33) והזמר הרוסי **דימיר ויסוצקי** (32) שהוא אחד מכו־כבי תיאטרון האונגגארד המוסקבאי טאגא־נקה ומשתתף עתה בחזרות לגירסה הרוסית של המלט. אלו הם נישואיה בשלישית של ולאדי, שהיא אם לשלושה ילדים.

עומדים להינשא • השחקן האיטלקי **ויטוריו גאסמן** (24) שהיתה מאורסת לבמאי לוצ׳יאנו סאלצה, לו ילדה בן ב־1966 ושפגשה את גאסמן לפני שנה,

גאסמן ודאנדריאה

אחרי שסיים את הרומן שלו עם ג׳לייט מיניאל שילדה לו בן לפני חמש שנים. גאסמן היה נשוי קודם לנורה ריצ׳י ולשלי וינטרס ולו שתי בנות ונכד אחד.

עומדים להינשא • הכוכב האנגלי בן ה־62 **רקס האריסון** (גבירתי הנאווה) ו**אליזבט האריס** (34), גרוש־תו של ריצ׳רד האריס ואם שלושת ילדיו. האריסון, המחכה עתה לגט מרחל רובר־טס (43) לה הוא נשוי שבע שנים, היה נשוי קודם לקולין תומס, לילי פלמר וקיי קנדל שנפטרה ממחלת הסרטן.

שוחרר • ממקום שביו לשם נלקח על־ידי לאומנים־קנדיים ממוצא צרפתי, הו־חזק בו במשך 60 יום, הדיפלומט הבריטי **ג׳יי.ס קרוס.**

מונה • על־ידי מועצת המנהלים של חברת צ״ים קווי נוסעים, למנהל הכללי של צ״ים קווי נוס־עים המפעילה את האוניות דן ונ׳לי בקו ישראל־אירופה — רב־חובל **נמרוד אשל**, המשמש כ־מנהל אגף הספנות והנמלים שליד מש־

אשל

רד־התחבורה ושהיה מראשי מרד הימ־אים ב־1950.

פרי

נפטר • ב־קיבוץ מרחביה, מ־שבץ־לב, בגיל 68, **אליעזר פרי** ש־היה חבר הכנסת הראשונה מטעם מפ״ם ומעורכי על המשמר עד אביב 1969. יליד גאליציה, היה חבר ההנהגה הראשית של השומר הצעיר שם, עלה לארץ ב־1926 וב־1929 התיישב במרחביה, היה חבר הועד הפועל של הסתדרות העובדים, חבר הועד הפועל הציוני והיה חבר המוסדות ה־מרכזיים של מפ״ם עד שפרש ממנה עם הקמת המערך, בגלל מחלוקת רעיונית ו־היה ממייסדי ברית השמאל.

נפטר • בגיל 76, הסופר והמורה **ישראל שטיינברג.** היה בנעוריו מ־מדריכיה של תנועת הנוער הציונית החלוץ בערי פולין, אוסטרוב וזארומב.

נפטר • בקופנהאגן, בגיל 82, מיי־ג׳ור־גנראל **וואגן בניקה**, שהיה ראש מטה משקיפי או״ם בארץ־ישראל החל מ־1953 ושעמד בימי מלחמת העולם השנייה בראש תנועת המרי הדנית ביוטלאנד.

מתכננים

בית · משרד · חדר מגורים · חדר ילדים · חדר שינה · מטבח
חדר אמבטיה · רהיטי מרפסת או גן
רהיטים בודדים?

זקוקים לשטיח · וילונות · צפויי-קיר · נברשות ותאורה ·
תמונות · מבחר קישוטי בית ועוד?

בביתן תרבות הדיור

"הפרמננטה" הישראלי

המבחר הגדול והמגוון ביותר של רהיטים
מתוצרת ישראל ויבוא תחת גג אחד
ייעוץ ע"י ארכיטקט פנים - ללא תשלום!
קניה בתשלומים

באולם המרכזי כל-בו שלום בקומת הגלריה

כל-בו שלום מביא חידושי תבל לישראל

בית זיקוק של „עץ הזית" נשלח מאילת למאוריציוס

באניה „אנטוניוס ונטוריס" שהפליגה מאילת לאי מאוריציוס נשלח ע״י „עץ הזית" מתקן זיקוק השוקל 200 טון והמופעל לפי שיטת סי.די. וכולל מערכת בקרה אלקטרונית משוכללת ביותר.

המטען מיועד לביח״ר מודרני להפקת שמנים באי מאוריציוס, שהחליט לעבור לתהליך הזיקוק סי.די. לאחר שבחן ושוכנע כי הוא עדיף על השיטות האחרות. כתוצאה מכך נמסרה הזמנה ל„עץ הזית" לבנין ציוד מיוחד המאפשר את החלפת שיטת הזיקוק.

באגף המיוחד לתכנון ובניית מפעלי שמן ליצוא, משלימים כעת ב„עץ הזית" הזמנה אחרת המיועדת הסינגפור. מר ליבוביץ׳ — ממנהלי המפעל — יצא השבוע לאמריקה הלטינית לשם חתימת הסכם לאספקת מטקן להפקת שמן באיזור חדש זה על מפת היצוא של „עץ הזית".

הנהלת חשבונות

דיין — מנהיג העולם החופשי!

המשימות הכבדות, המוטלות על כתפיו של שר־הבטחון לקראת ביקורו הקרוב ב־ארצות הברית, מתרבות מיום ליום.

תחילה חשבנו שהוא בסך־הכל יוצא ל־גייס כמה עשרות מיליונים בשתיים־שלוש הרצאות שהוא עו־מד לשאת לפני סו־עדי המגבית. אחר כך התברר שעניין המגבית הוא בסך הכל עילה רשמית לביקור בארה״ב, ו־שבעצם כוונתו ל־סור לבית הלבן ולהסביר לניכסון את פרטי תוכניתו, שאת קוויה הכלליים שמעו בוושינגטון מפי גד יעקובי עוד לפני ששמעו עליה בירושלים.

עכשיו אנחנו לומדים מכותרת ראשית ב„מעריב" (4.12.70) שניכסון, רוג׳רס וליירד רוצים לשמוע מפיו הערכות ביחס לכ־וונותיה של ברית־המועצות.

מרגע לרגע גדלות המשימות שמר דיין לוקח על עצמו, ומי יודע אם בהגיעו לניו־יורק לא נתבשר על־ידי „מעריב" שבין פגישה לפגישה מצפים „אבות המדיניות באמריקה" ממר דיין שיפתור להם את בע־יות פירוק הנשק הגרעיני בעולם, יציע להם דרכים להוזלת הטיסות בחלל, ייעץ להם איך לדכא את המהומות הגזעיות בארצות־הברית, מה לעשות בעניין סרבני־הגיוס, איך לשים קץ למרד הסטודנ־טים, כיצד לחזק את מעמדו של הדולאר, ואיך עליהם לנהוג נוכח הנטייה הבינל־אומית לקבל את סין העממית לא־גון ה־אומות המאוחדות.

ואולי רצונו של ניכסון לשמוע את הע־רכותיו של דיין לגבי כוונותיה של ברית־המועצות איננה אלא כיסוי דיפלומטי סביר לבעייה הרבה יותר חמורה המעסיקה את נשיא ארצות־הברית? אולי מבקש ניכסון להיפגש עם מר דיין כדי להתייעץ איתו מה לענות לאגרותיה התכופות של הגברת גולדה מאיר? הכל יכול להיות. יש לי הרושם שעוד נקרא רבות על ביקורו והצ־לחותיו של מר דיין בארצות־הברית.

בעיקר ב„מעריב".

ממיטבח הלוקשן, מחלקת שטיפת־המוח

באותו עניין מזווית אחרת, עוד כמה מילים:

אתם רוצים לדעת איך העתונות שוטפת לכם את המוח יום־יום, מבלי שתרגישו בכך? איך מאכילים אתכם לוקשן, ומוכ־רים לכם דעות בעטיפה של ידיעות? קר־או בעיון את כתבתו של פיליפ בן שאו־תה פאר „מעריב" בכותרת המרעישה ש־הזכרתי בקטע הראשון.

הרי לפניכם מספר „עובדות", שמר פי־ליפ בן מוסר לנו טלגרפית: (1) דיין הוא היום הדמות השניה במעלה בזירה היש־ראלית, אחרי גולדה. (2) אין ספק שב־מוקדם או מאוחר הוא יירש את מקומה. (3) דיין הוא מקור ההשראה העיקרי של מימסד הבטחון הישראלי ושל מדיניותו. (4) דיין הוא האיש אשר רעיונותיו עמדו במיבחן בשעות הכרעה שונות. (5) דיין הוא אחד האיסטראטגים־הפוליטיקאים ה־מוכשרים ביותר בזמננו. (6) לדיין יש או־מץ־לב אינטלקטואלי לכלכל מחשבה עצמאית ולהסיק מסקנות בלתי־מקובלות. (7) היש־ראלי היחידי המסוגל לשכנע כיום את ניכ־סון, שיפגין שיתוף־פעולה אמריקאי־ישראלי הוא משה דיין.

בקיצור, חוץ מהעובדה שדיין הוא אחד הגברים היפים והמושכים ביותר במאה העשרים, אמר עליו מר פיליפ בן כל מה שניתן להגיד כמעט על מועמד העתון לראשות הממשלה.

מר פיליפ בן אומר את כל הדברים היפים האלה בשם „אבות המדיניות באמ־ריקה". הוא רומז שזו היא דעתם של ניכסון, רוג׳רס וליירד, אך מתוך הרשימה מתגלה שמקור האינפורמציה שלו הוא אי־זה דיפלומט אמריקאי עלום־שם.

מקורות מוסמכים המקורבים לחוגי אבות המדיניות הישראלית — אם להשתמש ב־לשון החמקמקת של סופרי „מעריב" — טוענים שאת האינפורמציה שלו יכול היה מר פיליפ בן לקבל משלושה מקורות: (א) קצין יחסי־הציבור של המגבית ב־וושינגטון. (ב) נהג המונית שלקח אותו מנמל התעופה. (ג) שיחה בארבע עינים בין פיליפ בן לפיליפ בן (מול המראה).

הקטע בכתבה ששימש מקור השראה ל־עורך „מעריב", בנסחו את הכותרת הרא־שית המפוצצת „ניכסון, רוג׳רס וליירד רו־צים לשמוע מפי דיין הערכותיו ביחס לכוונותיה של ברית המועצות", אומר בסך הכל: „קרוב לוודאי, כי אנשי הצ־מרת של ממשלת ניכסון... רוצים לשמוע דעתו של האיש שיש לו מוניטין שהוא אחד האסטראטגים־הפוליטיקאים המוכשרים ביותר בזמננו", וכ״ו.

אתם מתחילים לתפוס את תהליכי שטי־פות־המוח של „מעריב"? את הערכתו של סופר העיתון, את „הקרוב לוודאי" שלו הופכים לכותרת אינפורמטיבית, המעוררת אצל הקורא הממוצע את הרושם כאילו היא מבוססת לפחות על שדר סודי של ניכסון.

תמיכתו של „מעריב" בדיין היא עובדה ידועה. „מעריב" עשה כל מה שביכולתו כדי להכניס אותו לממשלה, ערב מלחמת ששת הימים, והוא לא יירתע כנראה משום תרגילים שקופים של שטיפות־מוח כדי להכ־תירו כראש־הממשלה הבא.

אני חוזר לטענתי הישנה שעתון רצי־ני והגון, המכבד את עצמו ואת האינטלי־גנציה של קוראיו, חייב להפריד בין הדיעות שהוא משמיע והידיעות שהוא מוסר. מר פיליפ בן רשאי להשמיע את הערכותיו האישיות על שר־הבטחון, במסגרת של מאמר פוב־ליציסטי. הוא אפילו אינו חייב להסתתר מאחורי דמויות דמיוניות של דיפלומטים אמ־ריקאים המוסרים לו את הערכות „אבות המדיניות האמריקאית" על משה דיין. אני בטוח שהקוראים יגלו עניין גם בהערכותיו הפרטיות של מר פיליפ בן, מבלי שהוא ידביק עליו תוויות של „מקורות מוסמכים" ו„חוגים יודעי דבר" ושאר מונחי ההסוואה הז׳ורנאליסטית.

אך כשמר פיליפ בן מטלגרף ידיעה, אני מצפה ממנה שתהיה מבוססת על עובדות, ולא על תקוות. ואם עורך „מעריב" רוצה שנאמין לפחות בכותרות שלו, עליו להש־תדל לבסס אותן על עובדות המתגלות בידיעה, ולא על ספקולציות של כתביו. „הקרוב לודאי" של פיליפ בן עדיין אינו הופך את הכותרת המרעישה־עד־כדי־גיחוך לעובדה.

שאלה למר אבא אבן

בהופעתו לפני חברי מפלגת העבודה ב־חיפה, אמר שר־החוץ שלנו בין השאר את המשפט הבא: „מצריים לא תהיה מסוגלת להפחיד כל חודשיים את העולם כולו באיו־מים כי לא תאריך את הפסקת־האש, כדי לקבל איזה פרס על הסכמתה להאריכה".

אדוני שר־החוץ, האם לא יהיה באותה מי־דה נכון להצהיר ש„ישראל לא תהיה מסו־גלת להפחיד כל חודשיים את העולם כולו באיומים כי היא לא תחזור לשיחות יארינג כדי קבל איזה פרס על הסכמתה לשיחות אלה"?

בעניין אריה אורגד

מר נקדימון רוגל, מנהל הטלוויזיה, הח־ליט לאחרונה לשחרר את מהדורת החדשות מנוכחותו של אריה אורגד, בנימוק שקריי־נותו אינה נראית לו, ומייד החלו להת־פרסם בעתונים מיכתבי מאזינים החולקים על קביעתו של רוגל.

אני רוצה להביע כאן את תמיכתי בהח־לטתו של מר רוגל בשני נימוקים.

מנהל תחנת רדיו או טלוויזייה רשאי, כמו כל עורך עתון, להעביר את עובדיו מתפקיד לתפקיד, אם הדרך בה הם מבצ־עים תפקיד מסויים אינה מוצאת חן בעיניו. נימוק זה הוא אחד הנימוקים הישרים והלגיטימיים ביותר היכולים להצדיק החלטה כזו. כל הנימוקים האחרים שניתן להעלות (האיש התקבל לעבודה כבמאי ולא כ־קריין; האיש מיצה את עצמו; האינטרס של ציבור המאזינים מחייב את העברתו לתפקיד אחר; האיש הושעה מתפקידו כדי לשפר את יחסי־העבודה בתחנה, וכדומה) חשודים בעיני בצביעות.

מנהל הטלוויזיה אחראי בין השאר גם לסיגנון הגשת החדשות, וכמו שהוא יכול להחליט שעל הקריינים ללבוש חליפה ו־עניבה לפני המצלמה, כך הוא רשאי גם להרחיק מהמצלמה קריין שסיגנון קריינותו אינו נראה לו.

(ב) גם בעיני לא נראית קריינותו של מר אורגד. אני יוצא מתוך הנחה שקריין חדשות הוא אדם חי, ובתור שכזה הוא נושם וזז כשאר בני־אדם, קריינותו של מר אורגד מעוררת בי תמיד את החשד שהאיש הזה כבר מזמן לא נמצא בחיים. הקמטים בחליפת הפוליאסטר שהוא לובש לא מש־נים את צורתם במשך כל השידור. לפ
יש לי הרגשה שהאיש הזה תלוי על
בגדים, ולפני החדשות מוציאים אותו
רון ואחרי החדשות מחזירים אותו
פניו חסרי ההבעה מעוררים רושם של
בה מיכנית משוכללת, המשמיעה הקלט
תוך רשמקול שנקבע בבטנה ומניעה ש
הגומי־דמויי־בשר כמעט כמו אדם
אינני מצפה מקריין שיתגרד בראשו
טט באפו להגברת אפקט הטבעיות,
יחד עם זאת יכול קריין להרשות ל
להזיז יד, להניע את ראשו, לנשום ב
ואפילו להרים את הנייר שמתוכו הוא
רא את החדשות. אינני חושב שהוא
להביע את הערכותיו על החדשות ב
העוויות פנים, אך יחד עם זאת ה
רוצה להאמין שהאיש מקשיב לחד
היוצאות מפיו. לא יתכן שקריין
על אסון לאומי ואיזה קוריוז מבדח
אותו פרצוף חסר־חיים.

הטלוויזייה מנסה, בדרך כלל, ליצור
הרושם שהאנשים המופיעים לפני המצ
נמצאים בביתך ממש. אני בטוח שיותר
אחת לא הייתי מזמין אלי הביתה אדם
דבר ומתנהג (בעצם, „לא־מתנהג" זו ה
מדוייקת יותר) כמו מר אורגד.

לעומת אורגד, מר חיים יבין, ל
הוא קריין מעולה המתנהג בטבעיות מ
מה, ומעוררת אמון לפני המצלמה. אנ
שוכנע שגם מר עמק פרי יכול להשי
טלוויזייה את אפקט הבלתי־אמצעיות
תו הצליח להשיג כקריין רדיו, לולא
מר אורגד מנסה להכתיב את סיגנונו הס
לי לשאר הקריינים.

עניין של אופי

לאחרונה שומעים יותר ויותר שיחות על הסכנה הכרוכה בעישון, ועל הדרכים להפסקת מינהג מזיק זה. לפני ימים אח־דים שמעתי בבית־קפה את אחד הוידויים המקוריים ביותר בנושא זה.

„אין להם אופי לאנשים," אמר ברית־חה אחד המסובים ליד השולחן. „כל יום שני וחמישי מפסיקים לעשן לשבוע, חודש, שנה ואחר כך מתחילים לעשן שוב. לא יכול להבין אותם, בחיי. הנה אני משל, לפני עשרים וחמש שנה הת לעשן ומאז לא הפסקתי לעשן. ביום לילה, בעבודה ואחרי העבודה, בשבת חגים. אפילו בבית־החולים לא הפסקת עשן. זה עניין של אופי. כשאני מ לעשן, אז זהו זה."

שיא הפרברסיה

חברה בשם „מטמה" מודיעה בעתונות ש־היא מוכנה לשווק ללקוחותיה „ויבראטור רב־עוצמה לעיסוי מהנה, משגר גלים מר־טיטים ומשחרר את המתיחויות של הגוף. ל־החלקה, לחיכוך, ל־גירוי מעניק תחו־שת פורקן מלאה."

אני מקווה שאתם יודעים למה הכוו־נה. הכוונה כמובן לפרמשתק מכני, א־בר־מין־זכרי אוטומ־טי, העושה כל מה שגבר־חי עושה, מ־בלי לשלוח ידיים ולבלבל את המוח. מוצר זה, שאותו נ־יתן לראות בבוטיק־המין שנפתח לאח־רונה בתל־אביב, פו־על כפי שהסביר לי החשמלאי שלי, על סוללות, על ז־רם ישיר וגם על טרנזיסטורים. יש ל־הניח שבדגמים מ־שוכללים ניתן לש־מוע את „קול ישראל" תוך כדי הפעלתו ל־מטרות חיכוך וגירוי.

העוסקים בתחזיות חברתיות ובסטטיסטי־קה חברתית מניחים שבמשך הזמן יחליף הויבראטור חלק ניכר מתפקידיו של הבעל והמאהב.

הטכניקה, כפי שאתם רואים, פתרה איפוא את בעיותיה של האשה הצמאה לאהבה, מה בקשר לגבר הבודד. מה עם ההו והגירויים שלו? אם כן, ההמצאה האח בשטח זה היא מין בייגלה ששמו צי לטור, המשגר הוא גלים מרט לעיסוי וחיכוך נים. את היקף צירקולטור ניתן וסת... סליחה! לכוון בעזרת מ המותח או מש את הקפיץ־החוב בזה פתרנו, רב גם את בעיותיו הגבר שנמאסו החיזורים הש עים וההתפשט

אבל מה ב הפרברסים הא יים? מה עם זו אינו מסתפק ב לתו הטבעית הצירקולטור, וז אינה מסתפקת תנועותיו המ של הויבראטור? רבותי! גם להם למצוא גואל. הפרבו האמיתיים, שכבר ניסו הכל וכבר ע מהכל, יכולים להשחיל את הויבראטור תוך הצירקולטור, לחבר את שניהם לחש לשכב במנוחה במיטה, לעשן סיגריה, אות איך זוג תכשירי־העזר המיניים ה עושה חיים וגמרנו עם כל כאבי הראש

דן בן אמוץ
מנהל חשבונות

במדינה

העם

האשליה הגדולה

באותו יום עצמו התפרסמו שני מחקרי דעת־קהל, שנערכו לאחרונה בישראל וב־ארצות־הברית. נושאי הסקרים אלה היו זהים. למרות זאת ניתן היה להסיק לק־חים בהשפעת שני המחקרים.

● מחקר של המכון למחקרי דעת־קהל בישראל, שנערך לפי הזמנת השבו־עון היהודי־בריטי הג׳ואיש כרוניקל, ביקש לבדוק אם תומכים הישראלים בשיבה ל־שיחות השלום בחסות הד״ר גונאר יא־רינג, או אם הם מתנגדים לכך. התוצאות: 45,6 אחוזים היו בדיעה כי ישראל אי־נה צריכה לחזור לשיחות כל עוד לא יוציאו המצרים את טיליהם מאיזור התעלה. 31,5 אחוזים היו סבורים כי חובה על ישראל לחזור לשיחות, חרף קידום הטילים. 22,2 אחוז טענו כי אין להם דיעה בנידון.

● מחקר של מכון גאלופ האמריקאי ביקש לבחון אם אזרחי ארצות־הברית מצ־דדים בהתערבות פעילה של ארצות־הברית במקרה שיהיה חשש לתבוסת ישראל מידי הערבים. התוצאה: 42% התנגדו לכל צו־רת מעורבות שהיא. 32% צידדו בסיוע בנשק בלבד. רק 11% היו בעד מעורבות של ממש, בעזרת טייסים ומטוסים, וזאת במקרה שהסובייטים יתערבו באופן פעיל לצד הערבים.

פער בתפיסת המצב. בתוצאות שני המחקרים היה כדי להצביע על הפער הקיים בתפיסת המצב בין אזרחי ישראל לאזרחי ארצות־הברית, המשתקף ומתבטא באופן מוחשי ביותר בעמדות שתי ה־ממשלות.

שני נושאי המישאלים היו כלולים ב־תנאים החדשים שהגישה ממשלת ישראל לנשיא ניכסון, לפני חילופי השדרים בינו לבין ראש־הממשלה גולדה מאיר.

ישראל היתנתה את שיבתה לשיחות יארינג, מבלי שהמצרים יסלקו את טילי־הם, בהבטחת סיוע אמריקאי במקרה של חידוש המלחמה. אילו היה ניכסון מקבל תנאי זה, כך הוכיח מישאל גאלופ, הוא היה עושה זאת בניגוד לדעת הרוב המוחלט של אזרחיו.

ואילו היו הנשאלים בסקר הישראלי יו־דעים את תוצאות הסקר האמריקאי, היו

שגריר רבין
השר האמיץ היחידי

ודאי למדים שהנחתם כי ארצות־הברית תעמוד בכל מקרה לצידה של ישראל, היא משוללת יסוד. אז, אולי, היה אחוז ה־מתנגדים לשיבה לשיחות יארינג, קטן ב־הרבה מכפי שהראה הסקר.

הממשלה

ביקור השגריר הצעיר

האיש היחידי בממשלת ישראל היודע בדיוק מה הוא רוצה ושהערכת המצב ש־לו לגבי מהלכיה המדיניים של ישראל היא המציאותית ביותר, אינו חבר בממש־לה. העובדה שדבריו נשמעים בכל זאת בישיבות הממשלה ושניתן לו לחלוק, לא פעם בלשון חריפה ביותר, על עמדות שרים ועל תפיסות של הממשלה כולה, קשורה בתפקידו. זהו יצחק רבין, שגריר ישראל בארצות־הברית.

אוזלת־יד, ניתוק מהמציאות. כל המדיניות של ממשלת־ישראל מבוססת על

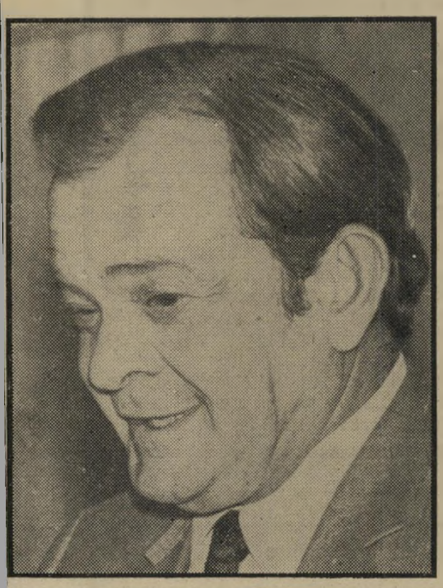

אלוף (מיל.) רמז
„לא מסכים שהממש״ל —

משחק עם האמריקאים. את ממשלת ישר־אל מעניינות שיחות יארינג כשלג דאשתקד. מה שמעניין אותה באמת, ובנושא זה אין כמעט מחלוקת בין השרים, הוא כיצד ניתן לסחוט עוד ועוד סיוע צבאי וכלכלי מארצות־הברית באמצעות שיחות יארינג.

כיוון שמרבית המגעים עם האמריקאים מתנהלים באמצעות רבין, הוכתר רבין ל־מעשה בתואר שאינו קיים „שר לענייני ארצות־הברית.“ וכיוון שהמגעים עם אר־צות־הברית עומדים בראש ענייניה של ה־ממשלה, הפך רבין למעשה לאחד השרים הבכירים של הממשלה.

בשבוע שעבר, בעת ששהה האיש שלנו בוושינגטון בישראל והשתתף בדיוני ה־ממשלה, התנהג רבין כלפי חברי הממשלה לא כשגריר ממונה הכפוף לשר־החוץ ש־מעמדו הוא כשל פקיד ממשלתי, אלא כ־ראש־ממשלת צללים, בעלת מדיניות אח־רת. באומץ־לב, בביטחון עצמי, תוך זילזול מופגן כלפי שר־החוץ אבא אבן, היה רבין האיש היחיד בממשלה שהעז לחלוק על מדיניותה.

רבין, מתוך הכרה מקרוב של דיעות רא־שי השילטון בארצות־הברית, שלל את כל טכסיסיה של הממשלה במשחקה סביב שיחות יארינג. דעתו, עוד מראשית ה־שיחות היתה שאסור לה לישראל לפרוש מהשיחות. הוא יצא בגלוי נגד הגישה ש־אין ערך להחלטות האנטי־ישראליות המתק־בלות באו״ם, תבע לנהל מדיניות שתתקבל על דעת רוב חברות האו״ם.

הכוונה מאחורי תוכנית דיין. בביקורו האחרון הבהיר רבין לשרי ה־ממשלה כי תקוותם שארצות־הברית תק־בל את תנאי הממשלה לשיבה לשיחות יארינג, היא משוללת יסוד. הוא כפר גם בסיכויי הצלחתה של תכניתו החדשה של משה דיין בדבר „הסכם חדש להפסקת אש“, מצא בה חיוב בעצם היותה יוזמה ישראלית, אחרי שלוש שנים של חוסר יוזמות וחוסר מעש.

תוך כדי כך נחשפה גם הכוונה מאחורי תוכניתו החדשה של דיין: הציבור ב־ישראל, סבור דיין, לא יבין אם תחודש המלחמה, רק בגלל סירובם של המצרים להזיז את הטילים. אולם הציבור בישראל יקבל את חידוש המלחמה בהבנת יתר אם יוכיחו לו שהממשלה עשתה מאמצים ל־השגת השלום ומאמציה נכשלו.

רבין, שהתגלה כאיש האמיץ והמציאותי ביותר בממשלת־ישראל, יעשה כנראה עתה מאמצים רבים, בעת ביקורו של דיין ב־ארצות־הברית, כדי להוכיח לו שהנחתו זו היא מחוסרת הגיון כמו הנחותיהם של שאר שרי הממשלה.

מה שאלוהים אמר (חלק רביעי)

יש החושבים שהתנ״ך איננו מסוגל לדבר אל דור המאה העשרים דברים לענין, משום שהתנאים והנסיבות שלנו שונים כל־כך מאלו של דור תורת־סיני. אני איננני נמנה אל אלו, ועל־כן, מוקדשת סדרת מאמרים זו לנושא „עשרת הדברות“. אמנם נכון הדבר כי הנסיבות הנוכחיות אינן ניתנות להשוואה עם אלו של אותם ימים, אבל האדם, בתור שכזה, לא השתנה. משום־כך צרכיו ובעיותיו היסודיות היום הן אותם הצרכים ואותן הבעיות אשר הטרידו את האנושות מימים ימימה. בהמשך הדברים יסתבר כי איננני דבק דווקא בפירושים המסורתיים המקובלים עלינו מזה דורות, וכיצד ייתכן אחרת? — הרי אני וחברי הננו יהודים המכירים במשיחיותו של ישוע מנצרת, ואנו כופרים בסמכותה של המסורת במישור הרוחני, וזאת עם כל ההערכה הכנה שיש לנו למפ־עלותיהם של חז״ל ולתרומתם התרבותית, הלאומית והמוסרית, לחיינו כעם. על כל פנים, אני תקווה כי המאמרים יעודדו ענין מחודש בספר־הספרים הנהדר הזה, ואולי בכך יבוא מי להכיר בהדרו של האלוהים עליו מכריז הספר, ובתפארת־המעשה שהוא עשה בעדנו במשיח.

* * *

אנו קוראים בשמות פרק כ׳, פסוקים 6—2: „אני ה׳ אלוהיך... לא יהיו לך אלוהים אחרים על פני.“

תגיד לי, את מי אתה משרת? אחרי מי אתה הולך? אחרי מגידי המזלות וקוראי העתידות למיניהם? אחרי אלילי האנרכיה, חוסר הוודאות והמבוכה? אחרי מי? — **לאן אתה הולך?** מיהו זה הקובע בשבילך, צ׳ה גווארה, אותו אנרכיסט בעל כוונות טובות וידיים מכוסות בדם־תמימים? מי? כוכבי הקולנוע הנוצצים, עם חייהם ההרוסים, חסרי התכלית והאושר? ואולי נדמה לך **שאתה** הוא הקובע בחייך? אתה טועה, ידידי. אתה חושב כפי שאתה חושב משום שאתה קורא עתון מסויים, ספר מסויים, עלון מסויים.

כל אחד מאתנו, אם בהכרה ואם שלא־בהכרה, הולך אחרי מישהו. מדוע אתה מגדל שיער ארוך — לובש חולצה עם פסים, מתהלך עם רדידים? סתם רעיון שלך? ואת, יקירתי, הרי בשבילך תכננו את המלתחה בפריז, או בלונדון, או איזה חור דומה אחר בעולם.

אני אומר לכם, אתם יכולים לרדוף אחרי אלוהיכם/אליליכם, אבל היו סמוכים ובטוחים כי גם תצטרכו לקצור את קצירו של כל אשר תזרעו. זכרו את מרלין מונרו, את ג׳ימי הנדריקס, את רוצחיה של שרון טייט, את רוצחי פייר לפורט. כלום זוהי הדרך שאתם בוחרים בה. האם זהו החופש שאתם רוצים בו? הלואי ויכולתי לשכנע כל אחד מכם לקרוא את ההיסטוריה של ימיה האחרונים של רומי. הייתם נדהמים לראות את עצמכם שם. רצח נפוץ, מבוכה ומהומה, סטיות מיניות מופגנות בראש חוצות, ניאופים ובוגדנות, סחטנות ושקר בכל אשר תפנו. במקום לקרוא, לכו לראות את הסרט „**סטיריקון**“, או את „**הארורים**“. זוהי בבועתה של התרבות שלנו היום.

כל דג מת יכול ללכת עם הזרם. היכן הם אלו אשר ירימו את נס המרד ואשר יפנו עורף לטומאה הזאת כדי לשוב ילקחת על־עצמם את חובתם האנושית, ואת חובתם כבני עם מעמד סיני?

(המשך יבוא)

ת.ד. 2234 רמת־גן
מכתבים ייענו

ירובעל

עמירון
חברה לתעופה אזרחית בע״מ

מודיעים על פתיחת
קורס־טיס אזרחי לרשיון טיס פרטי
תכנית הקורס כוללת 50 שעות טיסה בפועל וכי בי״ס ערב ללימוד המקצועות העיוניים לפרטים נוספים וכן לקביעת מועד לטיסת הכרות לפנות טלפון: 771737.

תינוקת לאימוץ

תינוקת בת 18 חודשים

למשפחה המוכנה לסייע להוריה

לפנות ת. ד. 28126 — תל־אביב, עבור „תינוקת“

הופעת
הפופ במקלחת
מתבטלת
מסיבות טכניות מודעת הפופ המתפרסמת בעמוד 8
ראו אותה כמבוטלת
אתכם הסליחה

● **בקרית מוצקין**
ביום ראשון, 13.12.70, בשעה 8.30
בערב תתקיים —
אסיפת חברים ואוהדים
בבית דדיאני, רחוב זבולון 5 (בסוף רחוב הרב־קוק), קריית־מוצקין.
חברים ואוהדים מוזמנים

צה־ל
מדוע סולק רמז מחיל־האוויר?

מאז הקמת המדינה הוצג צה"ל לעיני אזרחי המדינה כצבא הומוגני, המונהג ב־ידי מפקדים המאוחדים לא רק במטרה אלא גם בשיטות ובאמצעים. כללי הסו־דיות ואמצעי הביטחון, מנעו, ובצדק ברוב המקרים, את הוויכוחים הפנימיים שהתנהלו לא אחת בבעיות עקרוניות חשובות.

רב־אלוף (מיל.) ידין
— יפקד על כל החיילות"

השבוע, בפעם הראשונה, נחשף אחד ה־ויכוחים האלה בצורה גלויה.

חיל־אוויר נפרד. הכל התחיל בספר שפירסם לפני מספר חודשים כתבו הצבאי של הארץ, כנפיים מעל סואץ. ספרו של זאב שיף, עסק אומנם בחלקו של חיל־האוויר במלחמת ההתשה בחזית הסואץ, אולם הכיל גם מיספר גילויים על תולדות חיל־האוויר.

בין הגילויים המסעירים היתה העובדה כי האלוף אהרון רמז, מפקדו הראשון של חיל־האוויר וכיום מנהל רשות הנמלים, סולק בזמנו מחיל־האוויר בגלל חילוקי דע־עות בינו לבין המטה הכללי.

עצם הגילוי כי מפקד בכיר בצה"ל או־לץ להתפטר, היה בבחינת חדשה שכמותה טרם פורסמה אודות צה"ל. אולם בויכוח שהתפתח השבוע בין שיף ליגאל ידין, מי שהיה באותה תקופה הרמטכ"ל, על ה־דיוק בעובדות בקשר לסילוקו של רמז, נחשפו פרטים מאלפים.

ידין, כיום פרופסור לארכיאולוגיה, טען כי הויכוח עם רמז, שגרם להתפטרותו, היה בקשר „להקמת מטכ"ל אחד לכל זרו־עות צה"ל." טען ידין: „רמז לא היה מוכן לקבל את ההנחות הבסיסיות של שר־הביטחון (שהמטה הכללי יהיה אחראי למערך כל כוחות צה"ל על חילותיו ו־שירותיו). לא רק שלא היה מוכן לקבל את מרות המטכ"ל בתחומים שפורטו, אלא שאף דרש במכתב לשר־הביטחון ...„הטלת מלוא האחריות (להקמת חיל־האוויר) ה־משקית והארגונית על סגן שר־הביטחון שיתמנה למטרה זו. לרשות סגן השר צריך לעמוד אגף חיל־אוויר מיוחד שיהיה אחראי על כל הצד המשקי, המנהלתי וה־ארגוני של חיל־האוויר בתחומי התוכנית התקציבית שתאושר על ידי מועצת בי־טחון עליונה."

מי הקים את החייל. ידין גילה עוד, כי בסוף שנת 1950, טען רמז במכתב אליו: „אין אני מסכים איתך שעלינו לראות את המטה הכללי, כפי שהוא מאורגן עכ־שיו, כמשרד מלחמה... ולכן איני יכול להסכים כי מטה זה יפקד ישירות על כל הכוחות והחילות."

באותו מכתב הסביר רמז את מניעי התפטרותו שהיו „הגישה המדינית לארגון כוחות הביטחון ושילובם בתוך המערכת המדינית של השילטון בארץ." קבע ידין: „רמז לא רק שחלק על מעמד חיל־האוויר, אלא אף על מעמדו של צה"ל בכלל, שלפי רמז היו לרמטכ"ל סמכויות רחבות מדי ושר הביטחון (דויד בן־גוריון) אינו מכיר

(המשך בעמוד 18)

★ מה מסתתר מאחורי הסיפור שהתפרסם השבוע ב„טיים" על בחירת ספיר לתפקיד

היורש

פנחס ספיר־ האיש שימנע את הקרב על השלטון בין דיין ואלון

הידיעה שפורסמה השבוע בשבועון החדשות האמריקאי טיים, נראתה לרבים כברוז עיתונאי. היא סיפרה על ישיבה סודית של הנהגת מפלגת העבודה שנערכה בסוף החודש שעבר בביתו של ראש עיריית תל־אביב יהושע רבינוביץ, בה בביכול נבחר שר־האוצר פנחס ספיר כיורשה של גולדה לראשות־הממשלה, כאשר יסתיים מועד כהונתה בעוד שלוש שנים, או אם תפרוש.

כל הגורמים הנוגעים בדבר הכחישו את הידיעה, תיארו אותה כמגוחכת ומבדחת. האמת היתה שהידיעה היתה מוגזמת, אם לנקוט בלשון המעטה. **שום הנהגה של מפלגת העבודה לא התכנסה כדי לבחור באופן רשמי יורש לגולדה. דבר זה יכול להיעשות ע"י המוסדות הרשמיים של המפלגה. ובאלה לא כלול גוף המתקרא „הנהגה."**

לא היתה גם כל בחירה רשמית בגוף מצומצם כלשהו. אף־על־פי־כן לא היתה הידיעה בטיים מופרכת מעיקרה.

הטיים הסתמך על הלך רוחות ודיעות שהובעו לאחרונה בצמרת החתיקה של מפא"י לשעבר, בכמה פגישות שנערכו בחוגים סגורים.

ביסודו של דבר קלעה הידיעה אל העיקר: הולכת ומתגבשת דיעה בקרב הגורמים המכריעים ובעלי ההשפעה במפלגת העבודה, כי פנחס ספיר הוא המועמד הבא של המפלגה לראשות־הממשלה.

גולדה מתכוונת לפרוש

בחודשים האחרונים נערך קרב סמוי על הירושה בין סגן ראש־הממשלה יגאל אלון ושר־הביטחון משה דיין. הפסקת־האש בין השניים, שהתמודדו על הירושה עד לפני שנה, הופרה.

היתה סיבה טובה לחידוש המאבק בין השניים. גולדה מאיר אינה עומדת אומנם לפרוש בזמן הקרוב וגם מצב בריאותה מניח את הדעת. אולם לאחרונה נתנה גולדה מאיר למקורביה להבין כי היא אינה מתכוונת לכהן כראש־ממשלה עד סוף הקדנציה הנוכחית של הממשלה. **נראה שעומס העבודה והבעיות המונחות על כתפיה הביאו את גולדה למסקנה שיהיה עליה לפרוש מראשות הממשלה במועד המתאים לכך.**

המועד המתאים, לדעתה, כפי שמגלים מקורביה: התקופה בה ייראה כי המלחמה עם המיצרים לא תחודש וישתקף סיכוי למציאת שלום. אילו יכלה ודאי היתה גולדה מעוניינת להירשם בהיסטוריה כראש־הממשלה שבתקופתה נחתם הסכם השלום עם הערבים. אולם היא עצמה מבינה שזו משימה בלתי אפשרית, שתימשך שנים רבות.

פרישתה במצב הנוכחי היתה עלולה להתפרש כהודאה בכשלון ואי־יכולת למצוא פתרון לסכך המדיני אליו נקלעה ישראל. משום כך נראה לה שהזמן המתאים ביותר למסירת השלטון לאחר הוא הזמן בו יהיה על ראש הממשלה החדש לנקוט צעדים, ביניהם צעדים בלתי פופולאריים, לקירוב השלום.

אף אחד משני המועמדים המתחרים על הכתר, אלון ודיין, אינו נראה מתאים למשימה זו. יתכן והצמרת החותיקה של מפא"י היתה מוכנה להשלים עם מינויו של אלון לתפקיד, אולם במקרה זה, ברור לה, היא תקומם נגדה את משה דיין.

על מנת למנוע משבר פנימי במפלגה ואפשרות של פילוג נוסף, ניראה לאותה צמרת, המתקראת הנהגה, שיש למצוא מועמד שכמו גולדה בשעה שנבחרה לתפקידה, יוצג כמועמד זמני, וימלא את הפונקציה של איחוד המפלגה ואיזון המאבק בין אלון ודיין.

הפופולאריות בעליה

המועמד האידאלי לתפקיד זה הוא פנחס ספיר. למרות שהצהיר לא אחת כי אין עיניו נשואות לתפקיד ראש־הממשלה, ברור שבהעדר מועמד אחר, יסכים ספיר, שהכתיר את גולדה, לרשת את מקומה. הוא האיש החזק ביותר אחריה בממשלה וב־מפלגה והוא האיש היחיד המסוגל, כהתבטאות אחד מאנשי הצמרת „להשליט סדר בבאלאגאן."

גם הפופולאריות של ספיר עלתה בשנה האחרונה בצורה מפתיעה. דווקא בשעה שהטיל מיסים נוס־פים והפך לשותפו הסמוי של כל בעל הכנסה ב־מדינה, הצליח ספיר לרכוש אהדה, שלא היתה מנת חלקו בשנים קודמות, בהם יצר לעצמו תדמית של איש גס ונוקשה. הצלחתו למנוע זעזועים במשק, למרות המשברים החמורים העוברים עליו, נראית לרבים ערובה להצלחה גם בתפקיד ראש־הממשלה שתצטרך לצוות על נסיגה מהשטחים וויתורים נו־ספים תמורת שלום.

השמועות שהופצו לאחרונה על־ידי כל מיני כתבי מפלגות, כאילו קיים מעין הסדר בין ספיר לדיין, המכתן לכך שהם יחלקו ביניהם את השילטון בעתיד, הן שטות. איבתו של ספיר לדיין וראייתו אותו כאדם מסוכן בשעה שיהיה בשילטון, הם בלתי משתנות.

אילו היה נבחר אלון כראש ממשלה אחרי גולדה, היתה בכך פגיעה בלתי נסלחת ביוקרתו של דיין. אבל כאשר ייבחר לתפקיד זה פנחס ספיר, יוכל דיין למחול על כבודו.

זה יקרה השנה

כתוצאה מכך השיקולים האלה נקבע בשיחות אישיות בין ותיקי מפא"י לשעבר כי אם תעמוד גולדה על דעתה לפרוש, לא יוכל ספיר להתחמק עוד מלרשת את מקומה. נראה שבאותן שיחות השתכנע בכך גם ספיר עצמו. אולם מבאן ועד להצבעה שנערכה כביכול ב„הנהגה", לדברי הטיים, הדרך עוד רחוקה.

מתי עשויה גולדה לפרוש? לפי הערכת מקורביה יתרחש הדבר תוך השנה הקרובה, הכל תלוי ב־מועד השיבה לשיחות יארינג וכתוצאות שיושגו בשיחות אלה. אם יוברר שהוסרו כל המיכשולים וניתן להגיע להסדר מדיני באמצעות הד"ר יארינג, יתכן וגולדה תודיע על פרישתה כבר בקיץ הקרוב.

אז, כדי למנוע מאבק גלוי על השלטון, יוכרז פנחס ספיר כיורש זמני, כגולדה בעבר, יהפוך גם הוא ליורש קבוע.

כשהם רוצים הם יודעים לנהל את הטכס בקצב מזורז. הכל תלוי בטיב ה־לקוח. כאשר בן־אדם חסר קשרים מב־קש לעבור תהליכי גיור, הוא נאלץ לע־בור שבעה מדורים עד שהוא זוכה לקבל מהרבנים את תעודת הגיור המיוחלת.

אבל אצל משפחת זיידמן המפורסמת מנחל־עוז שנעזרה בחוש המעשה של הרב הראשי לצה"ל, שלמה גורן, ארך העניין שעה בלבד. גלוריה סטיוארט (הנקראת היום גליה סופר) המתינה זמן קצר יחסית, חצי שנה.

משפחת גרוסמן, אם ושלוש בנות, נאלצו להמתין שש שנים תמימות עד שזכתה לגאולה. מי יודע כמה שנים טו־בות נוספות היו הגרוסמנים ממתינים אלמלא איבדו את שארית סבלנותם, חוללו שערוריה ברבנות שהדיה נשמעו בבית־המשפט.

השופט בוריס רפפורט, הרשיע את בני המשפחה בדין. אבל בהקריאו את פסק דינו אמר כמה דברים רבי־משמעות מה חושב בית־המשפט על סידרי הדיונים ב־רבנות הראשית בתל־אביב.

מ שפחה של ארבע נפשות יש־בה על ספסל בפרוזדור בית־הדין ה־רבני בתל־אביב. שמואל גרוסמן, אשתו נדיה, ושתי בנותיו, טאטינה וואלנטינה. הם שוחחו ביניהם ברוסית כשמידי פעם הם מעיפים מבט אל דלת הלישכה הפתו־חה של הרבנים המוביל לאולם הדיונים, סדרן שעבר לידם ניגש אליהם. „אני מצ־טער מאד, אבל הדיון שלכם נידחה לעוד חודש."

מששמעו זאת פרצה טאטינה (20) ב־צעקות־שבר ורצה יחד עם שאר בני המש־פחה אל תוך אולם הדיונים. בתוך האולם התקיים באותה שעה דיון סוער ושלושת הרבנים שכיהנו כשופטים הרימו את ראשם לשמע צעקותיהם של הגרוסמנים שפלשו לאולם.

טאטינה התחילה לצעוק בעברית: „מנוו־לים, חסרי לב וחסרי מצפון. איזה חוקים דראקוניים יש אצלכם. רק להרוס חיי אנ־שים אתם יודעים!"

האם הוסיפה ברוסית, כשדמעות זולגות מעיניה: „כבר אי אפשר יותר. אין לי כבר כוח. תגמרו את העניין היום."

הסדרנים ניסו להוציא את בני משפחת

משפחת גרוסמן אבא שמואל (סאשה), אמא רות (נדיה), והבנות זיוה (יבגניה), טאטינה (טובה) וואלנטינה (ורדה), כשעוד היו עולים חדשים. בינתיים הם הספיקו להביר את עובדות החיים המאכזבות בישראל.

כשנמאסה עליהם הסחבת ברבנות הם מצאו שיטה המשפיעה על הרבנים

גיור בעזרת סקנדאל

בבקשה איתנו," אמרו לה. לשאר בני ה־משפחה אמרו שהם חופשיים ויכולים ל־לכת.

אולם כשהשוטרים לקחו את טאטינה לעבר ניידת המשטרה הצטרפו אליה גם שאר בני המשפחה. האב שמואל אמר: „אם היא אשמה אז גם אנחנו אשמים. ב־דיוק כמוה. לאן שהיא הולכת אנחנו הו־לכים." השוטרים משכו בכתפיים והעלו את כולם על הניידת.

במשטרה שמו את כל המשפחה במעצר. קצין חקירות גבה עדות מכל אחד לחוד ואחר־כך לקחו טביעות אצבעות מטאטינה, מנדיה ומשמואל. נגד שלושתם נפתח תיק פלילי. ואלנטינה ניצלה מפורענויות אלו, כנראה בגלל חמש־עשרה שנותיה.

„את עוד לא מוכנה"

ד שערוריה הזאת ברבנות הת־חוללה בחודש אפריל השנה. שבע שנים לפני־כן הגיעו בני משפחת גרוסמן מברית־המועצות לישראל. משירדו מן ה־מטוס הם נבדלו משאר העולים בדבר אחד בלבד: האם ושלוש בנותיה, יבגניה, טאטינה וואלנטינה נרשמו כנוצריות.

לפי טענת נציגי הרבנות אם אם המשפחה איננה יהודיה אלא נוצריה הרי גם בנותיה נוצריות. לשווא טענה נדיה שאמה היתה יהודיה, „תביאי מיסמכים או עדים ה־מעידים על כך," אמרו לה.

למחרת היום ניגשו בני המשפחה ב־לוויית שני עדים לרבנות בתל־אביב, הצהי־רו והעידו שאמה של אם המשפחה היתה יהודיה. מסיבה זו או אחרת לא התקבלו עדים אלה על־ידי הרבנים.

מספר חודשים אחרי זה הגישה נדיה ב־בית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה ל־פסק דין הצהרתי שהיא יהודיה. העדים ש־לה הופיעו פעם נוספת ונידחו שוב. הו־סבר לנדיה שאם ברצונה שירשמו בתעו־דת הזהות שלה ושל בנותיה את הלאום יהודי, עליהן להתגייר.

מיד ניגשו בנות גרוסמן לרבנות ופת־חו תיק לגיור. במשך שש שנים הן הוז־מנו כמה פעמים בשנה אל משרדי הרבנות.

„שאלו אותי או את אמא או את אחיו־תי כמה שאלות ושלחו אותנו הביתה ו־אמרו שנבוא בעוד חודשיים," מספרת טאטינה חומת העין ובעלת גיזרה של דו־גמנית בדירת השיכון של המשפחה בלוד.

אחרי זה נהגו בנות גרוסמן להופיע בתדירות קבועה והמחזה היה חוזר על עצמו. הופעה ברבנות, מספר שאלות וה־דיון נידחה.

בינתיים למדה נדיה את מנהגי היהדות אצל אשה מסורתית בלוד ושילמה תמו־רת השיעורים 30 לירות. אולם שנים אח־רי שגמרה את לימודיה טרם הגיע תורה לגיור. כששאלה מדוע אין מגיירים אותה, ענה אחד הרבנים: „את עוד לא מוכנה. לא מספיק לדעת את החוקים. אנחנו מת־חשבים בהרבה דברים אחרים גם כן."

בינתיים נקפו שנים והבת הגדולה יבג־ניה הגיע לפירקה. היא הכירה צעיר, התאהבה בו והשניים החליטו להנשא. אר־לם משניגשו לרבנות הוסבר להם שאין אפשרות להעמיד להם חופה מאחר ויבג־גרוסמן מן האולם, אבל הם התנגדו והמ־שיכו לצעוק. טאטינה התקרבה אל שול־חן הרבנים כשפניה אדומות מכעס ו־צעקה בקולי קולות: „אנחנו לא נזוז מ־כאן עד שלא תגמרו. שש שנים חיכינו לגיור הזה. אנחנו יודעים כבר את החוקים מתחילתם ועד סופם וגם בסדר ההפוך. אתם כולכם רשעים ונבלות ואני לא אזוז מפה."

הסדרן הנבוך שלא הצליח להוציא את המשפחה מן האולם ניגש בינתיים ל־טלפון והזעיק את המשטרה. גרוסמן האב ניסה בעברית מתובלת באידיש ורוסית ל־הסביר לשופטים שעניינם אינו סובל די־חוי ואם הם דוחים אותו שוב הוא יחזור לרוסיה. משראה שאין לו אוזן קשבת, התחיל אף הוא לצעוק. הרבנים ההמו־מים קמו ממקומותיהם, ניסו לעזוב את האולם.

באמצע המהומה נשמעה מבחוץ צפירה של מכונה משטרתית. כעבור כמה שניות נכנסו לאולם שני שוטרים. למראה ה־אנשים לבושי המדים השתרר שקט ב־אולם ואז שאל אחד השוטרים: „מי גרם להפרעות באולם?"

הרבנים הצביעו על טאטינה. שני ה־שוטרים ניגשו אליה. „את עצורה. בואי

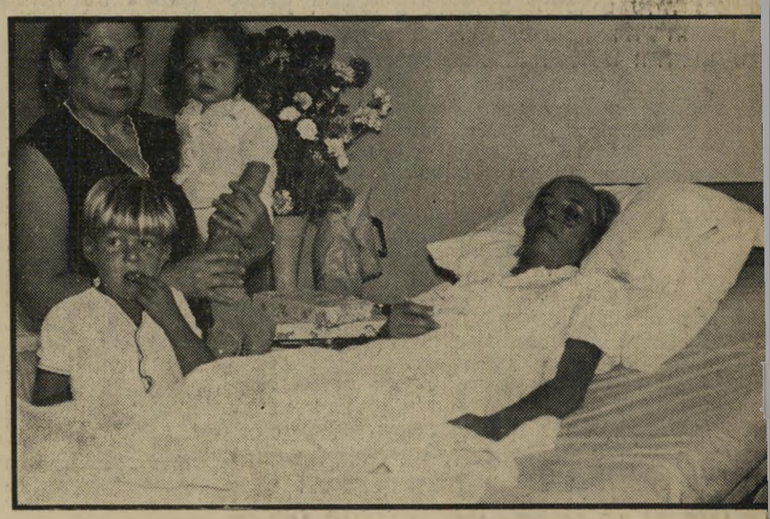

הבת חולת־הלב יבגניה (25) סבלה קשה עד שאושרו לה לקיים סכס ברית־מילה לשני בניה. כתוצאה מהמחלה, נטלה למשכב, ונאלצה לשהות במשך קרוב לשנה בבית־חולים עם מחלת־לב קשה.

גויירה תוך יום ★ גלוריה סטיוארט גויירה תוך חצי שנה

אבל משפחת עולים מרוסיה זו נסחבה ברבנות

שש שנים עד שבנותיה הוכרו כיהודיות

סאשה עמד להתחתן עם נערה בקרסנודר, עד שהתוודתה בפניו כי היא אוהבת אחר. סאשה ויתר, מצא אחר־כן את בחירת־ליבו נדיה.

ברוסיה

ניה היא נוצריה. בלית ברירה נסע הזוג לקפריסין ושם נישא בנישואין אזרחיים. בתעודת הזהות הם רשומים אומנם כנ״שואים מאחר ונישואי קפריסין קבילים ל־גבי משרד הפנים. אולם משנולדו הבנים התחילו הצרות.

כשנולד הבן הראשון התגורר הזוג ב־אילת ולא נמצא אף מוהל אחד בסביבה הקרובה שיהיה מוכן למלא את חובתו לעשות את הברית מילה. הבעל נסע ב־בהילות לתל־אביב ויחד עם שמואל, אביה של יבגניה, הם התחילו לחפש אחרי מוהל.

לבסוף נמצא אחד שהיה מוכן לערוך את הברית מילה, אבל רק בתנאי שישלמו לו כרטיס טיסה הלוך וחזור לאילת. בלית ברירה שילמו לו והילד נכנס לבריתו של אברהם אבינו. פרשה זו חזרה גם על עצמה כשנולד הבן השני.

יבגניה קיבלה מחלת־לב מרוב מתיחות, נפלה למשכב ובילתה בבית־חולים קרוב לשנה.

הרגשה של אין מוצא

ג יור עדיין כושש לבוא ובינ־תיים מצאה גם סאטינה בחור ש־רצתה להתחתן איתו. היא היתה כבר מלו־מדת־נסיון, ידעה שנישואין ברבנות אינם באים בחשבון בשבילה והסבירה לבחיר־ליבה שעליהם להתחתן בנישואין אזרחיים בקפריסין. הבחור אמר שהוא מעדיף ל־חכות עד שתתגייר ובלבד שינשאו כדת משה וישראל.

משעברו כמה חודשים ועדיין לא הס־כימו לגייר אותה, התקררה גישתו של החתן והנישואים התבטלו.

עם החבר השני של סאטינה קרה אותו הדבר בדיוק. הוא לא האריך ברוחו עד שיגיירו את סאטינה, וקשה היה לכעוס עליו. כמעט שנה וחצי הוא יצא איתה ולה־תחתן איתה הוא לא יכול. ברבנות לא הס־כימו. להגיע לקפריסין לא היה לו כסף. גם הוא עזב אותה.

„שני המיקרים האלה פגעו קשה בילדה,״ מספר שמואל גרוסמן כסוף־השיער, בעל גיזרה דקה והופעה אצילית. „היא נעשתה עצבנית ומדוכאת. כולנו חיינו במתח ו־בהרגשה של אין מוצא.״

לפני עשרה חודשים הכירה סאטינה ב־חור שלישי. צעיר נחמד בשם לוויו ממוצא רומני. „כדי שהפרשה של שני החתנים הקודמים לא תחזור על עצמה רצנו יחד עם אשתי כמו משוגעים לרבנות.״ מספר האב.

„הסברתי לכל מי שהיה מוכן להקשיב את המצב שלנו עד שסוף סוף קרא לי הרב הראשי לשיחה. הוא שאל אותי אם אני עובד בשבת. אמרתי לו שבטח שאני עובד. אני עובד ברכבת ישראל בתל־אביב ובמקום העבודה שלי דורשים ממני לע־בוד בשבת.

„הוא אמר שזה לא טוב, כי אני משמש בזה דוגמא רעה לאשתי ולבנות שלי. הוא אמר לי לכתוב בו במקום בקשה ש־אפסיק לעבוד בשבת. כתבתי אותה. הרב חתם על הבקשה. שילמתי חמש לירות ו־הבקשה נשלחה לפני שנה. אבל עד היום אני עוד עובד בשבת, כי לא שיחררו אותי.

„אחרי כתיבת הבקשה קראו לאשתי ו־לבנותי, שאלו אותן כמה שאלות במנהגי יהדות והסבירו להן שעליהן עוד ללמוד, אבל נתנו לנו תאריך סופי לגיור ב־6.4.70. הגענו כל המשפחה. היינו מוזמנים לשעה 12 בצהריים. אבל לאשתי היתה תאונה יום לפני זה והיא לא הרגישה טוב בגלל זה איחרנו כמה דקות.

„בגלל שאיחרנו אמרו לנו שלא יקבלו אותנו. אבל אני וטאטינה הנרגשת עמדנו על כך שנגמור באותו יום ואמרנו שלא נלך. הסדרן התרוצץ בינינו לבין הרב ו־לבסוף חזר ואמר. „תחכו, תחכו ונראה,״ חיכינו הרבה זמן ולא קיבלו אותנו. לבסוף עלינו לרב וביקשנו שיקבל אותנו. על זה הוא ענה: „זה בלתי אפשרי היום. תחזרו בעוד חודש.״

הסברתי שוב ושוב את המצב אבל שום דבר לא עזר ואז עשינו את השערוריה. כי לא יכולנו לשאת יותר.״

אב נוצרי, אם יהודיה

ד רך ארוכה עבר שמואל גרוסמן עד שהגיע לבית הדין הרבני בישראל. הוא נולד לפני 49 שנים ברוסטוב, ב־רוסיה הסובייטית בשם אלכסנדר גרוסמן ועד לפני שבע שנים נקרא סאשה. את

הגורם לשערוריה

אחרי שאיבדה שני בחורים שהתכוונו לשאתה התקשרה טטיאנה עם לוויו שהציע לה נישו־אין. בגלל קשיחות הרבנים, עמדו גם נישואין אלה בסכנה. הם עמדו להנשא בקרוב.

רק לא בשבת

כאשר נאבק שמואל גרו־סמן בבירוקראטיה, הציע לו אחד הרבנים: „תכתוב להנהלת הרכבת שאינך מוכן לע־בוד בשבת.״ גרוסמן קיבל את ההצעה.

נעוריו הוא בילה במיכרות ונחשב ל־סטאחאנוב* סוג א׳.

כשפרצה מלחמת העולם השנייה התגייס לצבא האדום ועבר עם הצבא הסובייטי את כל אירופה. כשלחם עם צבאות השיחרור נספתה כל משפחתו בידי הגרמנים.

כשניגמרה המלחמה החליט החייל שבע הקרבות כי הגיע הזמן להקים משפחה. הוא עבר בכל ערי רוסיה ומכריו הציעו לו שידוך עם בת יהודיה ממשפחה מכו־בדת בקרסנודר. סאשה הלך לבקר את ה־כלה המיועדת ושימחת הורי הבחורה לא ידעה קץ. הם הסבירו לו ששתי הבנות הגדולות התחתנו עם גויים וסוף סוף נמ־צא גואל יהודי לבת הקטנה.

הקטנה מצאה מאד חן בעיני סאשה, אר־לם משנשאר איתה לבדו היא פרצה בבכי. „אני מאוהבת בחבר שלי שלומד יחד איתי בבית־הספר, אבל הוא נוצרי והורי אינם מסכימים שאתחתן איתו. ועל כן הם עו־מדים על כך שאנשא לך רק בגלל ש־אתה יהודי. אבל אני לא מכירה אותך אפילו. אז איך אני יכולה לאהוב אותך ועוד שאני מאוהבת בחבר שלי.״

סאשה חשב כמה רגעים ואמר לה: „שתי האחיות שלך התחתנו עם נוצרים מתוך אהבה והן מאושרות. אני לא רואה שום סיבה שאת לא תתחתני עם החבר שלך.״

הגורל רצה שסאשה יפגוש את בחירת ליבו באותה העיר עצמה. היה זאת נדו׳דה דורינגיה, בלונדית יפהפיה בת לאב גו־צרי ואם יהודיה. בהיות אביה רוסי נחש־בה ונרשמה אף היא כרוסיה־נוצריה. סא־שה ונדיה באו בברית הנישואין והתישבו בקרסנודר.

שמועות על ישראל

ס אשה קיבל עבודה בבית־חרושת. הוא היה חרוץ כפיים ובעל תושיה ו־החליט להתגבר על בעיית הדיור ברוסיה הסובייטית לפחות לגבי עצמו. יחד עם אשתו הוא בנה בית בן ארבעה חדרים.

בבית זה נולדו שלוש בנותיו: ייבגניה, כיום בת 25, טאטינה (20) וואלנטינה (15). „התקיימנו כמו שכולם מתקיימים בברית־המועצות. כמה שמרוויחים זה אף פעם לא מספיק בעיקר לא ברוסיה. אשתי לא עב־דה כי היו לה ילדים קטנים בבית והתפר־נסנו מן המשכורת שלי. כאן בארץ ה־חיים של פועל זה לוקסוס גדול לעומת שם ואנחנו מאד מרוצים כאן מן החיים. רק עניין הגיור כמעט והרס אותנו.״

אולם יחד עם הבית בן ארבעת החדרים היו דברים שהפריעו לסאשה ברוסיה. „כל אחד פוחד מכל אחד,״ הוא מספר. „פוח־דים לפתוח את הפה שמא למחרת היום ידפקו בדלת ויקחו את הבן־אדם למקום

(המשך בעמוד 18)

* אדם שמצטיין בתפוקת עבודתו ב־ברית־המועצות.

עם הונדה

הגיע משלוח דגם 175 CD

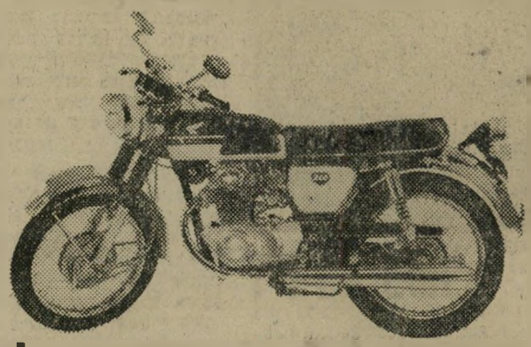

האופנוע הנמכר ביותר בעולם

המפיצים: תל־אביב והסביבה: ס. ג. חב' להשקעות בע"מ, רח' השרון 10, טל. 35367 ● חיפה והצפון: קפלן משה, רח' הרצל 74, טל. 64803; „אופן" ש. קרביץ, רח' הרצל 92, טל. 64885 ● נתניה: סודר מנחם, רח' ספיר 11, טל. 22843 ● באר־שבע: מוטו־כל, רח' טרומפלדור 83 ● ירושלים: נתן איינבנדר מרכז מסהרי, רח' העמק 33, טל. 28960.

מבצע בגרות

ומוקדמות 1970/71

הנחות והטבות ללא תקדים

פנה וברר פרטים

פוליטכנ·קום

תל-אביב: ברנר 17 מפנת אלנבי 55

חיפה: שמריהו לוין 30

סרטי המאה השלושים מציגים

סרטו של דוד אבידן

מין

הסרט הישראלי הראשון, שנפסל ע"י הצנזורה

* סרט־חובה לכל ישראלי משכיל
* מיבחן לבגרותו של הצופה הנועז
* 27 דקות של הרפתקה קולנועית בלתי־פוסקת, המתחילה ומסתיימת בשריפת הסרט

סרט שיש לראותו לפחות פעמיים

לפי שעה בהקרנות מוזמנות בלבד, לקיבוצים, מועדונים, בתי"ס תיכוניים (שביעיות־שמיניות בלבד) קאמפוסים אוניברסיטאיים ואולמות פרטיים.

„מין" מגיע לכל מקום בארץ, עם מקרן־צמוד, על־פי הזמנות ממומנות מראש.

לפנות בכתב אל: **סרטי המאה השלושים, רח' שמשון 11, ת"א — או טלפונית ל„במת־זרקור", מס' 724718, ללא הגבלת שעות.**

מוגבל למבוגרים מגיל 16 ומעלה

★ ★ ★

דעת העיתונות והרדיו על „מין":

„יצאתי מן הסרט במה שאפשר לתאר כהלם בתחושת חגיגיות נוחה. אני חושב, ש„מין" הוא סרט גדול..." (מנחם בן, **גלי צה"ל**)

„אבידן הינו משורר בין שהוא כותב שירים ובין שהוא עושה סרטים... כוחו של אבידן במקוריות... אי־אפשר לנתח סרט מסוג זה בכלי־ביקורת רגילים..."

(נתן גרוס, **על המשמר**)

„למעלה מעשרים שנה היה הקולנוע הישראלי צריך להמתין עד שיבוא דוקא משורר צעיר ויצעיד אותו צעד אחד קדימה, בכיוון אליו שותף הקולנוע העולמי כולו. מה שלא העז לעשות אף איש־קולנוע ישראלי, עשה המשורר דוד אבידן..."

(**העולם הזה**)

„אבידן תמים יותר משהוא עצמו סבור, טהור יותר משסבורים משמיציו וכישרוני יותר משסבורים מתנגדיו החריפים..." (זאב רב־נוף, **דבר**)

„בטיפול הטוטאלי ב„מין" נהפך הכול לסרט על מין, המורכב מסידרה ארוכה של התפוצצויות, המאפשרת בחינה חשופה ולגופו של מצב..."

(י. ח. מעזרוב)

גיור בעזרת סקנדל

(סוף מעמוד 17)

לא ידוע ואחר כך גם המשפחה שלו תי־עלם."

שמועות התחילו להגיע לרוסיה על ישראל. „עוד לפני 13 שנה שמענו על ישראל בקרסנודר. על החיים הטובים ש־כאן ועל החופש. החלטנו להסתכן ולעלות." מוסיף סאשה לספר, „אבל מרוסיה ה־יציאה היתה בלתי אפשרית. עברנו לפו־לין ומשם עלינו לישראל לפני שבע שנים."

שיעורי־דת בבית־קפה

כמעט כל החלומות של סאשה התגשמו בישראל, בכל אופן מבחינה כלכלית. המשפחה קיבלה דירה נאה בעלת שלושה חדרים בלוד. סאשה, עתה כבר בשמו העברי שמואל, הסתדר בעבודה ו־אשתו קיבלה עבודה כמלצרית באולם חתו־נות, ובגניה התחתנה, טאטינה קיבלה מי־שרה במבטחים וואלנטינה נרשמה לתיכון. אולם העניין הגיור כמעט ששבר אותם. הם לא היו מגויירים לעולם, אילו לא הי־תה טאטינה פורצת ברוב יאושה לאולם הדיונים. „כמה ימים אחרי השערוריה קיבלנו הזמנה לבוא לרבנות," מספרת טאטינה. „שוב שאלו אותנו כמה שאלות. התשובות של אחותי ואלנטינה סיפקו את הרבנים, אבל לי ולאמא אמרו שאנחנו צריכות עוד ללמוד. אמא למדה לבד, אבל אני לקחתי שיעורים פרטיים אצל בחור צעיר ששלחו מהרבנות. כל יום הייתי מחכה לו מארבע, הזמן שגמרתי את ה־עבודה במבטחים בתל־אביב, עד שמונה בערב, כי הוא התפנה רק בשעה זו.

„ישבנו בבית־קפה ושם הוא לימד אותי. למדתי אולי איזה עשרים שיעורים וכש־גמרתי ללמוד, הוא דרש ממני 430 לירות. שאלתי אותו איך הוא עושה את החשבון הזה ומניין לו מיספר כזה. על זה הוא ענה: „זה מצווה בשבילי, אם את רוצה תשלמי אם לא אז לא."

„אמרתי לו: „אתה יודע מה? תעשה אתה מצווה בשבילי ואני לא אשלם לך. ולא שילמתי לו והוא אמר שזה בסדר."

לזכרה של רות המואביה

שלושה שבועות אחרי התק־רית קיבלו הרבנים את האם ושתי בנותיה וגיירו אותן. „שאלו אותנו כמה שאלות על דיני ישראל. על החגים. מה זה יום כיפור ומה זה פסח וחנוכה וגם על דיני כשרות." מספרת טובה, מי ש־היתה טאטינה.

„הכניסו אותנו לחדר לחוד כששאלו את השאלות ואחרי שענינו נשבענו שאנחנו מאמינות באלוהים אחד. אחר־כך שלחו אותנו למיקווה ושינו לנו את השמות. את שמי הפכו מטטיאנה לטובה, את השם של ואלנטינה הפכו לורדה ואת השם של אחותי יבגניה לזיוה את השם של אמא הפכו מנדיה לרות, לזכרה של רות ה־מואביה. ובזה גמרנו את עניין הגיור ו־עכשיו יש לי פתק שאני יהודיה."

שמונה חודשים אחרי שכבר התגיירו התקיים משפטה של משפחת גרוסמן ב־בית משפט השלום בתל־אביב אצל השופט בוריס רפופורט כשטאטינה מופיעה בתור נאשמת מספר אחד, שמואל בתור נאשם מספר שניים ואילו אשתו נדיה כנאשמת מספר שלוש. הם הואשמו בהתפרצות ל־אולם בית הדין הרבני דרך הלישכה. שהם צעקו, רעשו וקיללו את הרבנים בכוונה להרגיז את אב בית הדין.

אחרי שהשופט האזין בעניין לסיפור ה־משפחה, הוא החליט להקל בעונש ופסק לשמואל גרוסמן אבי המשפחה 50 לירות קנס או חמישה ימי מאסר ולנדיה ו־לטאטינה 25 לירות קנס לכל אחת או יו־מיים מאסר.

הוא נימק את גזר הדין. „הנאשמים הודו באשמות. כולם עשו עלי רושם של מש־פחה מכובדת ואני מאמין להם שהתק־רית נבעה מהתפרצות לאחר שפקעה סבל־נותם לאחר טיפול של שש שנים בהליכי גיור.

„אני מציין בצער כי שלושה שבועות אחרי השערוריה הסתיים העניין אשר קו־דם נשמך שש שנים ולמעלה מזה.

„אך האשמה של השגת גבול פלילית בעינה עומדת ובגלל נסיבות המיקרה אפ־סוק על עונש קל."

במדינה

(סוף מעמוד 15)

את צה"ל ואינו משתתף בישיבות המטכ"ל."

סיכם ידין: „חיל־האוויר לא הוקם למרות המטכ"ל, כפי שניסו אז להציג זאת מס־פר קטן של קצינים, אלא בעזרת המטכ"ל."

עסקים

קבלן השיכונים

העובדה שבארץ מספר הנשים גדול בהרבה ממספר הגברים ידועה לכל. על נושא זה צצו גם בדיחות לעשרות המצי־גות בצורה משעשעת את המצב, מציגות עם זאת באור עגום את מצבן של הנשים.

על רקע זה צצו לאחרונה עשרות מש־רדי שידוכים המציעים את שירותיהם ל־כל המעוניין. אך שלא כמו בעבר, כאשר השדכן או השדכנית היו שכונתיים ו־משפחתיים, הפעם הם צעירים, נהנים מ־

מפגיש רפי עובד
רק בלירה

מחשבים, משרדים מפוארים, ומפרסמים מודעות לעשרות בעיתונים.

מי הם הפונים למשרדי שידוכים? מהי צורת ההיכרות? האם יש להתבייש ב־פנייה למוסד זה? על שאלות אלו ו־אחרות החליט רפי עובד להשיב.

רפי עובד (23) בעל משרד ההיכרויות פעיל יעיל הוא מחברה של חוברת הרב־מכר שניתן להשיגה תמורת לירה ישרא־לית אחת. טוען רפי בפתיחה לחוברת: הכתוב בעלון זה, מבוסס בעיקרו על נ־סיוננו בשטח ההיכרויות, מידע והתמצ־אות פסיכולוגית." הביטויים: „אני לא זקוקה למשרד שידוכים," „משרד שידוכים, אני?!", „אם חברי ידעו שהייתי אצל שד־כן??" הינם תופעה שכיחה ביותר אצל גברים. עוד יותר אצל נשים.

„משום מה רווחת בציבור הדעה כי ה־פונה אל משרד שידוכים, ,הנו גבר שלא הולך לו...'"

רפי בעל הכוונות הטובות, מנסה בחו־ברת שלו לסתור הנחה זו. טוען רפי: „ה־חושבים בקו מחשבה זה הינם בדרך כלל אנשים משוללי ביטחון עצמי." לדעתו, פנייה למשרד שידוכים היא בסך הכל קי־צור דרך. על פי הסקר הסטטיסטי המתפ־רסם בחוברת מתברר שעל כל 3 חברים וחברות שלך נזקק לפחות אחד לטיפול משרד שידוכים.

טלפונים ב־4 בבוקר. מיהם ה־פונים למשרד ההיכרויות?

נשים: 50% אקדמאיות 43% משכילות אינטליגנטיות, 7% בעלות השכלה עממית. במושגים של יופי: 30% יפות, 45% נאות מאוד, 20% סתם נאות, 5% לא נאות. שלא נדע מצרות.

החוברת של פעיל יעיל מוכנה להודות שלא כל הפונים אמנם מצליחים כפי ש־היו רוצים, „אולם רבים הם הסיכויים ה־בלתי מעורערים להצליח."

אגב, רפי הנהיג גם שיטה חדשה ל־קבלת מידע־של־היכרויות. כל המטלפן ל־משרד יכול לקבל מידע בדוק מסליל ה־עונה באופן אוטומטי. רפי טוען שגם ב־4 לפנות בוקר מגיעים טלפונים.

מה יש לדבר, קשים חייו של רווק ו/או רווקה. רפי מוכן לתת כתף לשניהם.

מנה"ג אגודת־ישראל, הרב מנחם פרוש, מושל את בוחריו משיכון אגודת־ישראל בירושלים

לפני תשע שנים פורסמה מודעה בעיתונות היומית בה נאמר שמשקיעים מחו"ל החליטו להשקיע בתוכנית דיור של אגודת־ישראל שנועדה למיעוטי יכולת. התוכניות לא צילצלו כגרנדיוזיות, הצביעו על מעמדם של העתידים להשתכן. בית־הדי־רות, ברחוב הרב קוטלר 7 בירושלים, היו בנות 38 מטרים מרובעים, כללו בסך הכל שני חדרים קטנים, מטבחון ואמבט־יה. השטח כולו כמעט שלא היה מיושב.

נדבה כן! אבל לא עסקים!

בחי־שיינפלד המשתכנים התמימים שבאו מחוגי אגודת־ישראל האמינו לפני קרוב לשמונה שנים שהגיעו אל המנוחה והנחלה, נדהמו לשמוע כי מנה"ג מפלגתם, ח"כ האגודאי מנחם פרוש, מתכוון לנשלם.

לפונים נמסר שהבית בן 32 הדירות נועד להשכרה, שזהו מפעל פילנטרופי, ב־השקעה של נדיבים מחו"ל. הם התבקשו לשלם עם הכניסה 3.000 לירות. הסכום נועד להיות מחצית שכר הדירה למשך שמונה שנים. עם החותמים נערך חוזה שכירות לשמונה שנים. הסביר אחד המשתכנים: „למעשה זה היה בשבילנו סכום גדול. במיוחד אז לפני הפיחות ה־גדול." משתכן אחד, יעקב פלדמן (50), העובד כנהג במשרדי הקרן הקיימת סיפר. „שאלנו אז את הרב מנחם פרוש, שבאמצ־עותו שכרנו את הדירות: מה יהיה כשיגמ־רו שמונה השנים? מה זאת אומרת, אמר לנו פרוש, „הרי הבתים נועדו להשכרה. נאריך את החוזה. אני בכלל מחתים אתכם על החוזים בגלל שאני צריך להראות למש־קיעים מחו"ל שאני לא נותן את הדירות בלי חוזה..." כאשר המשכנו ללחוץ ב־קשר לזה, הוא שאל נעלב, „נו באמת אני מנחם פרוש אזרוק אתכם מהדירות?"

תשובת מחץ זו שיכנעה את אחרוני ה־מהססים. הם שילמו את הסכום הדרוש וכעבור זמן לא רב גם נכנסו לדירות.

בשביל אנשי השורה של אגודת ישראל היו אלו דירות חלום.

לוחמי בריגדה ושבויי מלחמת השיחרור

מספר יעקב פלדמן: „אני נלחמתי בב־ריגדה היהודית של הצבא הבריטי ב־זמן מלחמת השחרור. הייתי מעביר נשק מ־מקום למקום. רק לא מזמן השתחררתי סו־פית ממילואים. לי יש שמונה ילדים ובכלל כולנו בעלי משפחות מרובות ילדים. לא תיארתי לעצמי כשבאתי הביתה לפני מס־פר חודשים שאני אמצא מכתב מעורך־דין בו אני מתבקש לפנות את הדירה."

פלדמן לא היה היחידי שנדהם. יחד אי־תו נדהמו גם יתר המשפחות שעדיין נות־רו בשיכון.

המום לחלוטין היה גבריאל הופמן, פקיד במחלקת הסעד של עיריית ירושלים, שהרב פרוש ממונה עליו כסגן ראש העיר. חיים פרידמן, נכה מלחמת השחרור, לא מצא מלים להביע את רגשותיו, עזרא בן־זקן, אב לשלושה ילדים, פקיד זוטר במס הכ־נסה, התהלך כאחוז־תזזית. דוד לינצר, יו־צא מחנות הריכוז, התהלך קדורנית. ואילו שמואל רייכמן, שנלחם בצבא הבריטי ו־במלחמת השחרור ישב בשבי המצרי תיש־עה וחצי חודשים, נשך את שפתיו בשי־ניו.

המשיך פלדמן: „רק אנשים כמוני שגרו קודם לכן עם ילדיהם בחדר קטן עם מטבח בחוץ באו לגור בבתים האלה. בכלל לא ידענו על מה החתימו אותנו. לא ידענו שהחתימה שלנו תכניס אותנו לחוזה עם חומות סדום. הרי 3.000 לירות של אז זה היה כמו דמי מפתח. לא תיארנו לעצמנו לאיזה צרות ניכנס."

„זה נוגע לי עד הכפתור"

כשרצו הדיירים לפנות בבקשות ליתר המשקיעים, ציפתה להם הפתעה מרה.

סיפר להם פרוש: די, כבר אין משקי־עים. הם נתנו את הבית למוסדות שלי ו־אני עושה כאן מה שאני רוצה. כשהזכירו לח"כ בעל הטמפרמנט את ההבטחות שלו, ענה: „אני אמרתי? אז אמרתי! אני פרוש לא מקיים את המילה שלי."

„הודענו שאנחנו נפנה לעיתונים ונספר הכל," משלים פלדמן באנחה, „אז הוא אמר: „זה נוגע לי עד הכפתור. תעשו את מה שאתם רוצים. אני לא מפחד מפרסומת."

הבדיקה מצד הדיירים העלתה שהבית ממושכן בסכום של כמיליון לירות, אך בינתיים הם קיבלו הזמנות להופיע ב־14 לחודש בבית־המשפט על מנת להוציא נגדם צו־פינוי.

מספר אחד הדיירים: „משרד השיכון מוכן לתת לנו משכנתא על מנת שנוכל לקנות את הבית, אבל מאיפה ניקח כסף לשלם. התשלומים עבור המשכנתא ועבור ההלוואות שניקח על מנת לשלם את ה־כסף יגיעו ל־500 לירות. כל המשכורת שלי היא 600 לירות. אני אצטרך לסתום את הפה למשפחה שלי על מנת לתת כסף לעסקים של פרוש.

„אחרי שהוא אסף את הכסף הזה עבור אנשים מיעוטי יכולת, הוא רוצה להתעשר עוד על חשבון הילדים שלנו.

„תראה, אם אני הייתי מגיע היום ל־ארץ כעולה חדש הייתי מקבל דירה לא הרחק מהמקום הזה עם שמונה חדרים בשביל כל הילדים שלי. ככה רוצים לפ־תור את הבעייה הדמוגרפית? תגיד אתה!"

„אנחנו לא נעזוב את הדירות שלנו ככה. והמשטרה תנסה לגרור אותנו בכח נצ־טרך לעזוב. אני רוצה לראות שהוא יוציא אותנו בכח. למעשה, הוסיף אחרי הרהור קל, אני לא יודע אם הוא לא יעשה את זה."

הרב פרוש

„כולנו אנשי אגודת ישראל"

גבריאל הופמן דיבר בכאב עצור: „פרוש הוא מנהל המחלקה שלי. קו־דם לכן היה בתפקיד זה האבא שלו, הרב משה פרוש, סגן ראש העיר. אני הצבעתי בשבילו. אני חבר ותיק באגודת־ישראל והוא מכיר אותי היטב. כל המשפחה שלנו מצבי־עה בשבילו. לא ידענו שהוא יעשה לנו דבר כזה. לא תיארתי לעצמי.

כשהעניין התחיל הלכתי אליו. הזכרתי לו שאנחנו כולנו אנשי אגודת ישראל. הזכרתי לו שאנחנו מכירים מזה הרבה זמן. אתה יודע הוא אמר לי? תראה, אני מבין את מצבך, אני יכול לעזור לך, לתת לך נדבה של 100 לירות. אבל לתת לך נדבה של אלפי לירות אני לא יכול."

„אני הייתי נדהם ממה שהוא אמר לי. שככה הוא ידבר אתי, אחרי שאנחנו היינו יחד והכרנו כל כך הרבה שנים."

המשתכנים התאחדו ופנו לעורך־הדין גד־עון אל־צור, שהגיש לבית המשפט כתב הגנה על תביעתו של פרוש בשם החברות חיים ושלום בע"מי ונחלת ישראל פ.ב.ס.ק. הרשומה בליכטנשטיין. בכתב ההגנה לבקשת הפינוי נאמר שהדירות הובטחו למשתכנים למגורים כל זמן שירצו. שהבתים נועדו לשכירות והמפעל הוצג כמפעל פילנטרופי.

השופט הירושלמי יצחק בראלי יצטרך להחליט ב־14 בחודש על גורל עשר ה־משפחות שעוד נותרו בבית הזה, שעל קירותיו רשום שלט: „בתים אלו הונצחו להוקרה על שם אלכסנדר דב שינפלד ו־רעייתו, מרת חנה, עבור עזרתם לארגון המשקיעים."

„אני יכול לקחת את העט שלך?"

מה היה למנחם פרוש עצמו להגיד על מצוקת דיריו?

בלשכתו שבעיריית ירושלים סיפר הח"כ לכתב העולם הזה: „אני מייצג לא רכוש שלי ולא כסף שלי. יש משקיעים שמינו אותי מנהל והם לא יכולים לבוא ארצה על מנת לטפל בהעברות של כל 30 לירות. אני אמרתי להם שאני מוותר על כאב הראש הזה אבל הם לא ויתרו עלי.

האם יוציאו בכח את המשתכנים אם בית־המשפט יתן צו פינוי?

כאן משך הרב פרוש בכתפיו: „אני לא יודע, באמת שלא יודע מה יהיה. אבל תגיד אתה, אני יכול לקחת את העט שלך, אם הוא שלך?

מה שמוכיח שמנחם פרוש מוצא מילה דבדיחותא גם בעיתות מצוקה.

---

* בתור מנהלי חברה זו מופיעים אצל רושם החברות שמותיהם של ד"ר אלכסנדר פלד והלנה שינפלד, שכתובתם היא אצל הכנסת מנחם פרוש, רחוב מסילת ישרים 13, ירושלים.

הנה הן — כל „הגסויות הנוראות" שעליהן יצא הקצף של עסקני הדת

מחזמר?

מחזרג?

מחזימה?

שפוט בעצמך!

קפקון

ההצעה־לסדר־היום שהגיש ח"כ אגודת־ישראל שלמה יעקב גרוס, בנושא המחזמר הישראלי „קפוץ", הסעירה השבוע את הכנסת. ח"כ גרוס, בעזרת עסקני־דת נוספים בכנסת, יצרו את הרושם כאילו עורכים ב„קפוץ" הצגות מישגל בפומבי וכאילו כל המחזמר הוא זימה אחת גדולה. שר־הפנים יוסף בורג הצדיק את דברי ח"כ גרוס.

עסקני הדת לא טרחו אפילו לראות את ההצגה ולא ידעו על מה הם מדברים בכלל. „העולם הזה" מביא להלן את הקטעים העיקריים במחזה, כדי להוכיח שאין במחזה דברי זימה, מישגלים פומביים וכל שאר ירקות שהם פרי המצאתם של עסקני־דת המנסים להצדיק בכך את קיומם הציבורי.

חושך. התזמורת מנגנת שירי פופ. אורות פסיכודליים מתחילים להידלק. בחורים ובחורות צעירים מתקרבים בצעדי ריקוד לעבר הבמה המוצבת באמצע האולם. לאט לאט עולים השחקנים לבמה. פרוג'קטור מכוון לעבר עוזי פוקס, זמר עוזי והסגנונות. התחלה:

עוזי: בואו ונחיל / לחיות בשנת שבעים / למה לחכות / נתחיל עכשיו.

קהל נכבד, זה הסוף. כל מה שהיה לנו לומר, אמרנו. אנחנו כאן מסיימי שמינית תיכון עירוני יוד מודים לכם ומבקשים מהקהל לצאת בשקט מהאולם. ומהסוף, להתחלה:

בכל סוף יש התחלה, / והשמחה היא עצומה / סוף תמיד מביא להתחלה. / העצבות והשמחה / רודפות אחת את השניה, / סוף תמיד מביא להתחלה.

נתחיל לחיות / ניתן האות, / של השנים / שיש לחיות, / של הזריחה / ושל שמחה / נתחיל מהתחלה.

בסופה של מלחמה, / תמיד אחרת מתחילה / אך בסופה של אהבה / גם כן אחרת מתחילה / סוף תמיד מביא להתחלה

כי בא היום / שיש לבחור / את השנים / שיש לחיות, / של מלחמה / או אהבה / הן סוף הוא התחלה.

אבי: אינני יודע מה לעשות! אני לא רוצה שיכון, אני לא רוצה שישה כחני אויר, אני לא רוצה מרפסת סגורה! אני רוצה מרפסת גדולה, פתוחה ועגולה כמו כל העולם הזה!

אבי: אני לא חוזר, אמא / אני לא משרת! / לא רוצה להסתדר, אמא / אני לא! אני לא!

יוסי: אני לא זז מכאן, אני רוצה להישאר כי טוב לי כאן, אני שייך לכאן, אני רוצה לתקוע שרשים!

רבקה: לעצים יש שרשים, לאדם רגלים!

יוסי: ואני מוכן אפילו לעבוד קשה כדי להישאר כאן, ולא איכפת לי לעבוד שעות נוספות!

אבי: שעות נוספות, בסדר. אבל שעות נוספות לא בשביל עבודה, שעות נוספות בשביל אהבה!

שעות נוספות / כדי לאהוב / לחבק ולחיות / עוד שעות נוספות / שעות נוספות / כדי להנות / לחייך ולצחוק / עוד שעות נוספות / כמה הן יפות / שעות נוספות / רק תנו, תנו לי עוד / עוד שעות.

יוסי: אני רוצה קירות מסביב לי, ואדמה שהיא שלי, קרקע מוצקה מתחת לרגליים. ואני רוצה את זה כאן! נמאס לי להסתובב בלי פרוטה כל החיים. אני רוצה כאן. אדמה. בית.

אבי: בית? מי צריך בית? בתים, בטיח. אני רוצה החוצה. אני רוצה לצאת לעולם. לעוף. העולם זה שם.

יוסי: שמש עולה גם שם / שמש שלי עולה רק כאן / הים כחול גם שם / אך כאן כחול הוא ושלי.

להקה: שמש / אור / ים / כאן הכל שלי / שם הם לי זרים / כאן הנוף שלי.

ראיון: רגע אחד, יש למישהו בקהל בן שמיניסט, בן כזה שמורד בהוריו?

* * *

רוני: יש לי מזל של שגים. מזל תאומים. כשהיינו ילדים שיחקנו באבא ואמא. פעם יוסי היה אבא ופעם אבי היה, לפי תור. ואני אהבתי פעם את יוסי פעם את אבי לפי המשחק.

דרכים רצות ואני ואתם — הולכים, / כל הדרכים מובילות אליהם — שניהם.

להקה: תנו לי את כתן הדרך / תנו לי את תשובת הדרך.

רוני: אני חובקת את שניהם.

להקה: אז לאן?

רוני: ימים עוברים ואני ואתם — הולכים / כל הימים מלאים בשניהם — שניהם.

להקה: יש לי את כתן הדרך / יש לי את תשובת הדרך.

רוני: אני אוהבת את שניהם.

להקה: אז לאן?

* * *

אבי: אני אבי אביבי, נולדתי בתל־אביב, מסיים שמינית בתיכון עירוני יוד, שמינית הומנית, ישראל המזרח התיכון, כדור הארץ.

יוסי: שמי יוסי אלפי, נולדתי בעיר ברגן שבנורבגיה, מסיים שמינית בתיכון עירוני יוד, יחד עם כולם, שמינית הומנית, ישראל.

רוני: אני רוני כץ, נולדתי בתל־אביב, מסיימת שמינית הומנית בתיכון עירוני יוד, יחד עם כולם.

* * *

אבי: הורי רשמו אותי לשיכון עוד לפני שנולדתי. הבטיחו לי תיכון כשהייתי בגן, ובחרו לי מקצוע באותו לילה שעשו

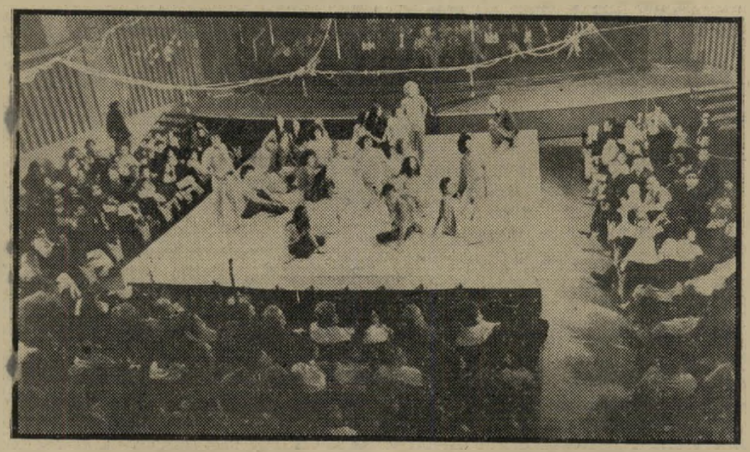

הבמה המרכזית שהוצבה באמצע אולם אלהמברה ביפו, משמשת את שחקני המחזמר הישראלי קפוץ, שגרם לסערה בארץ נאשר העסקנים הדתיים בכנסת הטלו נגדו האשמות־שוא. השחקנים מופיעים על הבמה המרכזית ובין המעברים, כשהקהל יושב מסביב, גם על הבמה המקורית של האולם.

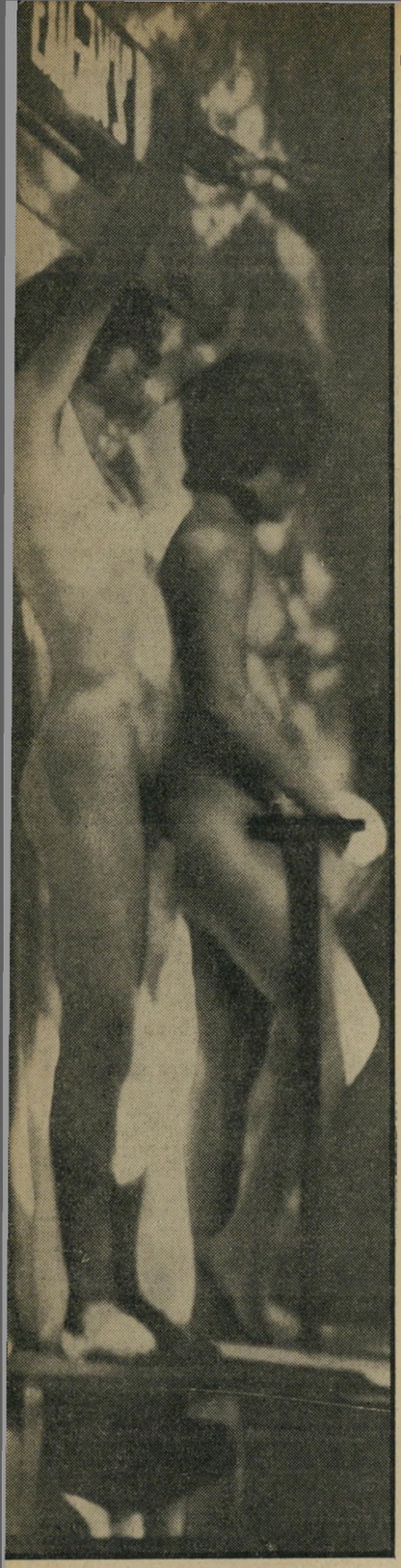

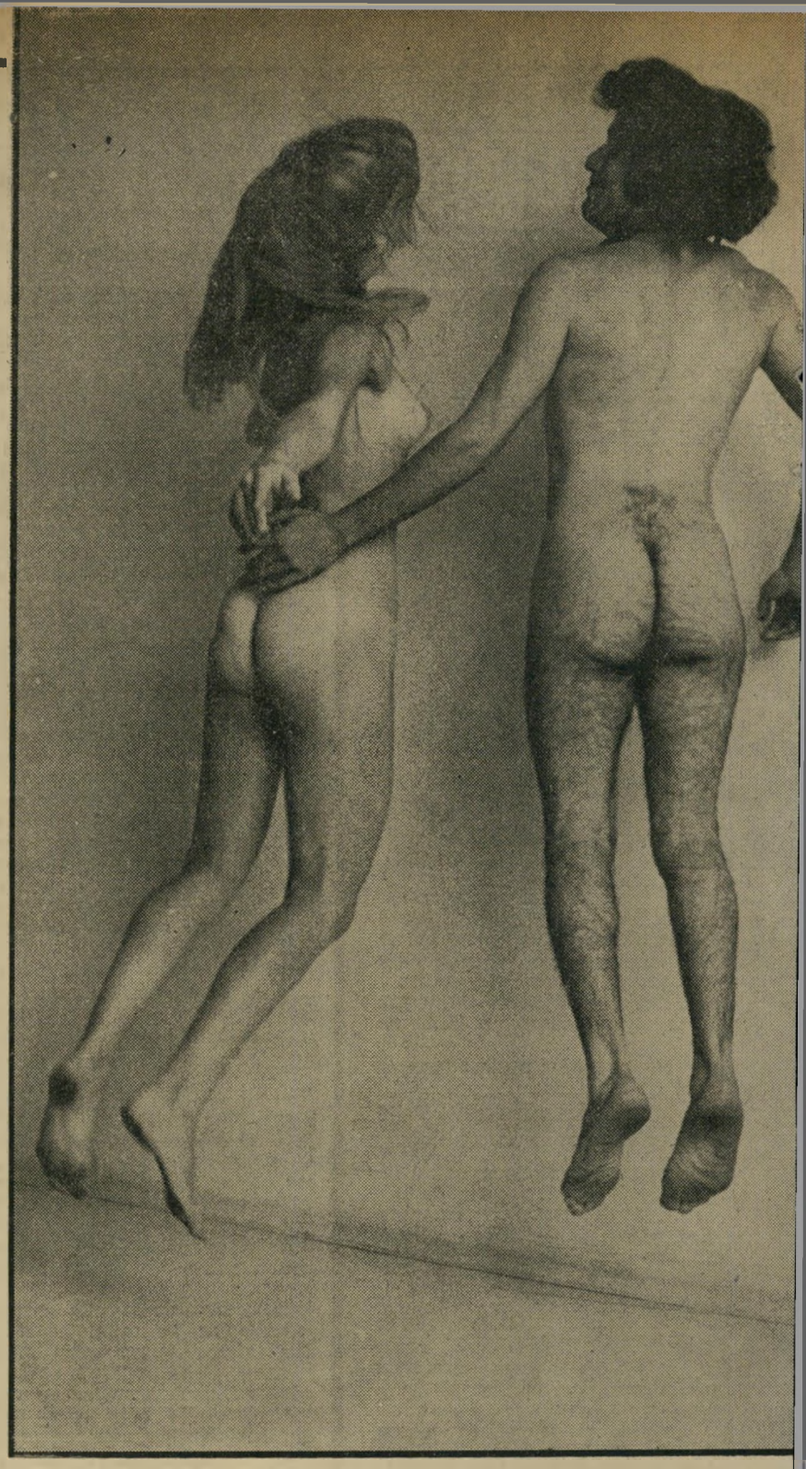

תהיה כמו כולם / תהיה מאושר / מסודר ובטוח / לכל החיים / בטוח ומבו־סס / בשישה כוני אויר.

רזי: עבדתי כל החיים, כדי שלך לא יחסר כלום. עבדתי קשה, תאמין לי. נכנסתי לחובות ומשכנתה ואתה יודע שאצלי הכסף לא נוזל מהכיסים. וכל זה כדי שאתה תגיע למשהו וככה אתה מחזיר לי?

רחל: חזור אבי! מה יחשבו עלינו השכנים! מה יגידו השכנים? לא נוכל לע־בור ברחוב!

* * *

רחל: פעם עוד תבין שכל מה שאנחנו עושים זה לטובתך! ורק לטובתך! אנחנו חושבים רק עליך, כשלך יהיו ילדים, אבי, אז תראה.

אבי: כשהייתי צעיר, כולם אמרו לי:

העירום הגדול

תכה, כשתהיה בן חמישים — תראה. אני בן חמישים. לא רואה שום דבר!

תנו לאדם לבחור / בין כל השמות / והמושגים / תנו לו לבחור

תנו לאדם לבחור. / בין כל הסטיות / והידידים / והארץ שלו / תנו לו לבחור.

יוסי: נולדתי בברגן שבנורוגיה, סוף העולם. הורי נולדו בגרמניה ולפני פרוץ המלחמה שם ארזו ונסעו. פריז, אמסטרדם, לונדון ולבסוף אילת ותל־אביב. הכניסו אותי באמצע השנה לתיכון עירוני יוד, שמינית הומנית, ישראל. בהתחלה היו בעיות לא נורמליות. השיער שלי, ההתנהגות שלי. הלבוש. המנהל ביקש שאסתפר, הורי הת־נגדו. המנהל ביקש שאתנהג אחרת, הורי התנגדו. שיקפצו לי!

אבי: חיי ניתנו לי. עלי להחליט עליהם. למי לתת אותם ומה לעשות איתם. זאת זכותו של כל אחד. אינני רוצה בבמאים שיביימו לי את החיים מתחילתם ועד סופם. אני השחקן הראשי וגם הבמאי. אם אני במאי טוב או רע אין זה משנה מאומה. אני רוצה לביים את חיי ולכל אלה שמשום מה מעוניינים לביים אותי, אצעק: קפצו לי! תנו לי לחיות!

רוני: לפני שבוע הייתי בסרט עם אבי. יום אחרי כן הייתי עם יוסי בשיער ואמש הייתי עם יוסי באותו סרט שראיתי עם אבי. כל דבר אני רואה פעמיים וכל דבר אני עושה פעמיים. זה נכון. פעמיים זה יותר טוב מפעם. אך מצד שני בעל אחד יותר טוב משני בעלים. זה הכל תלוי במה

אותי לדן חסכן וסדרו לי
יקלופדיה העברית. בקיצור, אני
לם שהוחלט הכל בשבילו. ואני
לך, גברת, שאם את מתכוונת
יהודי מתוך בחירה. אני יהודי
היה ואביו היה לפניו ואביו
בחירה שלי מצטמצמת להחליט
לאונן במשך היום. אבל זה
ה בקושי. הייתי רוצה לעמוד
ות התעלה כשלרגלי עומדים כל
הגילוס ועד לפרת, מככר המ־
יר ועד לככר מלכי־ישראל בתל־
ף אותם בסם החיים שלי עד
לבן ועד שלאט לאט כולם
ועוד וכולנו נצעק קפוץ!

★ ★ ★

ר אבי! ניתן לך הכל. נחסוך
סה, לא חשוב. אני אפילו אע־
די שיהיה לך כסף לאוניבר־
לך כל מה שאתה רוצה.
נו לי כל מה שאני רוצה? כל
צה זה שיתנו לי לחיות כמו

יפה סעינו בחינוך שלנו שהוא
מה עשינו לא בסדר? בנינו
יכון עם שישה כוני אויר!
/ דירה פינתית / פונה לח־
מסודרת / מרפסת סגורה /
אויר.
/ גז פריג'ידר / ציור אורי־
ו טלוויזיה / שואב אבק /
וני אויר.
/ מיקצוע מכניס / משכורת
ופשה שנתית / קופת תגמו־
ה כוני אויר.

מה קורה בקטע מסויים במחזה מתפשטים חלק מה־שחקנים כסמל להסרת הזהות. זוגות זוגות רוקדים השחקנים עירומים על עגלות מוגבהות הנמצאות באולם ליד הקהל.

המדובר. לכן אני מתלבטת. אני מסיימת באותו תיכון של יוסי ואבי ובאותה כיתה ואני הולכת ישר לצבא. מה אני רוצה? אני רוצה להיות מאושרת.

אבי: אמא שלי תמיד צועקת: תראה איך שאתה נראה!

רחל: אבי, למה אתה לא מתרחץ? אתה מלוכלך! אתה מסתובב עם הביטניקים ה־מלוכלכים האלה עם כינים שמתרוצצות בשיער הזה שלהם. אתה לא עובד, אתה מתבטל כל היום! אתה לא בונה לך עתיד! אתה תהיה רעת העולם. איזה בן יש לי שימיט אסון על האנושות!

אבי: לכל הרוחות, אמא! הנאצים הת־רחצו פעמיים ביום לפחות. הם עבדו מבוקר עד ערב וכל המנהיגים שלהם היו מסופרים לפי כל הכללים, וכינים לא התרוצצו להם בשערות, והם, תאמיני לי, לא התבטלו ואפילו בנו להם עתיד. מי ימיט אסון על האנושות, מי המיט אסון על האנושות — אני או הם?

(המשך בעמוד 22)

קפץ

(המשך מעמוד 21)

עולם של חיילים / של גיבורים / עולם של מקריבים / של מקורבים / של הרג / כסף / של הבל אבל גם קצת של אהבה.

רוני: אבי אומר שהעולם יהיה לנו בית. יוסי אומר שרק בית יכול להיות בית, זה נכון וזה נכון.

★ ★ ★

אבי: אומרים שאני יוצא דופן וזה נורא ושהסוף שלי יהיה רע. יוצא דופן ממי? יוצא דופן ממה? אני יוצא דופן מחמשת אלפים שנה של הרג של אומללות ושל רצח.

המורה לספרות אומר ככל הגויים ישראל, גנבים משלנו, זונות משלנו, סוחרים משלנו, צבא משלנו אז נהיה כמו כולם. להיות כמו כולם אז למה להיות בכלל?

לאהוב אותך העולם / עולם של מצלחים / של נכשלים / עולם של אין לי זמן / של האם כדאי / עולם של שוטרים / של נרדפים / של מלל, עסק, של הבל / אבל גם קצת של אהבה.

★ ★ ★

אבי: עוד שבועיים גומרים את השמינית. תקבלי שוק אם אגיד לך מה אני הולך לעשות? אני לא מתגייס!

רוני: אתה מתכוון להצהיר שאתה דתי?

אבי: לא, איפה! החלטתי להתפרפר.

רחל: אבי! זה נכון מה שהשכנה סיפרה לי שאתה קראת לכותל המערבי קיר?

אבי: אבל אמא! זה קיר! קיר!

★ ★ ★

עוזי: הרבה פעמים שאלו אותי בעד מה אני ובעד מה אני נגד. שואלים אותי כל מיני שאלות — מי הוא יהודי — מה זה יהודי — מה דעתי על הממשלה — על המדינה — על הכל.

מה יש לדבר כאן, אני בעד כל מה שטוב.

★ ★ ★

אדוני המנהל, / כשאני עושה אהבה /
זה הגוף שלי שמחליט. /
אדוני המנהל
הגוף האה־פוליטי שלי /
אדוני המנהל.
אתמול עשיתי אהבה / ולא הרגשתי
שום גופים פוליטיים / בוחשים בקדרה /
אדוני המנהל.

פנינה: כשאני מסירה מעלי את הבגדים — ועומדת עירומה לפניכם זה לא הבגדים שאני מסירה — זה אלפי שנים של מסורת שאני מסירה! של חינוך! של טבואים — עם כל בגד נושרים מעצורים של שנים, כבלים של בית, של הורים, של מורים, של חברה, אין סוף של תסביכים.

מערכה שנייה

משה: ערב טוב, לא מפריעים, אני מקווה. פשוט באנו כי יוסי הבן שלנו, סיפר שאתם הוריו של אבי, לא? שאתם אוסרים על אבי להיפגש איתנו כי אנחנו מלוכלכים כבני בלי בית.

רחל: אבל תראה...

רבקה: לא חשוב. לנו לא איכפת מה שחושבים או מה שאומרים. על גלילאו אמרו שהוא בוגד, על סטאלין אמרו שהוא גיבור. על מאו סטה טונג אומרים שהוא אלוהים, על תומאס מאן אמרו שהוא עריץ ועל סוקראטס אמרו שהוא סוטה. מה ערך יש לכל זה.

רזי: אדוני, הרי תבין שלא היתה כאן כוונה רעה. כל מה שטוב זה אחרי הכל הבנים שלנו לא?

משה: בגלל זה עברנו כאן, אחרי הכל לשניהם אותה כלה, כמו שאומרים, וחבל ליצור מצבים של ריב.

רחל: ההה... אותה כלה... כלה... אתה מתכוון אותם חיים, אושר, גורל...

משה: אני מתכוון שיש להם את רוני יחד.

רזי: יחד? מה זאת אומרת יחד?

משה: יחד. היא עם שניהם.

רחל: ...רוני!...

רבקה: יוסי אמר שהוא יביא את אבי ואת רוני אלינו ושאם נוכל לתת להם את המיטה הגדולה לכמה לילות.

רחל: את המיטה הגדולה? מה זאת אומרת את המיטה הגדולה? לשם מה?

משה: כדי לשכב בה. לישון. לעשות אהבה יחד. הם אוהבים אותה והיא אוהבת אותם.

רזי: תסלח לי, אדוני, אני מבין שכל זה מסמל משהוא מהעולם המודרני שאינני מבין. כשאתה אומר מיטה אתה מתכוון למיטה, ממש, כמו שאני מתכוון?

רחל: רזי לשבי רגע ולשאיר אחרי

רחל: אבי שלנו עושה אהבה?

משה: גם יוסי.

רזי: ביחד עם רוני?

משה: ובאותו זמן!

רחל: איך אפשר?

רבקה: אנשים עושים דברים הרבה יותר מכוערים באותו הזמן וביחד ונהרגים מזה, למה לא לעשות דבר יפה יחד ובאותו הזמן — שנולדים מזה?

רחל: סדום ועמורה! סדום ועמורה!

אבי / יוסי / רוני: יהיה לנו ילד! אני עומד להיות אבא! אני עומדת להיות אמא! יהיה לי ילד! שמע זה נפלא!

★ ★ ★

להקה: אדוני/גבירתי, מה מסכן את ביטחון המדינה? אני אגיד לך. החופש המיני!

נלמד אותו לאהוב / נלמד אותו לחשוב / נלמד אותו לומר / קפוץ לכל מישהו / ניתן לו אפשרות / להיות חו־

מיכל מיכל הרון היא אחת ממשתתפות המחזמר קפוץ, שהסעיר את המדינה אחרי שמיספר עסקני־דת טענו כי יש בו מישגלים פומביים.

פשי לבד / עומד על דעתו אל מול / עשרים וארבע אמהות / ואבאים / יש לנו ילד / יש לנו ילד / יש לנו ילד משותף.

★ ★ ★

אלי: אז אתה בורח כמו פחדן! קח דוגמא מיוסי!

אבי: אל תלעג, לבריחה יש צדדים יפים מאד.

אלי: בריחה? זה חוסר יכולת להסתדר עם הבעיות.

אבי: מי אמר את זה? ביאליק, אחד־העם, טרומפלדור? על מה אתה מדבר? שלושה יהודים הצליחו לברוח מרוסיה. סופר ברח מגרמניה הנאצית. חף מפשע ברח מבית־הסוהר, קומפוזיטור ידוע ברח מיוון. הרי יש שמחה עצומה רק למשמע ידיעות אלה. למושג בריחה אין צליל רע בכלל. להיפך צליל של חופש, צליל של שמחה. לא צליל של הגיון, אתה מבין, אדוני.

יוסי: תגיד לי לכל הרוחות, לפי איזה קריטריונים אתה שופט את המלחמה?

אבי: לפי הקריטריון שרק חיי אדם הוא הדבר הנעלה ביותר.

יוסי: ואם המיעוט נהרג כדי למנוע מהרוב להרג.

אבי: אם מישהו צריך להיהרג ולהרוג כדי שמישהוא אחר יחיה, אז משהו לא בסדר.

יוסי: ברור שמשהו לא בסדר. אבל אין ברירה!

אבי: אין ברירה מפני שמישהוא החליט שאין ברירה!

יוסי: מה איתך לעזאזל, אנחנו נלחמים בשביל לחיות לא בשביל למות. אם לא נלחמים יהרגו אותנו. אתה יודע שגם אני מצפצף על הפוליטיקאים! ו־הארויטים הזה עם הסיסמאות, אבל כאן זה אחרת, אבי, לגמרי אחרת פה זה לא שאיזה פוליטיקאי אידיוט החליט. זה לא ככה כאן!

אבי: אני לא אשרת דבר שאינני מאמין בו אפילו אם דבר זה נקרא בית, מולדת או אדמה. אני אנסה לחיות בצורת חיים אחרת באופן החופשי ביותר שאני מסוגל.

★ ★ ★

אבי: תלמידים, סיימתם היום את המיבחן האחרון בהצלחה, חוץ מכמה, עכשיו אתם נכנסים למיבחן האמיתי של החיים. אני גאה בכם וכל הארץ תתגאה בכם.

שיקפצו לי השיעורים, המיבחנים והציונים / שיקפצו לי נוסחאות משוואות ושרשים / שיקפצו לי הצפרירים וגם כן צוות המורים / ושתקפוץ למאדים כל תכנית הלימודים.

שיקפצו לי בלפור ובורוכוב / זנגביל פרישמן וארלוזורוב / גרץ ואחד־העם / שיקפצו לי כולם.

שיקפצו לי זרתוסטרא והלנה היפה / א.ד. גורדון הנודע שהמציא את העבודה / שיקפצו לי הנביאים ומנדלי מוכר ספרים / רש״י, ריינס ויונה ורחב הזונה.

שיקפצו לי ביאליק והזז טשרניחובסקי ואחאב, ברדיצ׳בסקי והרמב״ם שיקפצו לי כולם.

★ ★ ★

רוני: עד כאן. שניהם הלכו, נשארה האהבה. שניהם רצו עולם טוב יותר. כל אחד בדרכו שלו. יוסי הבין שעליו להילחם כדי לתת לנו את החיים. אבי מבין שעליו לחיות כדי שיהיו החיים. הם חיו אחד באהבה, אחד במיטה, אחד בסוף, אחד אחרי הסוף. אחד להתחלה. לפני שנה היה לי ידיד שנהרג בתאונת קטנוע. כמעט במרכז תל־אביב. בלי מחשבה נסעתי ללוייתו של החבר בקטנוע. יצאה אחותו ואמרה: אין באים ללוייתו של אדם שנהרג בקטנוע, בקטנוע. וכאן אני מבקשת מכם, אל תבואו אל אהובי עם אותם כלים שהרגו אותם. בואו אלהם עם האהבה שלכם. עלינו להתחיל מבראשית. הכל חייב להתחיל מבראשית. אינני רוצה לתת לכם למות על־ידי אבל ולא על־ידי דמעות. אני רוצה כח לחיים ורק בכח החיים יתקיימו החיים. ורק בכח האהבה תתקיים האהבה. אין היפים ואין חיילים, ישנם בני אדם.

★ ★ ★

בהירה: ומתוך הלבן הלבן הזה / יתחילו עולים בני־אדם חדשים / אנשים מכל הצבעים והגוונים.

ומתוך הלבן הלבן הזה / יעלו המוני המוני אנשים / חושבים חושקים יוצרים חיים.

ומתוך הלבן הלבן הזה / יקום יבנה עולם יפה / מלא כולו אנשים יפים.

ומתוך הלבן הלבן הזה / יעלו המוני המוני אנשים / חושבים חושקים יוצרים חיים / אוהבים עושים הרבה הרבה / מן הלבן הלבן הזה.

★ ★ ★

להקה: להיות השמש בשמים / להיות הגשם השוסף / להיות הארץ / להיות הארץ / להיות שמים / וכל שביניהם שביניהם / להיות להיות ורק להיות / להיות להיות ורק להיות.

להיות להיות כוכבי שמיים / להיות הנחל הזורם / להיות למעלה / להיות למטה / וכל שביניהם שביניהם.

שר שגדל / ועץ שצומח / להיות מעל / מעל הכל / מתוך הכל / ועם הכל להיות / להיות להיות ורק להיות / להיות להיות ורק להיות / להיות להיות ורק להיות / להיות להיות ורק להיות.

עם כל ההפתעות / עם כל המתנות / זריחה אחת ליום / וגם שקיעה יומית / ואור מהעיניים / להיות להיות ורק להיות.

במדינה

דרכי אדם

יפה העיניים

חולה אהבה

הקריאה הטלפונית המפתיעה שהגיעה מבית־החולים אסף הרופא בצריפין העלתה על הקו קולו של גבר: „אני אסיר אשר נשלח על־ידי ועדה רפואית לטיפול. תמצאו אותי בביתן מספר 38.״

כאשר פגש כתב העולם הזה בדויד בוזגלו, התברר לו כי בעייתו העיקרית תהיה להתמודד עם זוג עיניים חומות ורוש־

פות־אש. בוזגלו, (24), בעל כישרון טבעי למשחק, למד איך להדליק את עיניו ו־לכבותן, הכל לפי התפתחות הסיטואציה, חוץ מזה, הבחור נתגלה כיפה. ממש מלאך.

כשהוא שוכב אפרקדן במיטתו, מוקף בסיגריות אמריקאיות, שאל באדיבות: „נשו־חח פה, או נלך למיזנון״, הכל כמנהג בעלי־הבתים, המטים חסד לאורחים.

שאלה: למה הכניסו אותך לכלא?

דויד: „עסקתי בזנות, הייתי חי מרווחי פרוצות.״

שאלה: זה המקצוע שלך, או עבודה ל־שעות הפנאי?

דויד: „מיקצוע, אין לי מיקצוע אחר.״

שותים קפה תורכי והלאה. עכשיו בא תיאור היסטורי. „אבי נהרג בתאונת־דרכים, כשהייתי בגיל 16. היינו תשעה ילדים בבית. גרתי בצריף בבאר־שבע. הכרתי בחורה בת 15. בשם אסתר. אהבתי אותה וגרנו יחד שנתיים. הוריה התלוננו במישטרה ואז נעצרתי.״

אסתר היתה הראשונה, אבל לא האחרונה. החלה להופיע על הבמה גלריה של ידידות, שהפכו במהירות לפרוצות. דויד למד מתמטיקה בדרך הקשה, גילה שבתור סבל בתנובה הוא משתכר 25 לירות ל־לילה ואילו כסרסור הוא זוכה בכל 300 הלירות ששמה העובדת בידיו. הוצאות? כמה לירות בשביל תסרוקת. כל היתר הכנסה. „העלמת־מס?״ דויד ביטל אפשרות זו במחר־יד. „כמה היתה יכולה להעלים ממני, 10 לירות, 20, ממילא הייתי מחליף אותה כעבור שבוע־שבועיים.״

אוניברסיטאות באר־שבע. בגיל 16 הוא הפך להיות גבר בשל. המורים שלו היו אחיו הגדולים. אחיו הבכור הנרי (28) נתגלה כחסר־מזל. עובדת היותו נשוי ואב לשני ילדים לא מנעה ממנו לאנוס תיירת אנגליה. הנרי ספג בבית המישפט עונש מאסר ל־12 שנה.

בשנים 1965—1968, כך כתוב בביאוגראפיה שלו, מבלה מר בוזגלו הצעיר מאחורי הסורג עד שהוא יוצא לחופשי. ל־יתר דיוק, לעיסוקים השיגרתיים שלו.

איך מתנהלים חייו של סרסור?

כשאתה מתחיל אתה כבר לא יכול לחזור. יש לך כל כך הרבה כסף שאתה לא יכול להיפרד מדרך זו. דויד היה הולך לישון בשעה 4 בלילה, מתעורר ב־12 בצהריים. קניות, חליפה חדשה, סידרה של חולצות מהצעקה האחרונה וארוחה במיסעדת־פאר. בלילה: זורבה, כליף, דיסקוטקים.

לא ברור אם היה לו חשבון־בנק, אבל מוסטנג הוא השתגע לקנות. אבל מה? פחד. אנשים ידברו וזה לא מביא מזל.

מדוע לא ניסה להשאיר את כל עולם הפשע מאחורי גוו?

„הייתי מוכן להתגייס, או לחתום קבע. אבל זה לא הולך. צה״ל לא מאמץ לחיקו אנשים שנשפטו למאסר.״

ב־1969 נכנס שוב לכלא. הפעם, אחרי שויקטוריה, פרוצה מרמלה, מסרה עדות נגדו. קיבל ארבע שנים. לרגע ראה לפניו

(המשך בעמוד 23)

גל של תאונות־אוויר הציף את המדינה

גשם של תאונות

מו בשורות איוב ירדו השבוע על המדינה הידיעות על תאונות־אוויר. עוד לא הספיקו אזרחי המדינה להתאושש מן ההלם של התנגשות שני המטוסים על מסלול נמל התעופה בלוד, שאירעה בשל הזנחה ורשלנות של שלטונות התעופה ה־אזרחית, ותוך שלושה ימים ניתך עליהם גשם של תאונות־אויר נוספות.

● ביום השבת נעלם בצפון הארץ מטוס מדגם ססנה שיצא למשימת זריעת עננים להורדת גשם. שלושת אנשי צוותו, הטייס יעקב זיק, הנוטט אבטליון אילני ומפעיל ציוד זריעת העננים, שמעון רוט־ברוד, נעלמו יחד עם המטוס.

● ביום ראשון השבוע התרסק מטוס אחר מדגם ססנה, שהיה בדרכו מירושלים לאילת. ארבעת נוסעי המטוס, הטייס ישי בן־אריה, החרשתן רפאל כהן, מזכירתו עדנה טמיר ועובד מפעלו יורם רונן, נמ־צאו הרוגים בין שברי המטוס ליד חברון.

● ביום שני השבוע התרסק בקונסצ־טאנצה שברומניה מטוס של חברת התעופה הרומנית טארום, שהמריא מלוד.

נראה היה כי המזל, שהאיר את פניו עד כה לתעופה האזרחית בישראל, התהפך. צירוף התאונות היה מקרי וללא כל קשר ביניהן. בניגוד לתאונה בשבוע שעבר, הוא לא היה תוצאה של הזנחה פושעת ושל רשלנות. אם עד כה לא אירעו תאונות־אוויר בשל המקרה העיוור, הרי עתה הת־הפך הגורל והמקרה העיוור הוא שהוריד את מבול תאונות האוויר.

★ ★ ★

כוח עליון

בשלוש תאונות־האוויר שאירעו ה־שבוע נשארה אחת בגדר תעלומה מו־חלטת — זו של העלמות מטוס זריעת העננים בצפון.

התאונה ברומניה אינה נוגעת ישירות ל־תעופה הישראלית.

רק תאונת המטוס ליד חברון ניתנת ל־חקירה מיידית ולהסקת מסקנות לגבי נו־הלי התעופה האזרחית בארץ. מטוס ה־ססנה שהתרסק היה מדגם קרדינאל, מטוס חדיש של חברת ביעף, שהוכנס לשירות רק לפני ארבעה חודשים. טייסו ישי בן־אריה, היה טייס של חיל־האוויר לשע־בר, בקיא ומנוסה.

המטוס המריא כשבו שלושה נוסעים מלבד הטייס: רפאל כהן, בעל מיפעל אבי־זרי הצינורות רפאל ושניים מעובדי מפ־עלו. אחרי 20 דקות של טיסה נותק ה־קשר עם המטוס. כעבור שעה וחצי הו־

תאונת השבוע בשבוע של תאונות־א־וויר, אירעה גם על היבשה תאונה שרק בנס לא הסתיימה בהרג המוני. למעלה מ־50 איש, נוסעי שני אוטובוסים, נפצעו כאשר התנגשו שני האוטובוסים בכביש השרון בכפר מל״ל. שני האוטובוסים הת־נגשו חזיתית אחרי שאחד הנהגים איבד את השליטה בהגה בגלל הכביש החלק. בתמונה למעלה נראה אחד האוטובוסים שהתרסק בהתנגשות, ובתמונה מימין נראים שני האוטובוסים שהיו מעורבים בתאונה.

הבוס והמזכירה שנהרגו בתאונת מטוס הססנה ליד חברון הם התעשיין רפי כהן, בעל בית־החרושת רפאל ומזכירתו עדנה טמיר. מלבדם נהרגו באותה תאונה יורם רונן, וטייס הססנה ישי בן־אריה.

דיע ערבי, תושב הכפר טבקה שמדרום לחברון, כי ראה שברי מטוס.

האפשרות הראשונה כי המטוס התרסק אחרי שהוטמן בו מיטען חבלה, נפסלה אחרי בדיקת שברי המטוס. אך נמצאו בו גם פגמים טכניים שיכלו לגרום ל־תאונה. לפי מצב שברי המטוס ניתן היה להסיק כי הוא התרסק על הקרקע אחרי שהטייס איבד גובה וניסה אולי לנחות.

כל הממצאים יובילו ודאי למסקנה ש־כוח עליון הוא שגרם לתאונה זו. התנג־שות המטוסים על המסלול בלוד הובילה לשיפור אמצעי הביטחון והסדרים הנהו־גים בנמל התעופה של לוד. תאונות שני מטוסי הססנה יצטרכו להוביל ליתר פי־קוח על המטוסים הפרטיים.

יוצר הסרט הישראלי הראשון, שנפסל ע״י הצנזורה, מכריז: „ח״כ גרוס מוזמן לבוא להקרנות ולמצוא בהן להפתעתו צעירים דתיים רבים״

„מין״ יגיע אליך

מאת **דוד אבידן**

אני חב הכהרות לכל אלה, ששאלו אותי בימים האחרונים, לרוב בנעימת־דאגה כנה, איזו השפעה תהיה להחלטת הצנזורה לפסול את סרטי מין על ההקרנות־השוטפות של הסרט בנוכחותי, בחוגים סגו־רים, במועדוני־חברים ובקיבוצים.

תשובתי לכל אלה פשוטה: לא תהיה כל השפעה. ההקרנות תימשכנה כמקודם.

בד־בבד עם הפעלת הליכי־עירעור נגד החלטת הצנזורה, נעשה וייעשה כל מאמץ, במיסגרת החוק, הסדר הציבורי, הגבלת ה־גיל (למבוגרים מגיל 16 ומעלה) וכיסוי הוצאותי והוצאות ההפקה, לאפשר לכל קבוצת אנשים, בכל מקום בארץ, לצפות ב־מין, לשמוע מפי הסברים ולהציג לי שאלות.

החלטתי להתגייס אישית למיבצע זה, כדי למנוע מצב, בו ייהפך הסרט הישראלי הראשון, שנפסל על־ידי הצנזורה, לסרט הישראלי הראשון, שאין לצופה המקומי אפשרות פיסית לצפות בו. מאחר שהחלטת הצנזורה חלה, על־פי החוק, על הקרנות פומביות רצופות בבתי־קולנוע מיסחריים — יגיע מין אל הצופה המעוניין בדרכים אח־רות ובלתי־ש־גרתיות.

* * *

נשים אחדים מציעים לי את האפשרות, שלמעשה עלי להיות גאה בכך, שהצנזורה הישראלית פסלה את סרטי. לא, תודה.

למרות כל מאמצי — אינני מצליח לחוש את עצמי מוחנף. הסיבה פשוטה: אינני גאה להיות אזרח מדינה, שיש בה צנזורה.

האמן בן־זמננו הולך ומתבגר. מישחק־המחבואים בינו לבין הסמכויות המתירות או האוסרות — על־פי הדגם הפאטריאר־כאלי הישן — חדל בהדרגה לשעשע אותו. יותר ויותר הוא מגיע למסקנה, כי כדי להיות צודק אין צורך לאסור עליו לעשות משהו. הוא כבר מעניק היתר לעצמו.

כאשר מזכירים היום את המונח הנפוץ „מתירנות״ או „חברה מתירנית״, מתכוונים למעשה לומר, שכיום אוסרים פחות ולא, למשל, מתירים יותר. כאשר אוסרים פחות — נהפך מתן ההיתר לאקט פרטי, אישי. חופש־היצירה מבוסס, בין־השאר, על מע־רכת היתרים — או אפילו זכויות־יתר — שהאמן מעניק לעצמו. היתר־עצמי זה הוא תנאי לכל תהליך יצירתי. בלעדיו, כפי ש־מוכיחה, למשל, המציאות הסובייטית, נא־לצת האמנות האמיתית לרדת למחתרת.

בישראל של היום, כאשר רוצה מישהו להפיק סרט, שידלג על־פני פיגורה הכרוני של תעשיית־הסרטים הישראלית אחר הקול־נוע הבינלאומי, הוא חייב להביא בחשבון

דוד אבידן
משחק־המחבואים חדל לשעשע

את האפשרות הבלתי־נוחה, שבתי־הקולנוע המקומיים יהיו סגורים בפניו.

הדרך היחידה לסכל אפשרות זו היא לשבת ישיבת־לוטוס, עם פרח ביד, מבע מנחש־מערכ־לב־צנזור על הפנים, כשהיד תולשת את עלי־הכותרת והפה ממלמל: יח־תוך, לא יחתוך, יחתוך, לא יחתוך. התו־צאה: במקום להפנות את מרצו האישי לאפיק היצירתי — נהפך קולנוען כזה ל־טלפאט־חובב. במקום לעשות סרט — הוא מפיק פשרה־קולנועית פרובינציאלית.

וכל זאת כאשר במרחק של שעות־טיסה אחדות מכאן הכול שונה, הכול או הרוב מותר, ותעשיית־קולנוע חדשנית, השואפת להשתנות ולשנות ללא־הרף, משאירה צנזו־רים וצנזורות הרחק מאחוריה.

* * *

יש ממכרי לא הציע לי, לעומת זאת, את האפשרות, שעלי לחוש גאה על עצם העלאת עניין סרטי בכנסת.

צר לי, איפוא, שאינני יכול להיות גאה בדבריו הנרגשים של ח״כ שלמה גרוס על מין — אך עם זאת אינני שותף גם לאלה, שליגלגו על דבריו, בכנסת או מחוצה לה. כמי שלא הצביע בבחירות לכנסת הא־חרונה אני רואה את עצמי פטור מאחריות אישית לגבי כלל הפעילויות הנאומיות של חברי הבית, וממילא אינני רשאי להתאכזב מח״כים.

אינני יודע, מהי מידת בקיאותו של ח״כ גרוס בשירה עברית, ובשירת ח. נ. ביאליק במיוחד. תמהני על־סמך מה נטל לעצמו רשות להסית נגדי את המתים בפומבי.

כידוע, „עתיד אדם ליתן דין־וחשבון על כל דבר שראה ולא טעם״. כל שכן הוא עתיד ליתן דין וחשבון על דבר שראה ולא טעם, ואף־על־פי־כן נזדרז לחוות עליו דעה מרשיעה. שולחן־ערוך מזהיר: „לא תלך רכיל בעמיך״.

ח״כ גרוס שמע משהו, מכלי שני או שלישי, על סרטי (אותו אף תיאר בטעות כ„מחזה״) — ועל־סמך שמועות מעורפלות ומערפלות־חושים ניסה להוכיח אותי ואת סרטי מעל דוכן־הבית בנעימת־הסתה מסוג מוכר. אם מאמין ח״כ גרוס, שיש לו השׂ־פעה כלשהי על נוער דתי, תמהני, אם נטל על עצמו אחריות לתוצאות דבריו.

אבל ח״כ גרוס ורוב עסקני המיפלגות הדתיות הם עניין אחד — וההלכה היהודית במיטבה וחלקים ניכרים של הנוער־הדתי הם עניין אחר. אני מזמין את ח״כ גרוס לבוא לאחת ההקרנות של מין — הוא יגלה שם אחוז ניכר של צעירים דתיים נאורים, החותרים יותר ויותר לחשיבה עצמאית ומודרנית על בסיס ההלכה.

בארץ הזאת נעלמת, למרבה הצער, ה־כניעה לתכתיבי העסקנים הדתיים, רק כא־שר הדבר נוגע בפיקוח־נפש. תמהני, למשל, על איזו רמה עלול היה, חלילה, להיות צה״ל כיום, אילו ניתן לאנשים אלה לפקח על התפתחותו הטכנולוגית ברוח הבנתם הפגומה והחלקית את העיקרים שהם מת־יימרים לייצג.

אך הרב גורן אינו ח״כ גרוס — לכן בין־השאר, צה״ל אינו תעשיית־הקולנוע ה־ישראלית.

(המשך מעמוד 22)

קרן־אור, כאשר התחתן עם רקדנית הבטן ויקי דהאן (32), אבל האושר לא ערך זמן רב. גברת בוזגלו הצעירה עזבה את הארץ, השאירה אחריה בעל עגון.

אתה אוהב את ויקי?

„לא אהבתי אותה אף פעם. התחתנתי איתה בגלל שהיה לה כסף. במקצוע שלי אין אפשרות לנהל חיי אהבה.״

„אני לא סנטימנטלי.״ אם זה ככה, מה מחפשות ליד מיטתו כמה פרגיות צעי־רות, המוכנות למלא כל אחת ממשאלותיו?

„הן בחורות הגונות, מיד כששמעו ש־אני פה, באו לבקר אותי. ובכלל, גבר אמיתי לעולם לא יחמיץ הזדמנות.״

„למרות שאני לא סנטימנטלי,״ הוא מד־גיש, „מאוד ייתכן שפעם אפגוש בחורה אחת, אם אפגוש אותה.״

אם הוא כל כך מרוצה מעצמו, מה סי־בת קריאת הפתע הטלפונית?

דויד בוזגלו: „לפני ארבעה חודשים היו לי 87 ק״ג, היום אני שוקל 62 קילו. אי־נני יודע מה קורה איתי. אני פוחד ש־אני אתאבד, אם אשאר עוד שלושים ו־אחד חודשים בכלא. אני מבין שיש לה־עניש אדם כמוני, אך מה עושים כדי ש־לא אחזור לעולם התחתון?״

העיניים היפות של הגבר המנוסה ב־הוויות העולם, דומה שיקדו הפעם יותר מ־תמיד.

סרסיר בוזגלו
„מוסטנג מביא מזל רע״

במדינה

מפלגות

מנהל מחלקת המיסים

שונא לשלם מיסים

המיטבחים במלון הקסטל שלא היו ב־
עולה מזה חודשים אחדים, בוחשים שוב.
הפעם מתנהל מסע לחישות נמרץ אל
בר החברות הכלכליות של המיפלגה ה־
תית הלאומית, שבבעלותה נמצא המלון
מזה כמה שנים.

כאשר התמוטטה באורח פתאומי חברת
פעת נמסרה הודעה לאקונית, לפיה „ה־
עד הפועל ערך חקירה על מנת למצוא
ת הפגמים."

הפגמים לא היו רחוקים מן הבניין, אם
י קשה להניח כי מימצאי החקירה יצ־
ביעו על מנהל מחלקת המיסים של ה־
מפד"ל, רפאל בן־נתן.

בן־נתן וחברו נוח ולדימירסקי, העובד
יום בגזברות המיפלגה, נימנו בעבר עם
מנהלי משתלות חמד. חברת יפעת נהגה
לספק חומרים למשתלות חמד והנהלת ה־
מיפעל החליטה שמשתלות חמד יקנו את
ירתו של בן־נתן בשביל המשתלות.

הדירה נמכרה תמורת 40 אלף לירות,
מרות שערכה למעשה אינו עולה על
שרת אלפים. היות ושדה־חמד שילמה
יפעת את הסכום המופקע לא יכלה לסלק
את יתרת חובה.

בן־נתן לא גילה כל פגם במעשה ה־
מכירה: „כמו כל אזרח יש לי זכות למ־
כור את דירתי," אמר.

מה בפיו של מנחם זוידוביץ, מבקר ה־
תנועה: „תפקידי כמבקר התנועה אינו
להיות בלש."

**איך לגמור תיכון עם תשלום סמ־
לי?** כשרונו של בן־נתן, שהוא גם אחד מ־
ומכיו המובהקים של שר הפנים ד"ר
נסף בורג, מתבטא גם בתחום החינוך.
ממשלת ישראל קבעה בזמנו כי חבר מו־
שב חייב לשלם עבור חינוך ילדיו ב־
בית־ספר תיכון בשיעור 10 אחוז משכר
הלימוד הרגיל.

לצורך תקנה זו, חזר בן־נתן שהוא תו־
שב ראשון־לציון, להיות תושב שדה־חמד.
לעומת אזרחים רגילים שאין להם מכרים
בחלונות הגבוהים, המשלמים סך 3810
לירות עבור שנת לימוד בבית־ספר תיכון
שילם בן־נתן את הסכום הצנוע של 180
לירות. טבין ותקילין.

עסקים

תעלומת

הצ'ק המיסתורי

לפני כשבועיים, בשעות הצהריים של
יום ו', קיבל עו"ד יורם אלרואי, היועץ
המישפטי של חברה אירה סכום של 210
אלף לירות. האיש שמסר לידו את הסכום
היה ראש עיריית נתניה, עובד בן־עמי,
המתווך הראשי של עיסקת העברת מירוץ
המכוניות באשקלון משבת ליום א'.

בן־עמי היה מוכן לרמוז באותו מעמד
וגם כאשר שוחח עם עיתונאים במלון
שרתון בתל־אביב כי לא כל הכספים ש־
נתרמו באו מחוגים דתיים. דיבורים אלה
הותירו אחריהם גל של שמועות.

נראה שבן־עמי אמר את האמת. כי
מחוץ לרב הח"כ מנחם פרוש וחבריו,
אשר תימרנו בכישרון רב, תוך השמעת
איומים ופיצויים לסירוגין, עד שהצליחו
להשיג את מטרתם — העתקת המירוץ ליום
חול והכשלתו למעשה — הוזכר שם נו־
סף. אביעזר וולפסון, אחיו הצעיר של ה־
מיליונר־הנדבן, סר אייזיק וולפסון.

לפי שמועה שרווחה בין המעורבים ב־
פרשת המירוץ, השתתף וולפסון־ג'וניור ב־
המחאה שקיבל אלרואי מבן־עמי בסכום
נכבד של 180 אלף לירות.

מדוע נגרר איש עסקים מסוגו של וולפ־
סון למעשה כל־כך בלתי־עסקי?

פרדסים בסכנה. אביעזר, בעל ה־
מראה הצעיר והשובב, מתגורר בסביון.
הוא אינו נחשב לדתי, בוודאי שלא ל־
קיצוני, מעדיף לעומת זאת כתיבת שירים
והכנת מאמרים לעיון היומי של סביון.

אך ככל בני משפחת וולפסון, מתמצא
אביעזר בעסקים שונים. אין זה סוד, ש־
אביעזר רכש לפני מספר שנים קרוב ל־
180 דונם פרדסים והתחייב להפוך את
השטח הזה למגרשי בנייה. האדמות של

(המשך בעמוד 25)

חקירה מיוחדת

שישה ימים

תינוק בן שלושה ימים נעלם בבית־החולים – האם מנסים לחפות על תאונה רשלנית שכתוצאה ממנה היה התינוק

שלושה־עשר ילדים ילדה ברכה חמי, אשתו של שלום חמי, פועל ב־מחלקת התברואה בעיריית נתניה. את הילד השלושה־עשר ילדה ברכה לפני חודשיים, ב־11 באוקטובר, בבית־החולים ליולדות ב־כפר־סבא. התינוק נולד בריא ושלם במש־קל של 3,450 קילוגרם. למחרת הלידה קיבלה אותו ברכה להנקה ולשמחתה לא היה קץ. היה זה תינוק עירני שגילה להיטות לינוק את חלבה.

כיום נותרו במשפחת חמי 12 ילדים בלבד. הילד השלושה עשר, בן הזקונים ש־נולד לפני חודשיים, איננו עוד. הוא נעלם בצורה מיסתורית, המעוררת חשדות חמו־רים ביותר כלפי הנעשה בבתי־היולדות בארץ.

זהו סיפורה של תעלומה מוזרה ביותר, תעלומת היעלמו של תינוק בן שלושה ימים.

לאן נעלם התינוק?

במשך שלושה ימים הניקה ברכה חמי, יוצאת תימן, את תינוקה הרך. ביום השלישי הופיע ליד מיטתה ה־ד"ר שמואל מלץ, מנהל בית־היולדות, הורה לברכה לקבל כדורים להפסקת החלב ב־שדיה. ברכה פרצה בבכי.

„מה יש, החלב שלי לא טוב בשבילו?" שאלה.

רק אז גילה לה הרופא כי חלה הרעה במצב בריאותו של תינוקה. התינוק, כך סיפר, הועבר לבית־החולים ביילינסון ב־פתח־תקווה, שם נמצאים מיתקנים רפואיים משוכללים יותר.

ברכה השלימה עם המציאות, למרות שלא הבינה מה פתאום חלה תינוקה. הרי היה בריא? אולי חלבה הזיק לו, חשבה. למח־רת עזבה ברכה חמי את בית־החולים בכ־פר־סבא — חזרה לביתה שבשיכון הוותי־קים בנתניה, כדי לטפל ב־12 ילדיה הנו־תרים.

בעלה של ברכה, שלום, התקשר למחרת היום עם בית־החולים ביילינסון, ביקש ל־דעת את מצב בריאותו של תינוקו. התשו־בה הפתיעה אותו. נאמר לו שבבית־החולים כלל לא רשום תינוק הנושא את שם המש־פחה חמי. שלום ייחס תשובה זו לאי־הס־דרים השוררים בבתי־החולים. אולי, חשב הכניסו אותו מהר לטיפול ולא הספיקו לרשום אותו.

שלושה ימים אחרי שהתינוק הועבר לבית־החולים ביילינסון, החליט שלום חמי לנ־סוע בעצמו לבית־החולים כדי לברר שם מה שלום תינוקו. „אין תינוק כזה אצלנו", נאמר לו במשרד הקבלה. הסתובב שלום חמי בין המחלקות, שאל פה והתענין שם. אך התשובה היתה אחידה: תינוק בשם חמי לא הגיע כלל לביילינסון.

האב הרגיש שדמו עולה לראשו. מדוע רימו אותנו בבית־החולים בכפר־סבא? שאל את עצמו ומיהר לנסוע לבית־היולדות בכפר־סבא.

„איפה התינוק שלי?" שאל שם בכעס, „אמרתם ששלחו אותו לביילינסון, אבל שם לא יודעים שום דבר!"

הרופא התורן, הד"ר דוד פליישמן, שמע את סיפורו של האב ובדק מיד בכרטסת. לתינוקו של חמי לא ניתן עוד שם. אולם הוא רשום בשם חמי בן־שלום. בכרטיס נכתב בפירוש שב־13 בחודש נשלח התינוק לביילינסון.

נתן הד"ר פליישמן את המכתב הבא לשלום חמי: „לבית החולים ביילינסון ב־13 באוקטובר העברנו תינוק בשם חמי ברכה. לא קיבלנו שום הודעה וגם ההורים לא קיבלו שום הודעה. נא למסור פרטים להורים".

מכתב מחברא קדישא

כשהמכתב בידו לקח שלום חמי מונית ודהר לביילינסון. כאשר מסר את המכתב לפקיד הקבלה, אותו פקיד ששעות מספר קודם לכן אמר לו שתינוקו אינו שם, נדנד זה בראשו ואמר: „כן, ה־תינוק שלך נפטר".

הבשורה המרה נפלה על ראשו של חמי כהלם. הוא לא הבין מדוע העלימו ממנו קודם את הימצאות תינוקו שם. אמר „אלוהים נתן ואלוהים לקח" וביקש לקבל את גופת תינוקו לקבורה.

„היום יום שישי", אמר הפקיד, „תבוא ביום ראשון". נסע שלום חמי לביתו, סיפר לאשתו על אובדן תינוקם ויחד בכו הש־ניים. ביום הראשון, ה־18 באוקטובר, חזר שלום חמי לבית־החולים ביילינסון ביקש לקבל את גופת תינוקו.

„לא תוכל לקבל אותו", נאמר לו, „קב־רו כבר את התינוק שלך לפני חמישה ימים".

„מי קבר?" שאל האב הנדהם.

„חברא־קדישא".

השלים שלום חמי עם התשובה וחזר ל־ביתו. קורה שתינוקות מתים, אמר לאשתו. שלום בן ה־46 וברכה בת ה־38, המתגו־ררים בצריף רעוע בפרברי נתניה ומקיימים את משפחתם מרובת הילדים ממשכורת של 520 ל"י לחודש, הבינו כי לא יראו לעולם את תינוקם האחרון. עדיין לא תפסו כי משהו אינו כשורה בהיעלמותו.

אבל כעבור יומיים, ב־20 לאוקטובר. הביא הדוור לצריפם מכתב מחברא קדישא בפתח־תקווה. „התינוק בן שלושת הימים", נאמר במכתב, „חמי בן־שלום, הובא לק־בורה על ידנו בבית־הקברות בפתח־תקווה בחלקת הנפלים ב־19.10.70"

המישטרה סגרה את התיק

גדמה היה לשלום חמי כי שערו־רותיו סומרות. הרי ב־18 בחודש היה ב־בית־החולים ואמרו לו כי בנו נקבר כבר, והנה אומרת החברא קדישא כי התינוק נקבר רק למחרת היום. מדוע לא נתנו לו את גופת תינוקו? מדוע לא התירו לו לקברו ב־עצמו? מדוע החזיקו את גופת התינוק שישה ימים מיום פטירתו?

הרב מזכיר החברא קדישא, ישעיהו בלס, שקברה את התינוק בן שלושת הימים סירב לדבר על הקבורה.

הרופא הד"ר שמואל מלץ, מנהל בית־היולדות בכפר־סבא, ט־ען כי התינוק החולה נשלח בלווי אחות.

במקרר

הילד החסר

שלום וברכה חמי עם ילדיהם בצריפם הרעוע בשפרברי נתניה. הילד השלושה־עשר שלהם, תינוק אותו ילדה ברכה לפני כחודשיים, ניצב עתה במרכזה של תעלומה, אחרי שנפטר בנסיבות מיסתוריות ביותר.

שלום חמי הרגיש כי משהו מיסתורי מסתתר מאחורי פרשת העלמו של תינוקו. למרות מצוקתו, למרות חייו הקשים ועול הפרנסה, החליט לפענח את התעלומה. פנה האב למשטרה, סיפר את סיפורו, באמצעות עו"ד אהרון ברקאי וביקש לפתוח בחקירה. „אולי הילד עוד חי? אולי קברו מישהו אחר במקומו? שאל.

משטרת ישראל החליטה לסגור את התיק עוד באותו יום בו הגיש שלום חמי בקביעה שהתינוק נקבר ברשיון קבורה ומיהרה לסגור את התיק.

מה שלא עשתה המשטרה עשה כתב העולם הזה, שיצא לחקור את נסיבות מותו של תינוקו של שלום חמי. התחנה הראשונה היתה בית־היולדות בכפר־סבא, שבו נולד התינוק.

סיפר הד"ר שמואל מלץ, מנהל בית־החולים: „התינוק נולד במשקל רגיל, 3,450 קילוגרם. היו לו רפלקסים נורמליים. בילד 25 דקות נסיעה מכפר־סבא, מסרה את התינוק לחדר המיון של בית־החולים ביילינסון וחזרה לבית־היולדות בכפר־סבא.

מה קרה לתינוק של משפחת חמי בבית־החולים ביילינסון? על כך השיב מנהל בית־החולים, הד"ר קורן: „התינוק הגיע מת לחדר המיון. הוא אפילו לא אושפז. אחרי שהרופאים קבעו את מותו, הוכנס הילד למקרר והוחזק שם במשך שישה ימים."

מול עדותו של הד"ר קורן קיימת עדותה של האחות רחל יחיא: „אני הבאתי לבית־החולים ביילינסון תינוק חי. אני משוכנעת שהוא היה חי ברגע שמסרתי אותו לרופאים של חדר המיון. ראיתי אותו נושם ואין לי שום ספק בנוגע לכך."

בניתוח לאחר המוות שנערך לתינוק נקבעו סיבות המוות כדלהלן: „שטף דם במוח. בחלל הבטן נמצא רבע קילו דם ודימום זיפוזי בריאות." כן גילה הניתוח שלאחר המוות קרע בכבד של התינוק.

האם נחבל התינוק?

עדויות סותרות אלה מעוררות כמה שאלות תמוהות ביותר:

● **האם מת התינוק בדרך?** אם אומנם היה מצבו חמור עד כדי כך שהיה צורך לשלחו מכפר־סבא לבית־החולים ביילינסון, מדוע נשלח במונית ולא באמבולנס ומדוע לא הוצמד רופא לשמירה על חייו של התינוק בן שלושה הימים שהיה צריך להיטלטל במונית למרחק של 25 דקות נסיעה? אם אומנם מת התינוק בדרך מדוע לא הודיעה הנהלת בית־החולים ביילינסון מיד להנהלת בית־היולדות בכפר־סבא כי קיבלה ולד מת?

● **האם מת התינוק ב„ביילינסון"?** אם מת התינוק לאחר שהובא לבית־החולים, שוב נשאלת השאלה מדוע לא נמסרה הודעה על כך לבית־החולים ששלח אותו? מדוע לא נמסר על כך לאב שהתעניין בגורל תינוקו למחרת היום טלפונית וכעבור שלישה ימים בביקור אישי?

● **ממה מת התינוק?** ממצאי הניתוח שלאחר המוות מצביעים על האפשרות שהתינוק לא מת כתוצאה מפגם בריאותי בלידה, אלא כנראה, מחבלה שנגרמה בשעת טילטולו או כתוצאה מנפילה.

כשהתבקש הד"ר מלץ להגיב על טענת האחות רחל יחיא כי מסרה תינוק חי לביילינסון, השיב: „יכול להיות שהיא נבהלה ולכן לא הבינה מה מתרחש!" הד"ר משה דרוקר שטיפל בוולד במשך יומיים וחצי בבית־היולדות בכפר־סבא, סירב להתייחס למיקרה ואמר: „זה כבר לא אקטואלי."

על שאלה מדוע לא מסרו להורי התינוק כי נפטר עוד ב־13 באוקטובר, אמר הד"ר מלץ: „זאת באמת תעלומה בשבילי. בירתי את הענין (אחרי חודשיים) ואמרו לי שעוד כשהיתה כאן בבית־החולים סיפרו לברכה חמי שהתינוק שלה מת."

זו טענה מוזרה ומחשידה עוד יותר. שכן לטענת משפחת חמי נודע להם דבר מות תינוקם רק ב־16 בחודש. לטענה זו יש להם סיוע במכתבו של הרופא התורן הד"ר פליישמן שכתב במכתב לביילינסון

(המשך בעמוד 26)

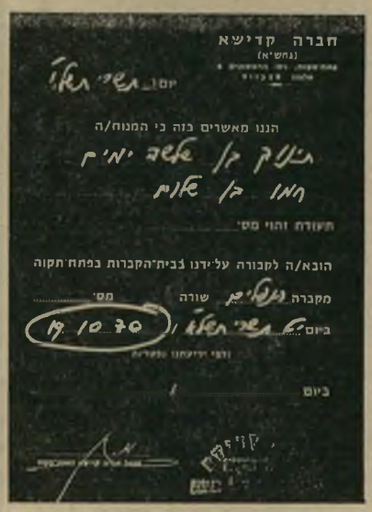

התעודות המרשיעות

שתי תעודות רשמיות שבכל אחת מהן מצויין תאריך קבורה אחר של תינוקה של משפחת חמי. התעודה מימין הוצאה ע"י החברא קדישא בפתח־תקוה ובה נאמר כי התינוק נקבר ב־19 באוקטובר. בתעודה משמאל של המשטרה מצויין כי נקבר 6 ימים קודם.

את התלונה. שוטר ממשטרת פתח־תקווה התקשר עם החברא־קדישא. שם מסרו לו כי התינוק נקבר יום אחד קודם לכן עם רשיון קבורה ותעודת פטירה כחוק. כתב השוטר על התיק: „ממליץ לגנוז את החומר בכללו. אין כל חשד למעשה עבירה".

טיפולה של משטרת פתח־תקווה בפרשה לא היה ענייני כלל. היא לא התיחסה לתלונתו של שלום חמי כי דבר מות תינוקו הועלם ממנו, כי שיקרו לו כדי לא למסור לידו את הגופה וכי התינוק לא נקבר שישה ימים אחרי מותו. המשטרה הסתפקה טיפל הד"ר משה דרוקר, סגן מנהל מחלקת הילדים של בית־החולים מאיר בכפר־סבא. החום של התינוק היה גם כן נורמלי. אבל הרופא החליט שיש לו כחלון קל. בבדיקה הסתבר כי התינוק סובל מהפרעות בנשימה. אך הרבה תינוקות עוברים מצב כזה בימים הראשונים שאחרי הלידה.

„ב־13 בחודש סבל הילד מהתקפה. הכנסנו אותו לאינקובטור ואחרי זה שלחנו אותו לבית־החולים ביילינסון במונית בליווי אחות עם מכשיר חמצן."

האחות שליוותה את התינוק בן שלושה הימים לבית־החולים ביילינסון היתה האחות רחל יחיא. היא הגיעה לפתח־תקווה אחרי

במדינה

(סוף מעמוד 24)

אביעזר נמצאות באיזור ברנע באשקלון, סמוך למסלול מרוץ המכוניות.

היה ברור שאם מרוצי המכוניות יכו שורשים באשקלון, ויתנהלו מדי שנה באופן ניכר. גם תוכניתו של אביעזר וולפיירד ערך האדמות סביב המסלולים, באופן ניכר. גם תוכניתו של אביעזר וולפסון לבנות, עם אחיו או בלעדיו, שכונתוילות שקטה למיליונרים ולבעלי אמצעים רבים, עמדה לפתע בסכנה מוחשית.

כשנשאל אם מסר המחאה על 180 אלף ל"י לפקודתו של עובד בן־עמי, אמר השבוע אביעזר וולפסון, לכתב העולם הזה: „האמת היא ששמעתי על סיפור כזה מפיו של מישהו מבנק המזרחי. מובן שאין לי שום קשר עם מתן פיצויים לחברת אירה. לא מסרתי צ"ק כזה לבן־עמי."

דרכי־חיים

„זרקו אותנו לכלבים!"

שישה אנשים חיוורים עסקו השבוע בביצורים. לא היה בכך משום הפתעה, אילו היו המתבצרים, כולם אנשים מעל לגיל חמישים, פועלים בישוב־ספר. אבל הם התבצרו בתל־אביב והם לא התכוננו להדוף אויבים חיצוניים, הם התכוננו להגן על מקור פרנסתם.

השישה, אהרן אהרוני (61), יוסף גיבר־שטיין (61), יצחק רוזנצווייג (55), חיים גוברמן (60), יהודה עניו (51) ומרדכי ארנרייך (50), היו עובדי דפוס הפועל הצעיר שבבעלות מרכז הקואפרציה. מה שאיים עליהם היה חרפת־רעב, פשוטו כמשמעו.

בהתחלת השבוע גילו ששת העובדים כי במקום עבודתם הותקן מנעול חדש. הם פרצו פנימה ללא היסוס, התקינו מנעול משלהם, הודיעו למרכז הקואפרציה כי לא יפנו את המקום עד אשר לא תוסדר להם תעסוקה חדשה.

הפרשה התחילה לפני כשנה וחצי כאשר מרכז הקואפרציה החליט לפטר את מנהל הדפוס, זאב סטבינסקי. האיש סירב להתפטר והוא נתמך על־ידי העובדים. לדברי אלה דאג תמיד שיקבלו את משכורתם כסידרה.

גרעון של מאות אלפים. מדוע רצו לפטר את סטבינסקי, על כך חלוקות הגירסאות. אנשי מרכז הקואפרציה טענו בפשטות כי האיש הוא מועל, הכניס את המיפעל לחוב של מאות אלפי לירות. הפועלים דיברו אחרת: „ידענו שאם יפטרו את סטבינסקי, זה יהיה הסוף שלנו."

סטבינסקי עצמו סיפר לכתב העולם הזה שהכסף הלך למטרה מוצדקת: חידוש הציוד בדפוס המיושן. אבל כיוון שזרימת הכספים התנהלה בקצב איטי, היה הכרח לנצל את הכספים לכיסוי גרעונות שוטפים.

הוא גם גילה דבר נוסף: „הופעתי לפני ועדת החקירה מטעם המפרק. עניתי על 40 שאלות, והחקירה לא נסתיימה. עמדתי כבר לחתום על הפרוטוכול של החקירה, אך העניין נידחה. נראה שאיש כבר אינו מתעניין במיקרה הזה."

לאחר נפילתו של הפועל הצעיר הסתדר סטבינסקי לא רע, רכש לו משרד ושתי מכונות דפוס, בבניין הישן עצמו.

הקשישים שמאחוריהם 35 שנות עבודה במקום לא היו ברי־מזל כמוהו. הם אמרו במרירות: „ביקשנו שיקבלו אותנו לקואופרטיב החדש שקם במקום, אך ביקשו מכל אחד מאתנו השקעה של עשרת אלפים לירות. למי מאתנו יש סכומים כאלה?"

אפילו שפיכות־דמים. הם פנו אפילו למזכ"ל ההסתדרות, יצחק בן־אהרון, אבל הוא אמר שזה לא עניינו. ישראל זיו, יושב־ראש מרכז הקואפרציה, אמר להם דברים ברורים ומרים: „הפסדתם, נסחפתם. אינני יכול לעזור לכם. תביאו את עשרת אלפים הלירות ותיכנסו למיפעל החדש."

„אבל אנחנו לא נצא מהדפוס," אמר חיים גוברמן, „אפילו אם הדבר יביא לשפיכות־דמים. אחרי 35 שנה זורקים אותנו לכלבים. מה זאת אומרת שהפסדנו? היכן מרכז הקואפרציה? איפה המצפון של ראשי המרכז?"

האיש הציג את שאלותיו במרירות רבה. האם יהיה מי שיטרח גם להשיב?

(המשך מעמוד 25)

כי לא ידוע דבר בבית־החולים בכפר־סבא על גורל התינוק.

הנקודה החמורה ביותר בכל הפרשה היא שהתינוק נקבר ב־19 באוקטובר, שלושה ימים אחרי שהודיעו לאב כי הוא כבר קבור, וזאת מבלי להודיע למשפחה דבר ו־מבלי להזמינם לקבורה?

מזכיר חברא קדישה בפתח־תקווה סירב לדבר על הפרשה ולמסור כל פרטים שהם. „אני אמסור את הכל רק למשטרה," אמר.

ואומנם, חקירתה היסודית של המשטרה מתבקשת בתעלומה זו כדי לפענח את ה־מיסתורין שמאחורי מות התינוק.

חובה לערוך חקירה

אמר השבוע שלום חמי: „אשתי הרוסה לגמרי. היא טוענת ומאמינה שהתינוק שלנו לא מת. היא בוכה ואומרת שהיא רואה את פניו מול עיניה יום ולילה. אני רוצה לדעת את האמת. אני רוצה לדעת מה קרה לבני!"

לפני חודש פנה שלום חמי לשר־הבריאות ולשר־המשטרה וביקש לערוך חקירה יסו־

האם מלכה חמי, שתינוקה בן שלו־שת הימים מת ונקבר בנסיבות מיסתוריות. „אני לא יכולה לישון. כל לילה אני רואה את הפנים הנחמדות שלו מול העיניים שלי. אני לא מאמינה ש־הוא באמת מת, לא מאמינה," היא אומרת.

דית בפרשה. עד היום טרם קיבל תשובה לאף אחת מפניותיו.

הגיב על כך עוזרו של שר המשטרה, צבי רפיח: „שלחנו לו מכתב תשובה לפני חודש. העניין נמצא בטיפול." אבל המכתב לא הגיע לשלום חמי. מלשכת שר־הבריאות נמסר כי לא ידוע להם כלל על מכתב תלונה שנשלח אליהם ע"י חמי.

זוהי צורת טיפול בלתי נסבלת. שכן, העובדות הראשוניות שנאספו עד כה ב־חקירת העולם הזה מובילות להנחה שה־תינוק נפטר כנראה מוות לא טבעי, וכדי לחפות על רשלנות של מישהו, הוא הוח־זק במקרר שישה ימים תוך התעללות בר־גשות ההורים.

המשטרה אינה יכולה במקרה זה להסת־מך רק על סעגת החברא קדישא שהתינוק נקבר ברשיון קבורה. עליה לחקור את כל הנוגעים בדבר ולברר, כיצד מת ה־תינוק? מתי מת? ואם היה מישהו אשם ברשלנות שגרמה למותו.

כדי למנוע הישנות מקרים כאלה בעתיד, כדי לטעת ביטחון באמהות היולדות שתי־נוקיהן זוכים לטיפול רציני ואחראי — חובה על המשטרה ועל משרד הבריאות לברר פרשה זו עד תום ולפרסם את ה־מסקנות ברבים.

פלטינה!

בוה-שרפ פלטינה"
ן הגלוח הראשון בישראל
החידוש המהפכני בעולם הגלוח

החידוש בסכין זה ומה הפרוש „פרמה-שרפ פלטינה"?
רים מדעיים הוכיחו כי להבי הסכינים העוברים תהליך של כימי חשמלי בכרום פלטינה, שומרים על חדותם לאורך זמן יקים מספר גלוחים רב יותר מכל סכין.
ך תהליך צפוי חדיש זה מפעילה פרמה-שרפ את אחד התה-ם החדישים בעולם האלקטרוניקה שהוא צפוי מתכות ע"י ציה של גז. צפוי זה מקנה לסכינים להבים העולים בקשיותם ל מה שהיה ידוע עד היום, וכתוצאה מכך אין השיער מצליח ם את הלהב העדין.
ספק כי סכין הגלוח „פרמה-שרפ פלטינה" יחולל מהפיכה יגיך על גלוח טוב, חלק וקפדני ועל מספר הגלוחים שניתן מסכין אחד.

5 סכיני כרום-פלטינה - 2.50 ל"י (מחיר מופלץ לצרכן)

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת
הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים
להשיג בחנויות
הספרים הגדולות

להשיג בחנויות המובחרות

טלוויזיה

שדרנים

שואגים על אריה

כל בית הטלוויזייה ידע, כי נקדימון רוגל, החליט להשעות את אריה אורגד מתפקידו כמגיש מבט לחדשות. היחידי שלא ידע על כך היה אריה אורגד עצמו. רק בצהרים כאשר הגיע לבית הטלוויזייה „בישרו" לו חברים על הדחתו, ורק למחרת היום הגיע לידיו העתק מכתב שנשלח מנקדימון רוגל אל יורם רונן שבו נאמר: „הגשתו של אריה אורגד אינה נראית לי, אבקש לפנותו מן המגישים."

מה אירע פתאום שההגשה של אריה אורגד אינה נראית לממונה?

אריה אורגד נבחר יומיים קודם לכן לוועד הבמאים. הוא נחשד בכך שהדליף לעיתונות את תוכנה של ישיבת הבמאים, בה הועלו טענות כנגד יהודית לוץ, מפקחת הבמאים. לא מזמן היה פעיל מאחורי הקלעים בעניני המגישים, והדברים אמורים במשבר שהיה סביב חיים יבין. אבל אין לזה כל קשר להגשה טובה או לא טובה.

לכל דיכפין היה ברור שרוצים כאן להפוך אריה שואג לעכבר. פלוני, שבדק את עמדתו בנידון של שמואל אלמוג מנכ"ל רשות השידור, שמע מפיו דעה חיובית ביותר: ההגשה של אריה אורגד היא מקצועית, טובה ונעימה. אולם המנכ"ל לא היה מוכן להתייחס לעצם העניין, כי לא פנו אליו בשום דרג. דהיינו שלא רק אריה אורגד לא ידע מלכתחילה באופן רשמי על הפרשה, אלא אף שמואל אלמוג עצמו לא הובא בסוד העניין.

בינתיים היה בית הטלוויזייה כמרקחה. דבר ההדחה היה לשיחת היום במסדרונות. עובדי הטלוויזייה קיבלו את הדבר בתדה-

במאי־מגיש אורגד
המנכ"ל לא ידע

מה וכפגיעה בכבודם. אפילו הקולגה חיים יבין היה מזועזע מעצם ההדחה ומן הצורה הגסה בה נעשתה.

ועדי ההפקה והחדשות נתכנסו מיד כדי לדון במצב, כאילו העולם כולו עומד בפני חורבן. האריה הזועם עצמו נפגש לפי בקשתו הוא עם נקדימון רוגל. זה ניסה להאחז בנימוק הפורמאלי שאריה אורגד עבר מיכרז כבמאי ולא כמגיש חדשות. אולם גם מגישים כחיים יבין, שמעון טסלר ויאיר אלוני לא התקבלו לתפקידם במיכרז, כי לא היה כלל מיכרז כזה. אמנם מיום היבחרו כממונה על הטלוויזיה היה נקדימון רוגל בדעה שכל אדם בטלוויזיה צריך למלא את התפקיד שיועד לו ואת הגשת החדשות, לפי דעתו, צריך היה לשייך לאנשי החדשות בלבד, אולם הפעם היה ברור לכל שההדחה היתה נקמנות גרידא.

בשלב זה חיפש נקדימון רוגל מוצא בכבוד. לכן דרש מאריה אורגד שימציא לו אישור מוועדי העובדים שאין להם התנגדות להעסקתו של הבמאי אורגד כמגיש חדשות. הועדים סרבו להמציא אישור כזה. הם מעולם לא הביעו התנגדות לכך ולכן לא ראו כל צורך להודיע על אי התנגדות. הם הסכימו לשבת עם נקדימון רוגל שעות על גבי שעות. לבסוף הוחלט להשיב את אריה אורגד על כנו, תוך הסכמה לכך שעניינו יועלה מחדש לדיון, כאשר תופעל שיטה חדשה של הגשת חדשות.

מי אתה, ג'ורג' חבש?

על ג'ורג' איברהים חבש, הוא סמי של סוסו, מתוכנית הטלוויזיה בשעה הערבית, מספרים שהוא עומד להתחתן עם יהודיה ולהתגייר. ג'ורג' עצמו, נוצרי יליד רמלה וקרוב־רחוק של ג'ורג' חבש מנהיג החזית לשיחרור פלסטין, המדבר עברית רהוטה, מכחיש את השמועות. אבל הוא אינו מכחיש שקשה להיות ערבי בישראל. אנשים מתייחסים אליו בחיבה מופרזת, או להיפך. רק בטלוויזיה טוב לו. „אחד הדברים המופלאים של הטלוויזיה הוא שאין כל מחיצות בין ערבים ליהודים העובדים בבנין," הוא אומר.

בשיחה עמו מתברר שחייו היו קשים ומרתקים אף יותר מכל סרט מתח טלוויזיוני. הסטודנט מביירות הגיע לירושלים עם להקה דראמטית, זמן מה לפני מלחמת ששת הימים. הלהקה התפרקה וג'ורג' התקבל לעבודה כמזכיר בכנסייה הלותרנית. בזמן המלחמה, עזב את המחסה במרתף הכנסייה, בגלל הרעב שהציק לו, ויצא לחפש מזון עבורו ועבור המשפחות שמצאו שם מיקלט. לא היה ברור בידי מי העיר. הרדיו הישראלי הודיע: „העיר בידינו." הרדיו הירדני הודיע: „העיר בידינו." אבל ג'ורג' שמע פתאום בחוץ צעקות בעברית ודריכת בריח רובה.

בביה"ס בביירות הוא שיחק פעם בתפקיד של קצין יהודי במחזה אנטי־ישראלי. לפחות היה לו מושג מה פירוש המילה: „עצור!". הוא ביקש מזון. אחד החיילים הניף רובה. עבר רגע של פחד, אבל החייל השתמש ברובה כדי לפרוץ חנות. נתנו לו מכל טוב. עד היום עושה ג'ורג' עיקוף גדול ליד אותה חנות.

שבוע אחרי המלחמה התידד ג'ורג' עם נערה ניוזלנדית שהגיעה לישראל כמתנדבת לקיבוץ. יחד הם עברו לירדן. המעבר בגשר היה חד וחלק, אבל בעמאן עצרו אותם בחשד, שהנערה היא מרגלת יהודיה. בו בערב שוחררו שניהם בעזרת קשרים משפחתיים, לאחר שהוכיחו את נקיון כפיהם. השניים חזרו לישראל. הנערה המריאה לארצה. ג'ורג' נתקבל לעבודה בבית־השידור הישראלי והשתתף בתסכיתי המתח של פול טמפל.

לאחר תקופת מה יצא הבחור לחפש את מזלו באירופה, אך חזר למצוא אותו כאן. כעבור זמן קצר יצא שוב לירדן. ברדיו רבת־עמון היו מוכנים להעסיק אותו בתנאי שיספר בגנות ישראל. ג'ורג' סירב. בלי תנאים שיתפו אותו במחזה טלוויזיה. כך יצא לו לשמוע בירדן את תסכיתיו בקול־ישראל ולאחר מכן לראות בישראל את המחזה שבו השתתף בטלוויזיה הירדנית. הוא הכיר בינתיים את אסתר סופר והיא הזמינה אותו להשתתף בתכניתה הטלוויזיונית סמי וסוסו למרות שנכשל ב-

ג'ורג' חבש הישראלי

מיבחן מסך שעשה בהקשר אחר בטלוויזיה הישראלית. ומרגע שדרך כוכבו של סמי, הגיע ג'ורג' אל המנוחה והנחלה.

■ ■ ■

אילן אלדד יביים לטלוויזיה

„זוהי הפעם הראשונה שיכולתי לעשות עבודה בתנאים שנראים לי," אמר הבמאי אילן אלדד, שהשלים בימים אלה את עבודתו הראשונה למען הטלוויזיה בארץ. אלדד, העוסק לאחרונה בבימוי סרטוני פירסומת לקולנוע, ביים את תוכניתה החדשה של להקת ג'ז פלוס, שתוקרן השבוע. אולי בעיקבות סרטו זה יוכל להשתלב יותר בעבודת הטלוויזיה.

■ ■ ■

הנרות הללו טאבו הן

הפקה של טל־נר, תכנית הבידור לחנוכה שהכין הבמאי ראלף עינבר, בוטלה באולפני הרצליה, בגלל ויכוח על ביטוח. הבמאי רצה להציב באולפן 700 נרות דולקים בגובה 60 ס"מ כל אחד. אולפני הרצליה דרשו מכונית כבאים צמודה וביטוח מיוחד. לאחר ויכוח קצר, נותק המגע והשריפה שלא פרצה כובתה.

■ ■ ■

עיתונאים זרים לא ישותפו ב"מוקד"

אם עד היום היו משתפים כמראיינים בתכנית מוקד עיתונאים מבחוץ, אם כי הממוסדים ביותר, הרי לאחרונה, המגמה היא לשתף אך ורק, או בעיקר, את אנשי רשות־השידור עצמם. הטענה היא, כי יש ברשות השידור די והותר אנשים מתאימים „המתים" להופיע בטלוויזיה. משום מה שכחו בעלי הרעיון, כי הללו כבר שולטים על כל החדשות וענייני היום ברדיו ובטלוויזיה, ואם היה עד כה איזשהו פיתחון פה לאחרים, הרי גם הוא ניסתם והולך כעת.

■ ■ ■

צנזורה ב"לול"

תוכנית לול מס' 2, בביומו של אורי זוהר ובהשתתפותו של אריק איינשטיין, ששודרה בליל שבת האחרון, היתה הצלחה לכל הדיעות. הפארודיה על הטלוויזיה הישראלית קלעה לרחשי ליבם של הצופים. רשות השידור, שגילתה רוחב לב בהתירה ללעוג לעצמה ולעובדיה, קיצצה מהסרט כמה קטעים חסרי חשיבות. בין השאר קוצץ הקטע בו נראה אריק איינשטיין, אחרי שהוא מקריא חדשות כקריין טלוויזיה, מתרומם כשהחלק התחתון של גופו מכוסה בתחתונים בלבד.

מפיקים

משבר השירותים

מדוע בוטל ברגע האחרון בשבוע החולף השידור החי של התוכנית „הגלגול הבא", ובמקומו הוצג משהו אחר?

מי שראה את התוכנית הראשונה ודאי זוכר את הבימה המסתובבת. בימה זו הקימה באולפן רעש מחריש אזנים, שאילץ את אנשי הטלוויזייה לסגור את המיקרופונים ולשדר מוסיקה. לאחר הכישלון הראשון תבעה המפיקה, נעמי קפלנסקי, לסלק את הבימה. ראובן מורגן, ראש שירותי ההפקה טען לעומתה, שאם כבר השקיעו 8.000 לירות בבניינה, מוטב להשקיע עוד כמה אלפים כדי להתקין אותה כהלכה. במאי התוכנית יעקב אסל צידד בעמדתו. ברם, כל המאמצים עלו בתוהו. אנשי שרותי ההפקה לא הצליחו למנוע את הרעש, למרות הנסיונות שנעשו עד הרגע האחרון ממש. יצחק שמעוני, מנהל מחלקת התוכניות העבריות, העדיף לבטל את השידור ולהציג במקומו משהו אחר, כדי לא להתבזות בשידור חי מגוחך.

השאלה היא, מדוע לא שעו מראש לדברי המפיקה? הרי היא האחראית לצד התכניתי, והמילה שלה צריכה להיות המילה הקובעת.

לאחרונה מסתמנת בטלוויזייה נטיה להפחית בערכם של המפיקים על חשבון הבמאים ושרותי ההפקה. לפי התעריפון מקבל במאי בידור, מוסיקה ודראמה, הבא מבחוץ, יותר כסף ממפיק. מפיק של חידונים ודיונים מקבל מעט יותר מבמאי, כאשר המאמץ שמשקיע אותו מפיק הוא פי כמה וכמה מאשר הבמאי.

על מפיקי הטלוויזייה, הנמנים על מקבלי המשכורות, מעמיסים עבודות אדמיניסטרטיביות המפריעות להם להתפנות לרעיונות. נותנים להם קופה קטנה והופכים אותם לגזברים זוטרים. מכריחים אותם להתרוצץ אחרי שירותי ההפקה. מוחקים סעיפים בתכניותיהם ולא תמיד מזמינים אותם שרותי ההפקה לדיון בקיצוצים.

ראש שירותי ההפקה הוא שותף שווה זכויות למנהל התכניות ביחס לזכות לבחור פילוט (תוכניות נסיונית) של סידרה.

להקת ג'ז פלוס
נופים ישראליים — מלחין יווני

לא במקרה הוצג ראובן מורגן כשוטר של הממונה על הטלוויזיה, המשגיח הן על המפיקים והן על מנהלי המחלקות.

המשבר החמור ביותר של הטלוויזייה כיום הוא המשבר של השירותים, שאינם בנויים נכון ואינם פועלים נכון. אבל כנראה שבמבנה הקיים של הטלוויזייה אין לאף אחד אומץ לעשות צעד דראסטי בנידון.

תדריך

כדאי לראות

● **בזכות אותם ימים** (יום ד' 9/12 19.30) סידרה המשחזרת פרשיות מבוא למלחמת הקוממייות. הפעם: „נשק במחתרת" על רכש. סליקים וייצור נשק במחתרת. במאי — גד בן ארצי.

● **נסיגה** (יום ד' 9/12 20.20). סרט עלילתי שענינו הנסיגה של דיביזיית הנחתים האמריקאית הראשונה מצפון קוריאה. בסרט משתתפים בין השאר חיילי הדיביזייה עצמם.

● **מוקד** (יום ה' 10/12 20.35) עם מנהיג גח"ל בגין. מפיק ועורך: אלי ניסן.

● **ג'ז פלוס** (יום ו' 11/12 20.30) מופע מיוחד של להקת המחול הנודעת על רקע נופים ישראליים ומנגינות של המלחין היווני חג'ידאקיס.

● **קלעים** (יום א' 13/12 20.20). ירחון לעניני תיאטרון, קונצרטים, תערוכות ובידור. בתכנית הפעם: ראיון עם שולי נתן לרגל הוצאת תקליט חדש שלה. קטעים מן המחזות: בשפל מאת גורקי המוצג בימים אלה בתיאטרון הקאמרי והכסאות מאת יוג'ין יונסקו, המועלה בתיאטרון הבימה. ביקור בזק ייערך באנסמבל הקאמרי, בתערוכה של בתיה לישנסקי ובמוזיאון הארץ.

הנפש העדינה של זללנים בלי טעם

רנה דויד בנדיקט מוקדי ו/או „ר. איסטניס", כפי שמכירים אותו קוראי מוסף הארץ של שבת, הוא איש שיש לו מה לומר בענייני אוכל, ולא רק בענייני אוכל. המליצות הספרותיות שלו, והביטויים המיוחדים בהם הוא משתמש, גורמים הנאה „אקסטרא־קולינרית" לחלוטין. מי עוד, חוץ ממנו, היה מעלה על דעתו להשוות אומצה, באחד מבתי־המלון היותר מפוארים שלנו, ל„גרונו היבש של רס"ר צמא?"

מתוך התחשבות בנתוניו המיוחדים של האיש, פנה אליו אחד

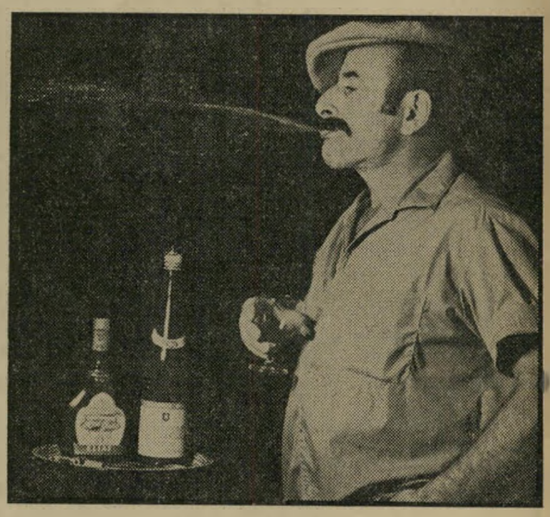

רנה בפעולה

המו"לים בארץ, וביקש ממנו ספר. ספר, שיהיו בו מירשמים, אבל בשפה ובסיגנון ה„איסטניס" האופייני.

הרעיון דוקא מצא חן בעיני „טועמכם הנאמן," והוא החליט לכתוב כמה פרקי־זכרונות, בהם ישלב טיפוסים אירופיים צבעוניים, שהכיר במסעותיו, ומירשמים שאסף במסעדות, בבתים פרטיים ובמיטבחי משפחה.

וזכרונות כאלה יש לו למכביר, מאחר ושלח את ידו בצלחות רבות, כטבח על אניה, כזמר נודד עם גיטרה, כשר־משקים לעת־מצוא, כמשרת, ואפילו כמורה לשפות (שזה מקצועו האמיתי).

ומאחר והתבקש להשתמש בסיגנון המיוחד שלו, נתן האיש פורקן לדימיון וכתב את המעשיות בשפה פיקנטית ומפולפלת, כיאה למי שיודע מה ערכם של התבלינים בתבשיל.

הגיע פרק אחד למו"ל, עיין הלה בכתוב, כינס את שותפיו לעסק, עיינו הללו בכתוב, והשמיטוהו מידיהם כנשוכי־נחש: „אוי ואבוי," אמרו הזללנים שחשקו במירשמים מהוגנים, „איך נימכור ספר שכתוב בו ,שק בתחת' כבר בעמוד הראשון?" ומחקו את הספר מלוח־התוכניות של ההוצאה־לאור.

ועתה ממתין מר ר. איסטניס למו"ל, שאינו שומר דיאטה של מזון בלי מלח ופילפל, ומוכן להסתכן לפעמים גם במנת „קארי" חריפה בצלחת ובכתב.

■ ■ ■

התענוג שבלימוד

אמנם אין הטור הזה מתיימר לטפל בתכניות הטלוויזיה, בתיכנון ובדרך בה הם מבוצעות. הנושא ארוך, מתוסבך וכאוב מדי לטור אחד. אבל קשה שלא לציין תופעה בלתי־צפוייה שנקרתה בדרכי, לא בכוונה.

באחד מימי השבוע שעבר, כאשר פתחתי את הראישמוע * מעט לפני השעה שש, חזיתי בשיעור ,צרפתית למתקדמים', אשר שודר על־ידי הטלוויזיה הלימודית. וראה זה פלא, שעה שתוכניות שנועדו לבדר מצליחות להרדים אותי לחלוטין, היה שעור קטן וצנוע זה משעשע, עשוי בהומור, מבויים ומשוחק בכשרון, ואם כי מילא את כל תפקידיו הלימודיים, ושינן לתלמידים הפוטנציאליים כל מישפט צרפתי כמה וכמה פעמים, נעשה הדבר במסגרת דרמתית סבירה ובטעם רב.

ראנהארדט

כל השעור הוקדש להבדלים שבין אויר הכפר הנקי, השלווה והיופי השולטים בו, לבין הרעש, ההמולה, והדוחק של העיר הגדולה. הפתעות קטנות (האיכר שמכשיר ביתו לקיץ לעירוני העשיר, מוציא לפתע מן האורווה מכונית חדישה יותר מזו של אורחיו), מסך מחולק לשניים, דיאלוגים נחמדים, וכל זה במסגרת שיעור.

אמנם, את השיעור הזה ביים רוג'ה לאנ־הרדט, מבקר ואיש־קולנוע, אשר מתורתו צמח הגל החדש בצרפת, והשחקנים נמנים על התיאטראות המכובדים בפרים. אבל כל זה אינו בא אלא כדי להוכיח שכאשר יש כשרון, הוא צף על פני השטח ובולט בכל מיסגרת שלא תהיה. ומשיעור כזה של הראישמוע הלימודי אפשר היה ללמוד אצלנו הרבה. לא רק שפות.

* ראישמוע — הצעה לאקדמיה ללשון העברית, כשם אפשרי למקלט טלוויזיה.

מקום טוב באמצע

תולדות הקבלן ההגון

ג'ואן ליטלוד היא במאית בריטית מפורסמת, אחת הראשונות שבלטה בזעמה בתנועת כיור המיטבח, והעלתה סאטירות חריפות כמו אז, איזו מלחמה נחמדה, אשר לעגו אפילו לקדושת מלחמת־העולם הראשונה.

הזועמים האחרים מאותה תקופה (אוסבורן ואחרים) כבר נרגעו בינתיים, אבל הגברת ליטלוד ממשיכה לעשות צרות. בימים אלה היא מתכוננת להעלות על הבימה בתיאטרון המלכותי בסטראטפורד (עירו של שקספיר) את הספר, מחזה בן מאתיים שנה של הסופר ויליאם צ'טווד.

הצגתה של ליטלוד משלבת פיזמונים ודרמה, ובין היתר כוללת פזמון בשם „בעמל כפיך תתקדם בחברה." את השיר משמיע סוחר עשיר באותנו של קבצן מרוד, ויש הרואה בכך השלכות למציאות הפוליטית באנגליה היום, ולשלטון השמרנים.

אבל מה שהרגיז במיוחד את האנגלים הוא נושא ההצגה, המס־פרת על התמוטטות בניין שנבנה במירמה. תושבי הסביבה, הזוכרים אסון דומה לפני שנתיים, כאשר שלושה אנשים ניספו תחת בניין שנהרס, טוענים שהבדיחה של הגברת ליטלוד היא „חולנית".

כדי להרגיע את הרוחות, הזמינה הבמאית את כל תושבי הסביבה לראות את ההצגה, ולהחליט בעצמם אם יש על מה לזעום. והשחקנים ממתינים בפיק ברכיים להצגה. הם לא שכחו כאשר הוצג לראשונה, ב־1733, אסף אחד הקבלנים באזור, שראה עצמו נפגע מן הנושא, במה מידידיו, וכולם באו יחד לחזות בבכורה. וכאשר עלו השחקנים על הבימה, נטלו הידידים את הגרות ששימשו למאור באולם, והשליכו אותם בשחקנים. היתה זאת ההצגה האחרונה של הספסר מאז ועד היום.

למזלה של גברת ליטלוד, היום אין מאירים יותר בגרות.

■ ■ ■

ניסים אלוני (כמעט) על בימות פריס

אחד המחזות המצליחים לאחרונה על בימות פריס הוא המלך עירום מאת המחזאי הסובייטי היהודי ייבגני שווארץ, אשר כתב גם את דראקון שהוצג בזמנו בארץ.

המחזה, סאטירה פוליטית שנונה, משתמש באותו נושא כמו בגדי המלך החדשים, מחזהו של ניסים אלוני, אשר הועלה לפני שנים בהבימה. פלגיאט? לאו דווקא. שני המחברים גם יחד שאלו את הסיפור מתוך האגדות לילדים של האנס כריסטיאן אנדרסן. ולאנדרסן אין כבר צורך לשלם זכויות־יוצרים.

■ ■ ■

הטענות של עוזי והסגנונות

עוזי, הזמר הראשי והמנהל בפועל של עוזי והסגנונות, היה צריך להיות אדם מאושר בהחלט. סוף־סוף, הוא מנחה את ההצגה, ואפשר לומר ששאר החברה קופצים בצדו. כמובן מדובר בהצגה קפוץ.

אבל בכל זאת, הוא אינו מאושר ביותר, ולא בגלל ההצגה, בוודאי לא בגלל הביקורות (כי אלה טרם יצאו לאור). אפשר

עוזי (שמאל) והסיגנונות

לומר שעוזי עצוב בגלל החברה' שלו. והחברה' שלו, פרושו כל בני גילו, הממלאים את הדיסקוטקים ואת מועדוני הסטו־דנטים למיניהם, כשהם באים לשמוע את עוזי והסגנונות, או להקות־קצב בסגנון דומה.

טוען עוזי: „החברה' הצעירים בארץ לא יודעים לשמוע מוסיקה. הם פשוט לא יודעים להקשיב בצורה אנושית.

„לפני כמה שבועות הופענו בפני סטודנטים. הם הפריעו והתפרעו כל הזמן. כששאלו אותם, מה הם רוצים בעצם, טענו שהמוסיקה חזקה מדי. שטויות, התקליטים שניגנו לפני כן היו חרבה יותר חזקים.

„הצרה היא שבארץ לא באים לשמוע להקת־קצב, באים לדבר, להשתולל, להפריע. אנחנו רוצים לשתף את הקהל במו־סיקה שלנו, שטוב לנו לנגן. הייתי מציע שיהיה מועדון, שבעליו יהיה אחד משלנו, שחי את המוסיקה, ושיחיה כתוב על הדלת: כולם מתבקשים לשבת על הרצפה, למחוא כפיים והתנהג יפה וללא לקלל."

איכבו

אמנות

תדריך

תיאטרון

★★★ **מלון פלאזה** (הקאמרי) הקומדיה של השנה, גם כן בהצגות פרי־דה. עדנה פלידל ואבנר חזקיהו מילאו את קופות הקאמרי, ובצדק. הם הצחיקו ב־מקצועיות.

★★★ **איזון עדין** (הבימה) מרים זוהר, סטלה אבני ושמעון פינקל מגישים הצגה מגובשת, שנושאה: הג'ונגל הפרטי של משפחה אמריקאית בורגנית (אדוארד אלבי).

★ **יהודי הדממה** (הבימה) מחזה קלוש על נושא כאוב ואקטואלי: יהודי ברית־המועצות, ודממתם של יהודי העולם העומדים מנגד ואינם מסוגלים לעשות מאומה. ישראל בקר מתעלה על המחזה ועל כל הגורמים האחרים, בתפקיד רבה של הקהילה.

★ **השקרן** (הבימה) הברקות של במ־אי (ראדו מירון) ותפאורנית (לידיה פינ־קוס־גני), המנסים להביא קומדיה של גו־לדוני, על שקרן פתולוגי, ונעזרים בצוות חלש, מחוץ לאברהם רונאי ויהודה אפרוני.

שחקנים

זאת פרנסה!

כל מי שמקנא בארץ בשחקנים המצטל־מים לפירסום, או קוראים פירסומת ברדיו, ומזלזל בהם על שהם מוכרים את נפשם לשטן, אינו יודע בכלל עד כמה הוא צודק.

זאת הסתבר, לאחרונה, בבירור מוחלט,

ב. כ.

אחרי שנקבע מה את, כמה?

לאחר שעיתון צרפתי פירסם את השכר שמקבלים בפרים עבור עבודות דומות.

ובכן, שחקנית התיאטרון והקולנוע ה־ידועה והוותיקה מישלין פרל הופיעה ב־סידרה של חמישה־עשר סרטוני פירסומת קצרצרים, עבור חברה המייצרת אבקות כביסה. השכר: כ־65 אלף לירות.

הצייר המפורסם סאלבאדור דאלי הסכים להתלהב מעל גבי המסך הקטן מתוצרת מסויימת של שוקולד, כאשר שילשלה או־תה חברה לכיסיו כ־35 אלף לירות. ו־אילו אן ורנון, האם ממסריות שרבורג טועמת בהנאה רבה בתבשיל מסויים, ל־פני המצלמות, ופרט למזון היא גם זו־כה בסכום הקרוב לשבעת אלפים לירות.

מובן שיש עדיין טהורים ונקיים, ש־אינם מוכרים עצמם לפירסומאים. אלן דלון הוא אחד מאלה. אבל מי יודע, אולי לא המצפון, אלא הסכום הוא זה שמפריע לו לפרסם מוצרים מיסחריים? כך, למשל, קרה לברינ'יט בארדו, שלאחר שנים של יומרנות הורידה את האף והודיעה שהיא מוכנה לאהוב את הפירסומת — תמורת 300 אלף לירות או יותר. ואין ספק ש־תמצא מעוניינים.

אז אמרו אתם בעצמכם, האם אין ה־ישראלים, המופיעים בסרטי פירסומת או קוראים אותם ברדיו, מוכרים נפשם ל־שטן? כי מי, חוץ מן השטן, היה מעז לשלם להם משכורת עלובות, כמו שהם מקבלים אצלנו?*

* מכסימום של אלף ל"י לשחקן בסרט פירסומת רגיל.

תשבץ העולם הזה 1736

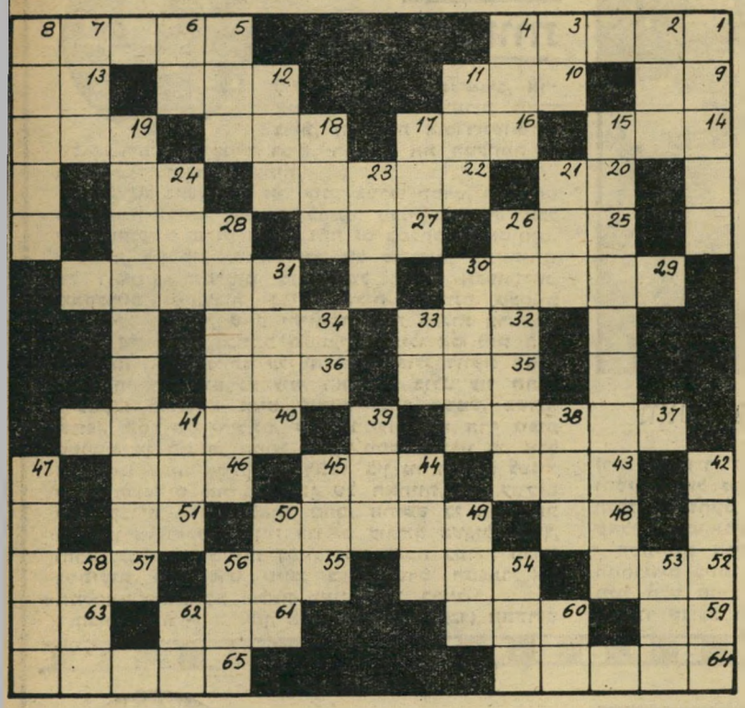

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב ולציין על גבי המעטפה „תשבץ 1736". בין הפותרים יוגרלו 3 פרסי ספרים.

מאוזן:

1. שקדן וחרוץ. 5. אי הצלחה. 9. מבני נוח. 10. „ארץ זבת חלב ו...". 12. אין אותו לבעלי קרחת. 13. רטוב. 14. מעשר המכות. 16. התכופף. 18. דג שמגדלים בארץ. 19. ממגורה. 20. מושח. 22. חומר סינטטי גמיש וחזק. 24. קמין. 25. סל. 27. וואקום. 28. לולאה, אגד. 29. משמשת להחזקת הגרב. 31. בלוף. 32. יופי, הדר. 34. חיבק. 35. קליע מונחה. 36. אחד השבטים. 37. נוטרת. 40. דממה, שקט. 43. עוף טורף. 44. נהרה. 46. קישוט לאף. 48. תו נגינה. 49. רכב, נוהג בסוסים. 51. שם כולל לצמחים ובעלי חיים. 52. דרגה צבאית. 54. התקוממות. 55. עצם כלשהוא ששומרים בשביל „מזל". 57. קניה. 59. מונח בחשמל. 60. „והסנה בוער ואיננו...". 61. גף. 63. נישא. 64. רחיצת ידיים. 65. אוכלים אותה בחנוכה.

מאונך:

1. פנקס. 2. אשת ער. 3. מצבה. 4. מגפה קשה. 5. בייגל. 6. מיניסטר. 7. ריקוד. 8. ספר בכתובים. 11. גר בקרבת מקום. 12. מפיקים אותו מזיתים, בין השאר. 15. כוכב קולנוע יהודי אמריקאי, כוכב הבוגר. 17. שדה חרוש. 18. יריד. 19. חזון ישעיהו. 21. ממשתתפי התזמורת. 23. אריה. 24. חויב בדין. 26. ענין, תועלת. 28. דג שמגדלים בארץ. 30. תג. 31. תפוח אדמה. 33. מנעול. 34. תל של מים. 38. מרד. 39. מונח בכדורגל. 41. לידו עוגנות אניות. 42. גיבור קרב טרפאלגאר. 44. קואופרטיב לתחבורה. 45. גבר פנוי. 47. התגנשות מזוינת. 49. שאינו נימול. 50. בעל חי טורף. 53. רעד. 54. עיר קדושה למוסלמים. 56. בני ישראל בנו אותו מזהב. 58. מערכה. 60. אלהים. 62. אבר בגוף.

חשבץ 1736

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור יש למצוא איזו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

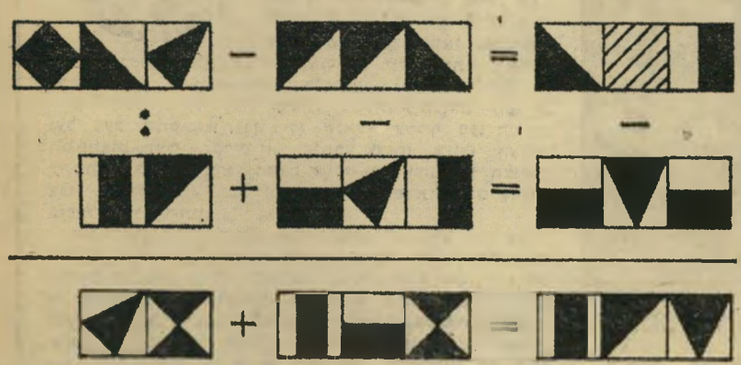

את התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת"ד 136, תל־אביב, ולציין על־גבי הגלוייה: „תשבץ 1736". הפיתרון צריך להכיל את כל התרגיל במיספרים. המועד האחרון למישלוח הפיתרון — 14.12.70.

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס כספי של 20 ל"י ועוד 3 פרסי ספרים.

טלה
21 במרס – 20 באפריל

תחילת שלב חדש ב־שטחי ההתעניינות, בו תגלה עניין עמוק בפילוס.פיות העוס־קות בנסתר ובדתות קדומות, צפוי לך ל־קראת סוף השבוע. קונפליקט בכל הק־שור לעניני כספים יט־ריד אותך רבות, או־לם אל תדחה את החלטותיך. בשטח הרומנטי — צפויות פרידות בין זוגות.

* * *

שור
21 באפריל – 20 במאי

השבוע צפויים לך קש־רים אמיצים עם קבוצות ועם חברות. בימים רבי־עי וחמישי תתחוור לך פירושה של ידידות אמי־תית, וזו תפתח בפניך שערים חדשים ומעניי־נים שהיו זרים לך עד כה. בראשית השבוע צ־פוי לך לחץ ומתח, אך אלה ישפרו את יכולת העבודה שלך. בת שור — ידידות ותיקה חשובה לא פחות.

* * *

תאומים
21 במאי – 20 ביוני

נצל כל עיכוב בקי־דומך המיקצועי, כדי לשפר את יכלתך ול־פתח את כשרונותיך. עדיפות לפעילות אינ־טלקטואלית תשתלם לך מאד. צפוי לך הי־דוק קשרים עם אנ־שים שבקרבתם אתה מעוניין. במידה ואתה עומד להשקיע כספים בעסק חדש — בדוק היטב את הצדדים הקשורים בו.

סרטן
21 ביוני – 20 ביולי

צפויה לך התפשטות ב־פעילות חברתית ומשפ־חתית, שתביא קידום ל־קריירה שלך. ילדים ו־קרובי משפחה יביאו לך תועלת רבה. אם תבוא לידי החלטה — אל ת־ניח לרגשותיך להשתלט, במיוחד אם המדובר ב־עסקים ובשותפויות. מ־בחינה רומנטית — אור ירוק אם עוד לא מצאת את בחירת לבבך. סרטנית — נצלי.

* * *

אריה
21 ביולי – 21 באוגוסט

בת אריה — אם תמ־שיכי לצפות שהדברים יתרחשו מעצמם במי־שור הרומנטי — ה־רי שצפוייה לך ציפ־יה ארוכה מכפי טע־מך. עלייך לקחת את העניינים לידיים, ו־לזרז את התתרחשו־יות. בייחוד עם הוא ביישן. צפויים שינויים מרחיקי לכת ב־שטח הקריירה, המביאים סיפוק רב.

* * *

בתולה
22 באוגוסט – 22 בספטמבר

אתה עשוי להיקלע ל־נסיבות מורות בשטח הכספי, ותיאלץ להישמר מאוד. השתדל להימנע מחתימות מחייבות בר־אשית השבוע, ואל תש־תף בויכוחים שלא יביאו לך תועלת. צפו־יות הפרעות בבריאות בסוף השבוע, ועליית מתח נפשי כתוצאה משיחה גלויה עם אדם קרוב. בשטח הרומנטי — בצורת.

מאזניים
23 בספטמבר – 22 באוקטובר

צפויים לך שינויים בכל הקשור למקום המגורים שלך ולחינוך ילדים. תקבל החל־טה חד משמעית בנושא הקשור ליחסיך האישיים, ויהיה בזה מ־שום פתרון לקונפליקט ממושך. בשטח הרומנטי — התלהטות פתאומית שתדעך באותה מהירות בה החחילה, ותותיר משקע של אכזבה ומרי־רות. בת מאזניים — הזהרי מבן התאומים ש־נכנס לאחרונה לחייך ו־מסרב לצאת מהם. ב־שבוע זה כדאי לך לערוך את הקנייה עליה את חולמת כבר מזה זמן רב.

* * *

עקרב
23 באוקטובר – 22 בנובמבר

פעילות מוגברת בשטח הריגשי תגזול ממך את מרבית זמנך בתחילת השבוע. נושאים חדשים יכב־שו את תשומת ליבך לקראת שבת, וישפיעו על יחסיך עם הקרו־בים לך. אל תקבל החלטות חשובות, ב־יחוד בכל הקשור ל־עניינים רשמיים ו־משפחתיים, ואל תש־נה הרגלים ישנים ו־בדוקים. עקרבית — הכוכבים אומרים שיהיה זה שבוע נפלא עבורך, מכל הבחינות.

* * *

קשת
23 בנובמבר – 20 בדצמבר

תיאלץ לבוא לידי מסקנות חד משמעיות בקשר ליחסיך עם בני משפחתך וידידים קרובים. שקול היטב את כל הנתונים, ואל תערב רגשות בהחלטו־תיך. השבוע אתה פ־תוח לגילויי רגשות ו־קשירת רומנים, אך אל לך לנהוג בחופזה. קיי־מים סיכויים רבים ל־הגשמת שאיפותיך ה־נסתרות. בת קשת — הבצורת הרומנטית תי־משך. נצלי את הזמן להידוק קשרי ה־ידידות אותם הזנחת. הרבי בטיולים.

* * *

גדי
21 בדצמבר – 19 בינואר

יופעל עליך כוח חזק, ותדרש ממך הרבה חכמה בניהול פעולותיך, בייחוד בכל הקשור בחייך ה־ציבוריים והמקצועיים. בעקבות ההצלחה לה זכית לאחרונה צפוי שינוי מקום מגורים לך, או לאדם קרוב מאוד אליך. בת גדי — ההתקדמות לה את מצפה לא תגיע השבוע, אך אל ייאוש, אם תמשיכי במאמץ אותו את עושה, יבוא הכל על מקומו בשלום. הזהרי מבן בתולה.

* * *

דלי
20 בינואר – 18 בפברואר

אל תסמוך על עצותיהם של אחרים. הפעל את האינטואיציה שלך, ואל תפחד לאמר „לא". אם יש לך ספ־קות כלשהם, בעיקר ב־עסקות הקשורות בקנ־יות מכירות ומסחר, ד־חה את ההחלטה. כל ד־חיה כזאת היא לטובתך: בת דלי — את מאמינה בו יותר מדי, ומסרבת להסתכל לאמת בפנים. במקום להיות תלוייה בו מכל הבחינות, נסי לג־לות יותר עצמאות. הפחעה נעימה מבן מזל אריה, ממנו לא ציפית להרבה.

* * *

דגים
19 בפברואר – 20 במרס

סוף סוף תגיע ההצ־לחה המקווה בכל הקשור בהשקעות, א־הבה, וילדים. קבל אותה באותו קור רוח בו נהגת כשה־יה קשה. צפוי לך יום נעים בתחילת ה־שבוע, בו תחוש ש־אין לך אפשרות ל־השפיע על המתרחש, אך לא תצמחנה ממנו תוצאות חמורות. גלה חיבה ו־סובלנות כלפי האהובים עליך, ואל תחמיר בשיפותך על מעשיהם. בת ד־גים — השיטה שלך תוכיח את עצמה.

קולנוע

תדריך

טלוויזיה

**** נסיגה** (יום ד׳, 9.12.70 20.20) — הנסיגה האפית של חטיבת הנחתים ה־מכותרת בצפון קוריאה.

תל־אביב

***** והיה אם...** (גת, אנגליה) — מרד־הנעורים בא לידי ביטוי בפנימיית נע־רים בריטית, בסרט הצועד על הגבול הדק שבין מציאות ופנטזיה. סרקסטי ומוגזם ב־כוונה.

***** נשים אוהבות** (סטודיו, אנ־גליה) — תמצית תורתו של ד. ה. לורנס, שניסה לעמוד על שלמות היחסים בין בני־האדם, בסרט עשוי בטעם טוב, מצולם ל־הפליא ומשוחק על רמה גבוהה. כדאי ל־ראות.

**** הלוחם האחרון** (אופיר אר־צות־הברית) — מרד אינדיאנים בימינו. ה־אווירה והדמויות מתאימים, אבל התסריט מלא בבדיחות יותר מאשר בדחף להתקומם.

ירושלים

***** המתבגרים** (אוריון, ארצות־הברית) — נסיון לתאר את המניעים ל־מהפיכת הנוער האמריקאי, נהנה בעיקר מהופעתו המבריקה של אליוט גולד ב־תפקיד הראשי.

***** סכין כמים** (סמדר, פולין) — סרט קאמרי של רומאן פולנסקי, ה־מתאר באורח דרמטי ובחריפות רבה את היחסים בין זוג נשוי וסטודנט צעיר, ה־מבלים יחד יממה על סירת־מיפרש.

חיפה

****** הארורים** (פאר, איטליה) — עליית הנאצים לשילטון, כפי שהיא משתקפת בקורות משפחת תעשיינים גרמ־נית גדולה. בימוי מרשים בעוצמתו של לוקינו ויסקונטי, צילום יוצא מן הכלל.

הפקה

סיכוני מלחמה

בקולנוע

סרט־הענק החדש שיצא לאחרונה מהולי־בוד נושא את השם סורה סורה סורה, והוא מנציח על הבד את ההתקפה על פירל הארבור, כפי שהיא משתקפת בעיני האמריקאים ובעיני היפנים גם יחד. לשם כך הוסרט הסרט על־ידי שתי יחידות הפ־קה שונות, אחת בהנהלת הבמאי האמריקאי ריצ׳ארד (כפיה) פליישר, השנייה תחת ידיו של גדול במאי יפן, אקירו (שבעת הסאמוראים) קורוסאוה.

המפיק הוא דאריל זאנוק, מי שהתנסה כבר במיבצע דומה ביום הארוך ביותר. כאשר נשאל זאנוק כמה עלה סרטו, סירב לענות, בטענה שבעלי־המניות עוד לא קיב־לו את האינפורמציה, והיה מעדיף שלא יגלו את הסכום (העגלגל) מעל דפי עיתון.

לעומת זאת גילה זאנוק שהמלחמה ה־קולנועית לא עברה בלא נפגעים. „היה לנו הרוג אחד,״ הוא מספר, „טיים ש־הנמיך טוס ונפל, ועוד כמה פצועים, אנ־שים שעמדו קרוב מדי למקומות בהם נע־רכו פיצוצים לצורך ההסרטה. אבל אם לוקחים בחשבון איזה מין סרט זה, צריך להודות לאלוהים שלא היו אבידות קשות יותר.״ גם זו נחמה.

כוכבים

שעשועים

נוסח ואדים

הבמאי הצרפתי רוג׳ה ואדים, הנחשב ל־מומחה הגדול בעולם לפצצות־מין בלונדי־ניות, מסיים עתה בהוליבוד את עבודתו על הסרט עם רוק האדסון, שכל עלילתו מתרחשת בקולג׳. האדסון הוא מורה, ו־אין כמובן תלמידה אחת היכולה למשוך ידיה ממנו.

כדי לשמור על התדמית המפורסמת ש־לו, ממשיך ואדים ב„עבודתו״ גם לאחר סיום הצילומים. לדוגמה, בצילום שפירסם בעולם הוא יוצא לטייל בניחותא על שפת־הים, בחברת שתיים משחקניות הסרט. ה־תלבושת — ואדימית אופיינית (ראה תמו־נה).

הנערה משמאל, מרגרט מארקוב, היא,

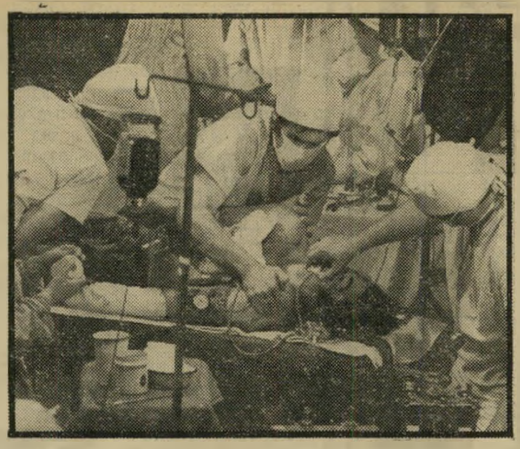

מאש: לצחוק, כדי לא להשתגע

(רינג לארדנר הבן, מן המנודים של הוליווד בעבר) והסיפור (של מנתח, אשר חתם בעילום־שם) יוצאים מן הכלל, ומישחקם של אליוט גולד, דונאלד סאתרלנד או סאלי קלרמן, משלימים חוויה קולנועית בלתי־רגילה זו.

הסתייגות אחת: הצנזורה שלנו קיצצה את הקטעים המחרידים ביותר במלאכתם של הרופאים, וכתוצאה מכך ניטל חלק מן העוקץ של הסרט, שעשוי היום להיראות כתיאור קבוצת רופאים העושה חיים.

מבחמתי

גיחוכים בצל המוות

מאש (תל־אביב, תל־אביב, אר־צות־הברית) — קומדיה מאק־ברית, המשקפת את ריגשותיהם של צעירים אמריקניים רבים, הרואים את המלחמה כ־בדיחה עקובת־דם וזוועתית.

בסיס של בית־חולים נייד עומד במרכז הסרט, המתרחש במלחמת קוריאה, כנראה כהגנה מפני הצנזורה, אבל יכול להתקיים בדיוק בצורה זהה גם במלחמת ויאט־נאם.

עלילה אין, אך יש תשלובת של סיפורים, חוויותיהם של רופאים, הנמלטים לעולם של הלצות אבסורדיות, מאקבריות ומטורפות, כדי להשכיח מזכרונם מציאות נוראה עד כדי כך, שאם יתייחסו אליה במלוא הרצינות, ימצאו את עצמם בכתונת משוגעים, אפילו אם יהיו הא־נשים המאוזנים ביותר עלי אדמות. ואולי דווקא משום שהדי היריות אינם נשמעים, האבסורד בולט עוד יותר.

למשל: הרופאים נחים קימעה לאור השמש, בשדה־תעופה קטן של יחידתם. לכאן מגיעות בלי הרף גופות שסועות מן החזית, המוני גוויות ממש כבסרט נע, אבל איש אינו מפנה אליהן את ראשו. בין גוויה אחת לשניה לשים הרופאים את גופותיהן של האחיות, או, עורכים טכס קבורה מדומה לאחד מהם, החושש כי איבד את כוח־הגברא. ג׳יפים עמוסי פצועים עוברים בשבילי הבוץ, והרמקול, עצם המהווה דמות בפני עצמה בסרט, מכריז במתיקות על הסרט שיוצג בערב, סרט המפאר את המלחמה כהרפתקה נפלאה מאין כמוה, כרגיל.

הבימוי (רוברט אלטמן, איש טלוויזיה לשעבר) התסריט

בעייתי

אהבה של מהמרת

מיפרץ המלאכים והחוט־אים (ארמון דוד, תל־אביב, צר־פת) — סרט זה, שנעשה על־ידי ז׳אק דמי עוד לפני „מטריות שרבורג״ חיכה שנים רבות במחסנים בארץ, כנראה משום שהמיבנה הצנוע שלו, העובדה שאינו בצבעים, שאין בו סצינות מסעירות, עוררו את הרושם כי איש לא יבוא לראותו.

אמנם אין זה שיא יצירתו של דמי, ברם, זהו סרט עשוי בטעם, ברגישות ובהבנה גדולה מן הצפוי.

זהו סיפורו של פקיד־בנק קטן, המגלה את מישחקי־המזל ואת אשת חייו, מהמרת שאינה יכולה להיפרד מאוויר הקאזינו, בעת ובעונה אחת. היחסים ביניהם, המשתנים במקביל לרווחים או להפסדים ליד השולחנות הירוקים, מהווים מערכת שלמה, העשוייה להזכיר לא פעם את יחסיהם של המתמכרים לסמים. ולזכות הבמאי יש לציין כי אינו מנסה להטיף מוסר, אלא לתאר את המצב כפי שהוא, על כל גווניו, ומותיר בידי הצופה את הזכות להסיק מסקנות.

אולם ההישג החשוב ביותר של הסרט טמון בהופעתה של ז׳אן מורו, בפאה נוכרית בלונדית, המגלמת אשה שאינה מסוגלת כלל להתקיים בלא המתח של ההימור, וחשה בו הנאה הקרובה להנאה מינית. היא מתמסרת לשגעונה בחדווה, בלי יסורי־מצפון ובלי בושה, וכל

ז׳אן מורו (בפיאה בלונדית) ונואן

טיעון היכול לעמוד בדרכה זו, פשוט אינו קיים עבורה.

לצידה נראה קלוד מאן הצעיר (דאז) חיוור במקצת, כפקיד הבנק הנופל קרבן לאישה ולחימורים, והמנסה לשווא להשתחרר משניהם.

אין זה הטוב בסרטי דמי, אבל מי שאוהב סרטים קאמריים יוצאי־דופן, ימצא כאן חומר לעיין בו.

הומור

ה„בורביל״ האחרון

צנחני האטלנטיק (הוד, תל־אביב, צרפת) — זהו סרטו האח־רון של הקומיקאי הצרפתי בורביל לפני מותו, אבל הקאריירה שלו היתה ראויה, לכל הדעות, למציבה משכנעת יותר.

מחתלה זו על כפר צרפתי במלחמת־העולם השניה, ועל בעל המסבאה (בורביל) שנאלץ לשתף פעולה עם המחתרת, ועם הבריטים, לאחר שצנחן אנגלי הצליח להסתתר במיטת בתו, היתה אולי משעשעת את הצופים לפני עשרים שנה, אבל נראית היום חסרת־שיניים ודלת־פילפל, ברוב הזמן.

האנגלים, הצרפתים והגרמנים מדברים כולם את אותה השפה (צרפתית), בהבדלי מיבטא בלבד. גיבורי המחתרת נראים מפגרים למדי בשכלם. לעומת זאת גם הקצינים הבריטיים וגם המנהיגים האנגליים אינם עושים רושם מפוקח ביותר. פרט לבורביל, המשחק בטבעיות ובפש־טות, אשר איפיינו אותו לכל אורך דרכו, וסופי דמארה, כאחותו העוזרת לו לטפל במסבאה, מצטיינים כל שאר המשתתפים בהגזמות גסות מכדי להצחיק. אפילו פיטר מקאנרי, שחקן בריטי הזוכה לאחרונה להצלחה רבה אפילו בתיאטרון בלונדון, נראה כאן אומלל למדי.

המציבה של בורביל: בלי פילפל

הבמאי, מארסל קאמי, שכח כנראה לחלוטין את הימים בהם עשה את „אורפיאו נגרו״, אם יכול היה לעשות סרט פושר כמו „צנחני האטלנטיק״. בחופי בראזיל חש הרבה יותר טוב מאשר על חופי נורמנדיה.

לדעת אחדים, המועמדת הרצינית ביותר להיות רעייתו הבאה של ואדים, יורשת לבריג'יט בארדו. אם אמת בדבר, הרי ש־היא תהיה המשכילה ביותר. בקרוב היא עומדת להגיש עבודת דוקטוראט בכלכלה. מי יודע, אולי היחסים עם ואדים גם הם תוצאה של שיקול כלכלי?

סרטים

האמלט בחולות

כל מי שהעז עד היום להאשים את ה־מערבונים האיטלקיים בהמוניות גסה, ב־חוסר טעם וערכים, ובעיקר בניצול סיפו־רים מפוקפקים מסוג ג', יצטרך בקרוב מאוד לבקש סליחה ומחילה. וזאת משום שמערבוני ה„מאקארוני" החליטו להשתמש בגדול תס־ריטאי תבל, הלא הוא ויליאם שקספיר ב־כבודו ובעצמו.

בימים אלה נמצא בשלבי סיום סרט ב־שם בעפר השמש. הסרט מצולם בספרד, ושמו המישני הוא האמלט 71.

מפיקת הסרט היא השחקנית בעלת „ה־חיוך המלאכי" לשעבר, מריה של, שלא הרבתה להופיע על הבד בשנים האחרונות. מריה גם נטלה לעצמה את התפקיד ה־פיקנטי ביותר בסרט — היא תגלם את אמו של האמלט האקדחן. האמלט עצמו הוא איטלקי אלמוני בשם דניאלה ברטה, ואופליה היא צעירה גרמנית אלמונית לא פחות, קארין מאיר.

היתרון הבולט ביותר, לדעת המשקיעים, בשימוש בשקספיר הוא שאין כאן כל מגב־לות בכמות הגוויות. גם הוא אהב להרוג את כולם.

איזו קאריירה היה עושה אילו חי היום!

ואדים, מארקוב (שמאל) וידידה
יורשת של בריז'יט בארדו?

השחקנים המזמרים

סרג' ריג'אני היה אחד השחקנים הבול־טים של הקולנוע הצרפתי בשנות החמי־שים, שחקן שהתמחה בגילום דמויות מתו־סבכות וחסרות מנוחה, ושזכה לביקורות נלהבות. אלא שעם עליית הגל החדש נשכחה דמותו לחלוטין, ולאחר כמה הו־פעות בתיאטרון החליט לנסות כוחו דוו־קא כזמר. ואף כי קולו רחוק מלהיות חלק ומאומן כמו שצריך, הוא הפך ב־שנות הארבעים לחייו לאחד הזמרים המ־קובלים ביותר בצרפת, בעיקר בגלל ה־רפרטואר האינטליגנטי והמרתק שבחר ל־עצמו.

לעומתו, ז'אן מורו היא שחקנית מצליחה מאד, ואם לא הרבתה לאחרונה להופיע בסרטים, הרי זה מתוך רצון שלה ולא מחוסר הצעות. ז'אן, אשר ניסתה, בצחוק, לשיר בז'ול וז'ים, התאהבה בינתיים ב־עיסוקה החדשה, והוציאה לאחרונה לאור תקליט בשם מורו שרה מורו, המורכב כולו משירים שכתבה בעצמה.

והנה לאחרונה, החליטו השניים לנוח מעט מזימרה ולשוב בצוותא לבד הקולנוע. שם הסרט, בו יופיעו יחד, הוא חשבונות לסילוק. רג'יאני חוזר לגלם את אחת ה־דמויות האופייניות לו, גנגסטר היוצא מן הכלא והמוצא את האשה שאהב, נשואה לטוב שבידידיו.

ההמשך ברור.

מבצע פילוט

10 טלוויזיות
10 רשמי קול
10 שואבי אבק
20 מגהצים
10 מקלטי רדיו

קנה טלוויזיה פילוט החודש, ובנוסף לרכישה המוצלחת תשתתף בהגרלת הפרסים הגדולה של „מבצע פילוט" המאפשר לך לזכות בפרסים יקרי ערך.

פרטים אצל
סוכני פילוט בכל רחבי הארץ

ההגרלה תערך ב' 17.2.71 בנוכחות עורך הדין, רואה החשבון, ונציג משרד הפרסום של חברת פילוט.
ההגרלה כפופה לתנאים הרשומים בכרטיס ההגרלה

פילוט

★ אבנרי לפרס: „התנהגותך אינה יאה לשר בישראל!"

★ פרס לאבנרי: „עיתונך מלא שקרים כרימון!"

★ אבנרי לפרס: „אתה מתדרדר במידרון הגיחוך!"

דו-קרב אבנרי-פרס

בבוקר של יום ב' אירע האסון המחריד בנמל התעופה בלוד, בו ניספו שני אנשים, ויכלו להיהרג עשרות.

כמה סיעות הגישו מייד הצעה דחופה לסדר־היום, כדי לתבוע דין־וחשבון משר־התחבורה, שמעון פרס. קשה היה לנשיאות שלא להכיר בדחיפות ההצעות. אולם שמעון פרס הקדים תרופה למכה: הוא הודיע שיגיד כמה מילים על המיקרה, אגב הגשת הצעת־חוק ממשלתית שהיתה צריכה לעלות לדיון באותו יום.

כך קיווה פרס למנוע דיון נרחב באסון. דיון כזה לא היה נוח לו, כי הכנסת זכרה את המילים החלקות והמרגיעות שאמר מעל הדוכן לפני כמה שבועות בלבד, בעניין מיכשור

קריקטורה של זאב ב„הארץ"

נמל־התעופה, בתשובה לשאילתה של אורי אבנרי.

ואכן, הנשיאות דחתה את ההצעות הדחופות לפחות לשבוע, ופרס אמר כמה מילים בלתי־מחייבות, חסרות תוכן ממשי, בפתיחת הרצ־אתו על הצעת־החוק. (הצעת־החוק עצמה דנה בתאונות־דרכים, ובאה למסור לשוטרים סמ־כויות רחבות יותר בפסילת רשיונות־נהיגה, ביטול ברירת־קנס, וכדומה.)

הדיון הארוך התנהל על מי מנוחות, כשכל הנואמים יוצאים כדי חובה כלפי האסון בכמה פסוקים עדינים. אך האווירה השתנתה מן הקצה אל הקצה כאשר עלה אורי אבנרי — הנואם התשיעי באותו ויכוח ארוך ושיגרתי — ופתח בהתקפת־מחץ שקטה וקטלנית על מחדלי השר.

מה שאירע לאחר מכן נכנס לדברי־הכנסת כאחת התקריות החמורות בתולדות הבית.

אורי אבנרי: אני קובע מתוך צער שמכל המשתתפים בדיון זה היום רק שניים נשארו באולם.

ברצוני להפנות שוב את תשומת־הלב לתופעה מעציבה זו בחיי הכנסת, שאנשים המשתתפים בדיון מסויים אינם רואים חובה לעצמם להיות נוכחים לפחות במשך באותו דיון.

עלידי כך כל דו"שיח בכנסת הופך לכלתי־אפשרי, והוויכוח הופך בהכרח לאוסף של מונולוגים, בלי כל אפשרות לשכנע איש את רעהו, אפילו בנושא כזה, שאיננו פוליטי־מפלגתי.

חוסר הרצינות של שמעון פרס

כבוד היושב־ראש, הרשה לי להתייחס קודם כל לדברי־ההקדמה של כבוד השר, על מה שהתרחש הבוקר בלוד.

אפשר היה לרחם על שר־התחבורה החדש, ביש־המזל, שפקדו אותו כמה תאונות כבר כל־כך מוקדם בתפקידו זה. אבל, לצערי, יש משום שיטה בטיפול שהשר פרס מטפל בתקריות אלה.

הטיפול הוא: לעבור על הדברים בשפה חלקה, לטשטש סכנות, למנות בזריזות ועדת־חקירה — שיטה שמעבירה את האחריות, השומרת על הפופולריות, אבל שאינה מתק־נת דברים.

יש בכך משום חוסר־רצינות, חוסר־רצינות המציינת את ניהול משרד־התחבורה כבר מזה כמה זמן. אולי השר הנוכחי מצטיין בזה במיוחד אבל אין לנקות מאותו פגם את קודמיו בתפקיד.

לפני ארבע שנים, כבוד היושב־ראש, העליתי לראשונה בכנסת זו, על פי בקשתה האישית של קבוצת טייסים, את בעיית מכשירי־הניווט בנמל־התעופה לוד, בנימה של אזעקה חמורה.

כבר אז — לפני ארבע שנים! — היה ברור שאם אין תאונות קטלניות בנמל־התעופה לוד, הרי זה נס בלבד.

קיבלתי על זה תשובה חלקה מפי שר התחבורה דאז, משה כרמל.

בינתיים אירע ליל עלטה, היתה השריפה הגדולה, ונת־גלו דברים מזעזעים על סדרי־היסוד של נמל־התעופה. הת־רעתי על כך שוב ושוב.

שום דבר לא זז.

באה התקרית שסיכנה את המטוס שבו טסה ראש־הממשלה.

שוב, ככוד השר, הזדרזת מאד למנות ועדת חקירה. אבל אתה כל כך הזדרזת, שעוד לפני שוועדת־החקירה נתמנתה, אתה כבר חרצת בעצמך את דינך, כמומחה לענייני תעופה, שהכל היה בסדר, מלבד טעויות של שיקול מצד הטייסים.

שר־התחבורה שמעון פרס: „איפה אמ־רתי זאת?"

אורי אבנרי: שמעתי את הכרזתך ברדיו, בד בבד עם ההודעה על מינוי הוועדה. יחד עם ההודעה על מינוי הוועדה שידר קול ישראל הכר־זה בשמך. אינני זוכר כרגע את הניסוח המדוייק, אבל המשמעות היתה ברורה ומפורשת: שאין שום ליקוי במיכשור נמל־התעופה. הגבתי על כך מייד מעל עמודי העולם הזה.

לחקור את משרד־התחבורה!

באה ועדה ומצאה שהמיכשור הוא לקוי באופן קיצוני, שהמיכשור הוא במצב העלול לגרום לתאונות כל העת.

היא חשפה שורה של ליקויים — את אותם הליקויים שאני העליתי בכנסת לפני ארבע שנים. אני לא המצאתי אותם. הטייסים הצביעו עליהם והביאו את הדברים לפני.

הגשתי לך שאילתה ושאלתי אותך על הסתירה בין הודעתך הראשונה ובין מסקנות הוועדה. ואז שוב חזרת על טענתך הקודמת, שהיתה רק טעות בשיקול של ה־טייסים, ולא היה מחסור במיכשור.

המצב בנמל־התעופה הוא חמור ביותר. כל יום העובר בלי תאונה הוא נס! המכשירים אינם מתאימים לתנועה מסוג זה! המסלולים אינם מתאימים! התקלה הקטנה ביותר בנמל־התעופה יש בה סכנה של תאונה המונית. בכל תאונה בנמל־התעופה יכולים להיות עש־רות הרוגים! ובכל פעם שעוררתי את העניין — השר הזה, השר הקודם, והשר שלפני הקו־דם נתנו תשובה חלקה, נוחלית, שנשמעת יפה מעל דוכן הכנסת, אבל שלא שינתה את פני הדברים.

הבוקר לא קרה נס. מה שקרה הבוקר יכול היה לקרות מזמן. שוב ממנים ועדת־חקירה. הרכבה של הוועדה מר־שים, אך עם כל הכבוד אינני חושב שזאת התשובה. אינני חושב שהמינהג הזה, שהנאשם העיקרי ממנה לעצמו ועדת־חקירה לבדיקת מחדליו שלו עצמו — שזה נוהל היכול לספק אותנו.

אני חושש מאד שאותו חוסר־רצינות — וכלתי־תלוייה של אחריות משרד־התחבורה, ולא מטעם משרד התחבורה.

משרד־התחבורה משתמט מהאחריות

מכאן לנושא החוק שלפנינו — תאונות־הדרכים.

אני חושש מאד שאותו חוסר־רצינות — ואני משתמש במילה חריפה מאד בנושא זה — אותו חוסר־רצינות, המתבטא בטיפול משר־ד־התחבורה בנמל־התעופה, מתבטא גם בטיפול משרד־התחבורה, מזה שנים, בבעיית תאונות־הדרכים.

לפני כמה חודשים בלבד היה פה ויכוח ממצה עם השר עזר וייצמן, על אותו נושא. באותו ויכוח הזכרתי את שמו של ראלף נדר, ונדהמתי ששר התחבורה דאז לא ידע כלל את השם ראלף נדר.*

שר־התחבורה שאינו יודע את השם ראלף נדר, הרי הוא דומה לשר־ביטחון שאינו מכיר את השם רומל, או פאטון, או אייזנהואר.

לא היה לו מושג על המהפכה העצומה שעברה בארצות־הברית ובעולם, בשנים האחרונות, במחשבה על תאונות הדרכים.

ומזה חמש שנים סוער העולם סביב גילויי נדר. התחו־ללה מהפכה במחשבה ובגישה לעניין זה. למשרד־התחבורה בישראל זה לא הגיע. יש על כך כמה ספרים, ואני מתאר לעצמי שאפשר לקרוא אותם אפילו בספריית הכנסת.

הצרה העיקרית היא שלא נוגעים בשורשי הבעייה. כל שר, בזה אחר זה, עושה את הדבר הקל ביותר: מדבר על „הרתעה" ומציע להחמיר בעונשים. רבותי, זה נעשה בעולם מזה עשרות בשנים. בכל ארצות העולם כבר הוכח בעליל, בצורה המדעית ביותר, ש„הר־תעה" מסוג זה אינה עוזרת.

זה יכול לספק אתכם מבחינה מוסרית. זה יכול לתת לכם נושא לנאומים פופולריים מאד, פאתטיים. מאד, על ההרג בדרכים. אבל זה לא עוזר. הנושא הוא הרבה יותר מקצועי.

* נדר, אמריקאי ממוצא סורי־ערבי, קנה לו שם עולמי כאשר הוכיח כי המכונית הפכה מלכודת־מוות, בגלל מח־דליהם ותאוות־הבצע של היצרנים.

האסון בנמל־התעופה בלוד

משרד התחבורה הולך בדרך הקלה הזאת, וכל כמה חודשים, בכל פעם שיש התרגשות על ריבוי הקטל בכבישים, מביאים עוד חוק המחמיר את הענישה, בלי כל תוצאות, והרי הוכח גם אצלנו שאין לזה שום תוצאות.

במקום זה יכול משרד־התחבורה לעשות דברים רצ־ניים, אבל פחות נוחים. זה תלוי במידה רבה מאד במשרד־התחבורה.

ואינני מדבר עכשיו על הרחבת רשת־כבישים או דב־רים דומים, העולים במאות מיליונים, ותמיד יכולים לומר שהמדינה אינה יכולה להרשות זאת לעצמה.

אני חוזר ומעלה את הנקודה הקטנה לכאורה, שאותה העליתי כבר בפעמים קודמות.

כבוד השר, אתה יודע, או שאתה צריך לדעת — קודמך לא ידע זאת עד שאמרתי לו זאת — שמדי חודש מכניסים למדינה הזאת רכב זר, האסור לשימוש בארץ שבה הוא מיוצר.

איפה נשמע דבר כזה?!

רכב אמריקאי, האסור לשימוש באמריקה, מפני שחסרים בו אביזרי־בטיחות שהחוק האמריקאי, בעקבות מסעו של ראלף נדר, מחייב להתקין אותם שם — מגיע לארץ.

הוא מגיע בארגזים שעליהם כתוב „פור אכספורט אונ־לי", דהיינו: אסור לפתוח את הארגזים האלה בארצות־הברית, מותר רק לשלוח אותם לחוץ־לארץ, למדינות מפג־רות, כמו ישראל, ששם המחוקק והרשות המבצעת לא איכפת להם שמשתמשים ברכב בלתי־בטוח.

אין לי זמן לפרט כאן את הדברים. יש היום עשרות אביזרי בטיחות, שבלעדיהם מכונית אינה רשאית לנוע בכבישי ארצות־הברית. אלה דברים מקצועיים. אותן מכו־ניות מגיעות לארץ בלעדי אביזרים אלה.

מדוע? כי על־ידי זה חוסכים כמה מאות דולרים, וב־צורה זו אפשר — בארץ שבה מוטל מס כה גבוה על מכוניות — להציע את המכונית במחיר קצת יותר זול.

המחדלים של המשטרה

למחדלי משרד־התחבורה מצטרפים מחדלי המשטרה.

אין בארץ ריבוי של נהגים בלתי־זהירים. לא זה האסון. האסון הוא שיש בארץ נהגים גרועים.

יש הבדל גדול בין השניים. נהג בלתי־זהיר, ונהג מהיר, זה דבר אחד. נהג גרוע זה דבר אחר לגמרי.

נהג גרוע — שום דבר לא יעזור לו, גם לא ההרתעה הגדולה ביותר.

אני חושב שכמעט כולנו נוהגים, אנחנו מסתובבים בכבי־שים, אנחנו מכירים את התופעה הזאת של נהג שאינו בלתי זהיר, נהג שפשוט אינו יודע לנהוג, העובר בכביש הפתוח ממסלול אחד לשני. בשום מקום בעולם לא ראי־תי תופעה כזאת. באמריקה אתה יכול לנסוע רבבות קי־לומטרים בכבישים, לא תיתקל אף פעם אחת בתופעה כזאת, שמישהו סוטה לפתע פתאום, בלי שום סיבה, ממס־לול אחד לשני, מבלי להסתכל אם מישהו נוסע במהירות רבה באותו מסלול.

זהו אחד הגורמים העיקריים לתאונות הדר־כים בארץ. מעולם לא ראיתי בישראל שוטר המעיר על־כך לנהג. מתייחסים לזה כאילו אינו שייך לעבירות תנועה, כאילו זו אינה עבירה.

נסים אלייעד: זו עבירה.

אורי אבנרי: האם ראית אי־פעם שוטר מעיר על כך למישהו? אני לא ראיתי מימי שוטר העושה זאת.

נסים אלייעד: אני ראיתי שמוגשים משפטים נגד נהגים על סטייה ימינה או שמאלה שלא בביט־חון. זו עבירה אבסולוטית על החוק.

אורי אבנרי: אני שמח מאד שזה כך. אבל אני אומר שאין על זה פיקוח בכבישים.

תופעה שניה, שאפילו אינה עבירה, אבל שהיתה צרי־כה להיות עבירה, היא שנהגים איטיים תופסים את המס־לול השמאלי. זו אחת התופעות החמורות והרגילות ביותר בארץ.

המסלול השמאלי נועד לעקיפה ולנה גה מהירה.

רגיל לראות נהגים, ואלה הם דווקא נהגים זהירים בדרך כלל, עם הרבה כוונות טובות, הנוסעים במהירות איטית, והתופסים את המסלול השמאלי. אתה יכול להאיר, לצפור, לעשות מה שאתה רוצה — הוא לא יזוז משם. זה עניין של כבוד. בסופו של דבר הנהג שמאחוריו חייב לעקוף אותו מצד ימין.

גם זהו גורם חמור לתאונות — ומעולם לא ראיתי שוטר המטפל בכך, העוצר נהג כזה ומעיר לו.

שערוריית דו"חות החנייה

אינני רוצה לומר שהמשטרה מצטמצמת רק ברישום דו"חות חנייה. זהו באמת העיסוק הפשוט ביותר. המכו־

מהפכן=המכוניות רלף נדר

ניות עומדות, אתה פשוט הולך ממכונה למכונה ומדביק לכל אחת דו"ח.

זהו מקור־הכנסה מכובד למדינה, שאינה דואגת למקומות חנייה, אבל דואגת לרפורמים.

אינני רוצה להגזים ולומר שהמשטרה עוסקת רק בזאת. המשטרה מקפידה על כמה דברים, כמו למשל, על המהי־רות. היא אינה מקפידה על הדברים היוצרים את הנהיגה הנכונה והבטוחה.

על בעיית המהירות יש הרבה ויכוחים. גם בחוגים העוסקים בבטיחות בדרכים יש דיעה שיש להעלות את המהירות המותרת בהרבה כבישים.

הזכיר כאן מישהו שכל נהגי ישראל מפירים את הגבלת המהירות. אני יכול להעיד, מתוך נס־יון אישי, שגם כל נהגי ארצות־הברית מפירים את הגבלות המהירות.

פעם עשיתי נסיון והשוותי באחד מכבישי ארצות־הברית את המהירות הרשומה בצדי הדרכים למהירות שבה נס־עו הנהגים. נסעתי במהירות הרשומה בצידי הכביש, וכל הנהגים עקפו אותי. גם בארצות־הברית רק מיעוט של נהגים שומר על המהירות המותרת, ומהירות הנסיעה ה־ממוצעת בכבישים היא מעל למותרת. לכן יש נטייה בעו־לם להגדיל את המהירות המותרת.

משטרה המקפידה רק על המהירות, ולא על דברים אחרים, מסוכנים הרבה יותר — מחטיאה את המטרה.

הדאגה החמורה נוכח תאונות־הדרכים היא במ־קומה, וצריכה להיות. היסטריה לא צריכה להיות.

דאגה, המכוונת למחשבה רצינית — כן. היסטריה, המתפרצת כל כמה חודשים — לא.

זוהי פגיעה במדינת־החוק!

הצעת־חוק זו אינה רצינית. היא מתקנת מעט מאוד. אבל היא פוגעת פגיעה חמורה בעקרונות מדינת חוק. וגם כא־

היו"ר צבי צימרמן

שר באים להילחם במות בדרכים, יש לשמור על עקרונות מדינת החוק.

אינני יכול להסכים ששוטר יקבל סמכות לשפוט במקום, ולבטל את ברירת הקנס. אין זה תפקידו של שוטר. יש לעתים קרובות התרגזויות בין שוטר ונהג על הכביש. נאמרים ביניהם דברים חריפים. אם בלהט אותו ויכוח נותנים אפשרות לשוטר להתנקם בנהג, על־ידי ביטול ברי־רת הקנס, זה דבר פסול.

הוא הדין לגבי הסמכות הניתנת לקצין־משטרה לפסול רשיון־נהיגה לתקופה של עד ל־90 יום. מה פתאום? לקצין־משטרה צריכה להיות הסמכות לפסול רשיון רק עד שהנהג מגיע בפעם הראשונה בפני השופט, כמו במיקרה של מעצר חשוד. לתת, במקום זה, סמכות לקצין־משטרה לפסול רשיון ל־90 יום — זה פסול בהחלט.

מכל הסיבות הללו לא נצביע בעד הצעת החוק.

„התחכמות בלתי מכובדת!"

באמצע נאומו של אבנרי קם פרס, נתן הור־אה כלשהי לעוזריו. תוכנה נתברר, כאשר הגיע תורו של השר להשיב למתווכחים.

אחרי כמה דברי־פתיחה סתמיים, פנה ישר לעבר אורי אבנרי. הוא לא טרח להשיב להא־שמות העניינית — לא לגבי תאונת־לוד, ולא לגבי תאונות־הדרכים, אלא עבר למישור אישי שעורר תדהמה כללית, גם בספסלי המערך. מאותו רגע התחוללה סערה רצופה:

שר־התחבורה שמעון פרס: ...קראתי באחד ה־עיתונים* כי בשנה שעברה הוקפאו 105 דו"חות על עבי־רות־תנועה, שבוצעו על־ידי חבר־כנסת אחד. אולי רובם בגלל חנייה, אבל גם על נסיעה באור אדום, וגם מעור־בות בתאונה של ממש. אולי אתה יודע, חבר הכנסת אבנרי, במי המדובר?

נתת לנו היום פרק ברצינות. מי הוא אותו חבר־כנסת, שבמשך שנה אחת עבר 150 עבירות? אתה בחור שלא מטשטש, ומדבר גלויות, ומכיר את ראלף נדר; אולי אתה מכיר גם את חבר־הכנסת הזה?

אורי אבנרי: הדבר אינו נכון. זוהי התנהגות מאד משונה מצידך. זו לא אמת!

שר־התחבורה שמעון פרס: מה לא אמת?

אורי אבנרי: האינפורמציה שאתה מסרת כרגע, אינה אמת.

שר־התחבורה שמעון פרס: אתה מכיר את חבר־הכנסת הזה?

אורי אבנרי: זו התחכמות בלתי־מכובדת שאינה יאה לשר בישראל.

שר־התחבורה שמעון פרס: ממך באמת צריך ללמוד ברצינות, יושר ואמת! חתימות העיתון שהוא סמל הרצינות שמפרסם כל דברי־אמת... אתה דוגמה ומורה־הלכה בשני הנושאים.

אורי אבנרי: הכל אמת, כולל מה שאמרנו עליך בגליון האחרון.

שר־התחבורה שמעון פרס: למשל מה שכתבת בעיתון האחרון שלך. הכל מצוץ מהאצבע. ודאי, מפני שאתה אומר זאת, זה הופך להיות אמת. אתה יוצר אמת. אתה אדון לאמת. כולנו עבדים לה.

אורי אבנרי: עוד לא מיצינו את כל האמת לגביך!

שר־התחבורה שמעון פרס: אני רוצה שהפתוס שיש לך בדיבור גלוי, תשתמש בו כהלכה.

„אין לך שום מושג!"

קטע זה גילה בעליל, שמה שלחץ על השר היה דבר שלא נגע כלל לוויכוח בכנסת: גילויי העולם הזה על חלקו בפרשה המצחינה של מניעת מירוץ־המכוניות בשבת.

אחרי קטע זה נרגעו הרוחות לכמה דקות, אולם פרס לא יכול היה להתחמק מכל תשו־בה להאשמות העניינים של אבנרי. הוא עשה מה שהוא רגיל לעשות תמיד: להשתמט מן האחריות לדברים שאמר לפני שאירע האסון.

בקטע זה התלהטו הרוחות שוב, והפעם נמשכה הסערה שעה ארוכה, כשעשרות קרי־אות־ביניים הצטרפו למקהלה שהקצרנית לא יכלה לקלטה. רק חלק קטן נרשם.

פרס דיבר על כמעט־אסון בעת המראת ראש הממשלה לאמריקה:

שר־התחבורה שמעון פרס: ...הוועדה הסתגרה והגישה שורת מסקנות. קיבלתי את המסקנות בשעה שש בערב. בשעה שמונה בערב הודעתי לוועדה שאני מקבל את כל ההמלצות, ללא יוצא־מן־הכלל.

חבר הכנסת אבנרי, איזה „חוסר־רצינות" זה? אתה סתם מטיח האשמות! מה הייתי צריך לעשות, כשבאים קברני־טים בשעה שש ומציע ם המלצות, ואני מקבל אותן בשמו־נה, ובתשע אני חושב שכבר היתה הוראה למלא אחר כל ההערות?

אורי אבנרי: האשמתי אותך בכך שלפני כן, לפני שהוועדה הסיקה את מסקנותיה, הכחשת את הכל וטענת שהמיכשור בנמל־התעופה הוא בסדר!

שר־התחבורה שמעון פרס: אם אתה קורא ב־העולם הזה — — —

אורי אבנרי: אני מדבר מה ששמעתי בקול ישראל.

שר־התחבורה שמעון פרס: בהעולם הזה כתוב ההיפך ממה שקורה במציאות. אם עדיין אינך יודע זאת — אני רוצה להסביר לך שזהו עיתון המצטיין בכתיבת ההיפך ממה שקורה. עיתון שמערבב דברים — — —

אורי אבנרי: אתה ממשיך לסלף ולעוות. הזכרתי לך מעל דוכן הכנסת, שאתה הודעת בקול ישראל שהמיכשור היה בסדר, ולא היה לך מושג על מה אתה מדבר. וגם עכשו אין לך שום מושג.

שר־התחבורה שמעון פרס: אני מצטער שזכרו־נך קצר. שאלתי אם שמעת אותי, ואמרת „לא".

אורי אבנרי: שמעתי במו אזני את הודעת קול ישראל.

שר־התחבורה שמעון פרס: שמעת את קולי?

אורי אבנרי: אתה הכחשת את ההודעות שנאמרו בשמך בקול ישראל?

* זהו שקר. דבר כזה לא פורסם בשום עיתון.

דו"ח לבוחר

„כבוד השר אינו יודע מה הוא מדבר..."
„רשימה מלאה שקרים מאלף עד תו.."

(המשך מעמוד 33)

שר־התחבורה שמעון פרס: לא הכחשתי שום דבר.

אורי אבנרי: אל תלמד ממשה דיין להכחיש כל מה שאתה מדבר!

שר־התחבורה שמעון פרס: טוב שיש אבנרי, אז אנחנו יודעים מה האמת. תאר לך מה היינו עושים בלעדיך. לא היינו יודעים כלל מה קורה. איזה מזל יוצא מן הכלל.

אחר כך שאלתי אותך, חבר הכנסת אבנרי, מה נאמר — — —

אורי אבנרי: אמרתי לך מה אמרת!

היו"ר צבי צימרמן: ארשה לך קריאות ביניים, אבל תרשה גם להשיב בשקט על קריאות הביניים.

„מלא שקרים
כרימון!"

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, יש כאן התקפה אישית — — —

שר־התחבורה שמעון פרס: אמרת שאתה לא זוכר את הניסוח המדוייק. אני שמח שזכרונך קצר עליך ברגע קריטי זה. לא אמרתי שום דבר — — —

אורי אבנרי: הודעת מעל גלי קול ישראל, עוד לפני התחלת החקירה, שהמיכשור היה בסדר. אני עומד על זה, ומוכן מעל דוכן הכנסת, לאחר שיביאו מקול ישראל את הניסוח המדוייק, להקריא אותו.

שר־התחבורה שמעון פרס: אתה עומד על זה — תמשיך לעמוד, זה לא מפריע לי.

אורי אבנרי: ואתה יודע שזה נכון, כבוד השר, כמו בפעמים רבות כשאתה מכחיש משהו — אתה יודע שזה נכון!

שר־התחבורה שמעון פרס: מה שאתה אומר — אני יודע נורא שזה נכון. למשל, כתבת סיפור בעיתון בשבוע שעבר, שכולו מצוץ מן האצבע, אין בו טיפת אמת, ממש מלא שקרים כרימון.

מנחם בגין: שר־התחבורה, אתה קורא את העולם הזה?

שר־התחבורה שמעון פרס: הביאו זאת לתשומת לבי, כי ראיתי שם הרבה תמונות חשובות. ממש מצוץ מהאצבע, כולו דברי רמייה. אני שמח שאתה מנענע בראש, סוף־סוף אתה מסכים עם משהו שראוי להסכמה.

אורי אבנרי: משום שניענוע־ראש אינו נרשם בפרוטוקול, אני אומר שאני עומד על כל מילה שאמרתי. התנהגותך בעניין המירוץ היתה מבישה.

שר־התחבורה שמעון פרס: אתה מחלק ציונים?

אורי אבנרי: אני מחלק גם לך ציונים.

שר התחבורה שמעון פרס: אם אתה מחלק גם לי ציונים — אני מקבל אותם ברצון.

מנחם בגין: זה ביטוי פרלמנטרי? *

אורי אבנרי: מה שהוא אומר זה פרלמנטרי? לדבר מעל דוכן הכנסת על דבר שאין לו כל שייכות לנושא, — ולומר שאני משקר — זה פרלמנטרי?

שר־התחבורה שמעון פרס: אני אומר כי עיתונך פירסם רשימה מלאת שקרים מאלף ועד תו, שכן היא נוגעת לי. ואני יודע את העובדות טוב ממך. אל תתיימר שאתה גם יודע מה נעשה בכל מקום אצלי. מה נעשה בכל מקום אצלי — אני יודע, ואני קובע באופן בלתי משתמע לשתי פנים שעיתונך שיקר מאלף ועד תו. זה פרלמנטרי; זה נוגע לי.

אורי אבנרי: אתה מתדרדר במידרון הגיחוך!

„אינך יודע
על מה אתה מדבר!"

שוב פנה פרס לעניינים אחרים, ושוב חזר לוויכוח עם אבנרי, הפעם בקשר להאשמותיו בעניין ייבוא מכוניות בלתי־בטוחות. גם הפעם גילה פרס בורות מדהימה בעניינים המסורים לאחריותו — יחד עם נכונות שחצנית לדבר עליהם בשפה חלקה. רק חלק קטן מן הסערה נקלט בפרוטוקול:

שר־התחבורה שמעון פרס: ...חבר־הכנסת אורי אבנרי, כרגיל, מצא פתרונות מאד רציניים ומאד עמוקים לבעיית תאונות הדרכים. הוא עשה אפילו מחקר מי מכיר את ראלף נדר. מכירים את ראלף נדר, קראנו את ספריו ויודעים את השקפותיו.

אבל כבר העיר חבר־הכנסת שוסטק שלמרבה הצער 50% מהקרבנות בתאונות הדרכים הם הולכי רגל ורוכבי אופניים, תופעה שבאמריקה היא פחות אקוטית מאשר בישראל. באמריקה כמעט ולא הולכים ברגל, וכמעט ולא רוכבים באופניים.

הדבר השני שחבר־הכנסת אבנרי הביא לתשומת לבנו הוא שאנחנו מכניסים רכב שאיננו עומד בסטנדרטים הבטיחותיים. גם כאן אני רוצה לתקן את דבריו של חבר־הכנסת אורי אבנרי, ולהגיד שמדינת ישראל חתומה על אמנה אשר מחייבת להכיר בבטיחות של כל ארץ מייצאת וכל ארץ מייצאת.

במלים אחרות: אם למשל צרפת מוכרת מכונית, והמכונית הצרפתית עמדה בטסט, מדינת ישראל מקבלת את הבחינות שנערכו בצרפת. הוא הדין כלפי אמריקה.

אורי אבנרי: כבוד השר, הרי טענתי בדיוק שמעבירים לארץ רכב שלא עמד בטסט של אמריקה, שאינו תואם סטנדרטים חוקיים של אביזרי־בטיחות שם.

שר־התחבורה שמעון פרס: אין דבר כזה!

אורי אבנרי: בדיון הקודם הבאתי לשר עזר וייצמן הוכחות בכתב.

שר־התחבורה שמעון פרס: אני לא ראיתי את

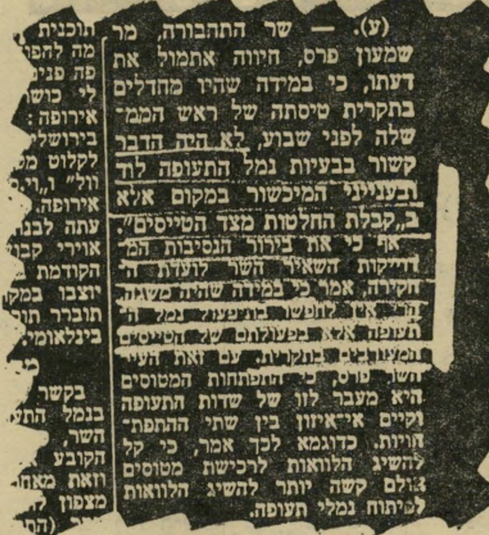
(ע). — שר התחבורה, מר שמעון פרס, היווה אתמול את דעתו, כי במידה שהיו מחדלים בתקרית טיסתה של ראש הממשלה לפני שבוע, לא היה הדבר קשור בבעיות נמל התעופה לוד ובענייני המיכשור במקום אלא ב„קבלת החלטות מצד הטייסים".
אף כי את בירור הנסיבות המדוייקות השאיר השר לועדת החקירה, אמר כי במידה שהיה משגה [illegible] עם זאת העיר השר פרס, כי התפתחות המטוסים היא מעבר לזו של שדות התעופה וקיים אי־איזון בין שתי ההתפתחויות. כדוגמא לכך אמר, כי קל להשיג הלוואות לרכישת מטוסים אולם קשה יותר להשיג הלוואות לפיתוח נמלי תעופה.

הצהרת פרס „הארץ" 27.10

ההוכחות הללו. אבל אני חוזר ואומר: אפשר להחליט שמדינת ישראל יוצאת מכל האמנות הבינלאומיות לתנועה בדרכים. אבל אם היא נשארת — היא חייבת בתנאי ההדדיות להכניס לתחומה כל רכב הרשום בארץ מוצאו, ויש עליו רישיון רכב בר־תוקף באותה ארץ. זו האמנה, והיא מחייבת. אגב, דבר זה נהוג בכל הארצות, כולל ארצות־הברית של אמריקה.

אורי אבנרי: טענתי שמייבאים מבתי־חרושת אמריקאיים ישר לישראל רכב שאינו עומד בתקן של הבטיחות של ארצות־הברית.

שר־התחבורה שמעון פרס: לי לא ידוע על ייבוא כזה של רכב. רכב המייובא לארץ הוא רכב שעומד במיבחני הבטיחות של אמריקה. ואם כתוב „פור אכספורט" — זה נוגע למחיר ולא לבטיחות.

אורי אבנרי: גם בעניין זה, כבוד השר אינו יודע מה הוא מדבר. כבוד השר יכול לומר שהוא רוצה לבחון את זה, לבדוק את זה. הוא לא יכול להשמיע פה דברים שאין לו מושג עליהם.

מרדכי סורקים: יש גבול לכל דבר! (סערה כללית).

היו"ר צבי צימרמן: חבר־הכנסת סורקים, תאפשר לי להעיר הערה.

מרדכי סורקים: (צועק).

היו"ר צבי צימרמן: חבר הכנסת סורקים, אני מבקש אותך להפסיק את קריאות־הביניים.

אם חבר־הכנסת אבנרי טוען שהשר אינו יודע מה הוא סח, עדיין לא קבע על־ידי זה עובדה, והשר יידע להשיב מה שהוא צריך להשיב בעניין זה. ואני מבקש לא להפריע. הדיון יכול להיות חי וער, וחבר־כנסת יכול למתוח ביקורת,

מרדכי סורקים: האם כבוד השר אמר אי־זה חבר־כנסת?

היו"ר צבי צימרמן: האם לא הבנת במי מדובר, לפי דברי הנואם?

חברי הכנסת, אני מבקש אתכם לאפשר דיון ענייני. השר ידע להשיב גם על זה.

משה ורטמן: אבל שיהיה ענייני.

דברי השר
כוזבים

אורי אבנרי: השר לא בא ואמר: כך וכך דו"חות של חברי־הכנסת בוטלו.

לפי חוק לשון הרע, אינסינואציה היא יותר גרועה מ־אשר עלילה. וכאשר הוא אומר — „האם חבר־הכנסת פלוני יודע על מה אני מדבר," הרי ברור שהכוונה היא לטפוח האשמות על חבר־כנסת פלוני.

אילו היה מתקיים כאן דיון על חוק חסינות חברי־הכנסת, והשר היה בא ואומר שצריך לבטלו לגבי עבירות תנועה — אפשר היה לדון על זה, ואני ודאי לא הייתי הראשון שיתנגד לדיון זה.

אבל כאשר מכל חברי־הכנסת שולף כבוד השר חבר־כנסת אחד, בלי מחקר השוואתי, וכל זה בתשובה על האשמות ענייניות של אותו חבר־כנסת על כבוד השר, בתחום תפקידו ואחריותו של השר — הרי זה דבר פסול אף אילו היה נכון, קל וחומר כשהדבר אינו נכון.

אני אומר כאן, מעל דוכן הכנסת, כי הדברים שאמר כבוד השר פשוט אינם נכונים. מעולם לא בוטל נגדי שום אישום על נסיעה באור אדום, כי מעולם לא עברתי באור אדום וממילא מעולם לא בוטל נגדי כל אישום כזה.

התכסיס הזה כולו מעיד על רמתו המקצועית של כבוד השר, הנאלץ להיאחז בתכסיסים מסוג זה. מעולם לא שמעתי דבר כזה מפי שר אחר, במשך כל חמש שנות ישיבתי בבית הזה, ואני חושב שדבר כזה לא אירע גם לפני כן, מאז ייסוד הכנסת.

משה ורטמן: אתה מחלק ציונים גם לשרים?

אורי אבנרי: ולאחר מכן יצא המרצע מן השק, והתברר שכל זה לא בא בתשובה לדברים שאמרתי כאן היום, בתחום הוויכוח הזה, אלא כתגובה על דברים שגילה העולם הזה על חלקו של השר פרס בפרשה המבישה והמבאישה של מירוץ־המכוניות.

שר־התחבורה שמעון פרס: אתה דיברת באופן נורא פרלמנטרי — „חוסר רצינות", „טיש־טוש", וכדומה.

אורי אבנרי: ישב כאן יושב־ראש הכנסת בכבודו ובעצמו, ואילו הייתי משתמש במילה לא־פרלמנטרית, חזקה על יושב־ראש הכנסת שהיה מונע זאת.

כשמשרד־התחבורה מתייחס במשך ארבע שנים בזילזול לאזהרות בפני הסכנה של תאונות קטלניות בנמל התעופה, וכשאתה אומר, אחרי שקרתה התאונה ונהרגו אנשים, שמינית ועדה ומסתפק בזה — סבורני שיש מקום למילים חריפות מאד על משרד התחבורה.

„אין לכך תקדים
בתולדות הכנסת!"

בצורה של קריאות־ביניים ניתן לחשוף את בורות השר ואת נסיונותיו להשתמט מאחריות לדבריו, אבל לא ניתן להגיב על עצם השמצותיו.

אורי אבנרי עשה זאת, כאשר הגיעה לדיון הצעת־חוק שניה של משרד־התחבורה, מייד עם גמר ויכוח זה. הפעם היה אבנרי הנואם הראשון, והוא ניצל את ההזדמנות כדי להגיב על התנהגותו של פרס. גם הפעם הגיעו הדברים מייד לממדים של סערה — בפעם החמישית או השישית באותה ישיבה:

אורי אבנרי: לפני שאתייחס לחוק עצמו, אני חייב להגיב על מה שאירע היום בכנסת. אין לכך תקדים ב־תולדות הבית הזה.

קם חבר־כנסת ותוקף את השר בחריפות אך בצורה עניינית על דברים שהם בתחום סמכותו של השר, ושהם נושא הוויכוח.

לא נאמרה מילה על חייו הפרטיים של כבוד השר; לא נאמרה מילה על חלקו של השר בפרשה מסויימת מלפני שבוע־שבועיים. דובר על הדברים שעמדו על סדר־היום: דהיינו: האם התנהגות השר בפרשת התאונות בנמל־התעופה היתה בסדר; האם גישתו לתאונות־הדרכים היא בסדר?

כתגובה על כך טורח כבוד השר להפעיל את עוזריו כדי להמציא לו רשימת דו"חות החנייה שבוטלו לאותו חבר־כנסת. זה בא במקום תשובה עניינית, שלא היתה לו. כי כאשר ניסה כבוד השר להשיב תשובה עניינית, הסתבר שאין לו הרבה ידיעה על הנושא.

כבוד השר השתמש בסיגנון של אינסינואציות, כדי ל־האשים את חבר־הכנסת כאילו הוא מנצל לרעה את חוק חסינות חברי־הכנסת בענייני חנייה.

שושנה ארבלי־אלמוזלינו: מה זה קשור בכלל לחוק עליו מדובר?

היו"ר צבי צימרמן: אני מבין שדברים אלה באים במקום הודעה אישית. אבקש מאוד לקצר

כמה דו"חות
בוטלו לח"כים?

אורי אבנרי: גם אילו היו דברי השר נכונים — היה בזה טעם לפגם מצד כבוד השר. השר לא אמר כמה דו"חות־חנייה של כ ל חברי־כנסת בוטלו...

* כוונת בגין היתה, כנראה, למילים „התנהגות מבישה".

אך הספיקה הכנסת להתאושש מן ה־סערה חסרת־התקדים בין שמעון פרס ואורי אבנרי, כאשר אירעה סערה שניה — הפעם סביב המחזמר „קפוץ".

ח"כ שלמה יעקב גרוס מאגודת־יש־ראל העלה את הנושא כהצעה־לסדר־היום, כחלק מן המיתקפה הגדולה ה־חדשה של המפלגות הדתיות, שנחלה הצלחה כה רבה בפרשת מירוץ המכו־ניות. היה ברור לסיעתנו כי יש לבלום מיתקפה זו בכל מחיר בעודה באיבה.

ואכן, אחרי שגרוס פתח בהתקפה על המחזמר וגילויים אחרים של גישה ליברלית לנושאים מיניים, התחילה פ־עולת הסיעה:

שלמה יעקב גרוס: ... האם איננו יכולים לבלום את רודפי בצע אלה ורוצחי נפשות מסוגו של בעלי בוטיק־המין ושל שיער ושל קפוץ

אורי אבנרי: כמה מקבלת אגודת ישראל בעד הפירסומת למפעלים אלה?

שלמה יעקב גרוס: איתך אני לא מתווכח בנושא זה. יש לך חלק מכובד בהש־חתת הנוער. יש לך זכות ראשונים. אתה התחלת בזה.

אורי אבנרי: הפירסומת שלך שווה 210 אלף לירות, מחיר המירוץ באשקלון.

שלמה יעקב גרוס: אני לא מתווכח איתך בנושא זה. אני מכיר את דיעותך ב־עניין. הגשת עכשיו חוק המתיר את ה־הומו־סכסואליות. כבוד גדול לכנסת ישראל אם אתה יושב בה.

אליעזר שוסטק: ועוד נושא זקן...

★ גרוס לאבנרי: „אף פעם לא תצא מהגיהינום!"

★ פרוש לאבנרי: „המעשים שלך הם בגידה במדינה!"

★ גרוס לאבנרי: „לך יש חלק מכובד ב־השחתת הנוער!"

★ גרוס לאבנרי: „אילו היית חי במדינה סוציאליסטית, היית כבר במאסר!"

שלמה יעקב גרוס: אילו היית חי ב־מדינה סוציאליסטית, היית כבר במאסר. לא רק שלא היו נותנים לך לשבת בכנסת, אלא גם לא להסתובב ברחוב. מה שאתה מעולל לנוער שלנו!

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, עב־קבל סמכות כזאת, הציע להעביר את הנושא לוועדה.

כפי שתוכנן מראש, עלה שלום כהן על הדוכן והציע להסיר את ההצעה מסדר־היום. גם בשעת נאומו אירעה ס־ערה מתמדת:

שלום כהן: בנושא זה מתמודדים שני מושגים: מושגי מאה־שערים ומושגי המאה העשרים.

בעולם כבר הוכרעה התמודדות זו. ה־מושגים הפוריטניים, שנולדו בעבר הרחוק,

שלמה יעקב גרוס: זה לא רחוק מבגידה, חבר־הכנסת אבנרי, זה גובל ב־בגידה! ראינו זאת בימים האחרונים.

האם הכל מותר? (קטע זה נמחק לאחר מ־כן מן הפרוטוקול).

מנחם פרוש: זוהי בגידה! זוהי בגי־דה! (קטע זה לא נקלט בפרוטוקול).

שלמה יעקב גרוס: האם הכל מותר? מה אסור? אתמול הופיעה ידיעה בעיתונות, שהוועדה פסלה בכל זאת את המחזה של המשורר אביתן. כנראה תחת לחץ דעת־הקהל.

אורי אבנרי: אם אתה כבר עושה לו פירסומת, עליך לדעת שזה סרט, ולא מחזה.

שלמה יעקב גרוס: אתה יכול לדבר מה שאתה רוצה.

רתי בשתיקה כאשר חבר־כנסת אמר שפעולה פרלמנטרית שלי גובלת בבגידה. אבל יש גבול כאשר חבר־כנסת כאן אומר שלא צ־ריך לתת לחבר־כנסת לשבת בכנסת. יש ב־כל זאת גבול.

שלמה יעקב גרוס: אני מוכן לפרש את זה. אני מוכן להבהיר את דברי.

מנחם פרוש: במעשיך אתה עושה מעשה בגידה נגד המדינה!

שלמה יעקב גרוס: רק לפני שבו־עיים הוכחת את עצמך.

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, אני מבקש את התערבות היושב־ראש כאשר חבר־כנסת מכנה פעולה פרלמנטרית, של אדם שנבחר לכנסת, בשם בגידה.

שלמה יעקב גרוס: אמרתי שהמעשה שלך גובל בבגידה.

מנחם פרוש: — — — (צעקות שלא נקלטו. סערה בכל האולם).

אורי אבנרי: אני פונה ליושב־ראש, לא אליך. בלום פיץ! בלום פיץ כשאני מדבר אל היושב־ראש!

היו"ר בן־ציון קשת: חבר הכנסת אבנרי, שמעתי את קריאתך. אין לי כל אפ־שרות אפילו לחשוב על הפניה שלך, בגלל הצעקות. לכן אני מרשה לעצמי לחשוב על הפניה שלך, ואני אגיב עליה.

אורי אבנרי: תודה רבה.

מאה שערים במאה העשרים

אחרי דבריו של גרוס, הצטרף למק־הלה שר־הפנים יוסף בורג, בשם ה־ממשלה(!), והצדיק לחלוטין את כל דברי גרוס. הוא רק טען שאין לו סמ־כות להתערב בפעולת הצנזורה. כדי ל־מפנים את מקומם למושגים חדשים של מו־תר ואסור. של מוסר ותועבה.

דוגמה בולטת לכך היא דנמרק. לפני שנה וחצי עשתה דנמרק צעד מהפכני. היא ביט־לה את כל ההגבלות והאיסורים על חומר־תועבה, על פורנוגרפיה. באו לשם מאות אלפי תיירים לראות את החומר הזה. זה היה קוריוז גדול. אבל מי שהציע את ה־שינוי הזה, לא היה שר־התיירות הדני, וגם לא שר־האוצר הדני. הציעו זאת שר־החינוך ושר־המשפטים, ותמכו בזאת מפקדי המש־טרה. בית הנבחרים כולו, לאחר ששקל את הבעייה, קיבל את החוק המבטל את האי־סור.

הם עשו זאת כדי להוכיח תיאוריה — ותיאוריה זו הוכחה בינתיים — האומרת כי האיסור הוא אחד הגורמים העיקריים ל־גירוי והגירוי, יחד עם הקשיים לספקו, דו־חפים למעשי סטייה ולפשעי מין. בדנמרק ביטלו איסורים אלה. הגורם לגירוי הוסר. והתוצאה הראשונה, המיידית והבולטת — היא ירידה עצומה בפשעי־מין.

בנימין הלוי: בדנמרק יש הצגות פומביות של מישגל.

שלום כהן: הייתי בדנמרק לפני שבו־עיים... (צחוק באולם).

הדבר המרשים ביותר זה החיוכים שעל פניכם, חברי הכנסת, כאשר מדברים על נושא זה. זה מלמד יותר מכל דבר אחר.

על־פי המלצתו של סופר הארץ ב־קופנהאגן גם הלכתי לראות את המקומות האלה.

מרדכי סורקים: יחד איתו?

שלום כהן: יחד איתו. אני רוצה לומר לך ששר מכובד מאד, על־פי המלצתו של אותו עיתונאי, היה באותם המקומות, והוא אמר: לא איכפת לי, אני מוכן ללכת.

אני לא יצחק רפאל, לא איכפת לי שיגידו כי הייתי שם.

שושנה ארבלי־אלמוזנינו: באמת, למה צריך פה לערבב שמות?

הצגות מישגל

שלום כהן: הדבר הראוי לתשומת־לב הוא, שהמקומות האלה מושכים כיום רק אחוז אפסי של תושבי דנמרק. אותם הרב־בות ומאות אלפים, שהיו עושים כל מיני מעשים כדי להשיג חומר זה או כדי לספק את תאוותם החולנית, שוב אינם נזקקים לזה.

באים למקומות אלה, לאותן הצגות מישגל, רק תיירים מעטים. הנוער המקומי וגם המבוגרים המקומיים ראו פעם אחת, הציצו ולא נפגעו, ועזבו את הנושא הזה. הוא יותר לא דוחף אותם למעשים אסו־רים ופליליים.

גם אצלנו עסקה בנושא זה ועדה, בראי־שות שופט בית־המשפט העליון, השופט ויתקון. הוועדה הגישה את המלצותיה והן היו מאוד ליברליות. לטובת הקלתו של הסעיף בחוק הפלילי הדן ב„חומר תועבה." שר־הפנים אומר שהוא רוצה לשמוע מומ־חים, אבל מומחים אלה כבר אמרו את דעתם כחברים בוועדה זו.

אברהם ורדיגר: ועדה זו עשתה פשע!

אורי אבנרי: אדוני היושב ראש, פה קרא חבר־כנסת קריאת־ביניים, שנרשמה בפרוטוקול, כי ועדה שבראשה עמד שופט עליון, עשתה פשע.

אברהם ורדיגר: חבר־הכנסת אבנרי, אני אמרתי זאת גם מעל במת הכנסת. הצע־תי הצעה לסדר־היום ואמרתי זאת.

אורי אבנרי: כאשר אומרים על חבר־כנסת שהוא אשם בבגידה — מילא; אבל כאשר אומרים על שופט עליון, שהוועדה אשר הוא עמד בראשה עשתה פשע — הרי זה דבר חמור שבעתיים!

מרדכי סורקים: אני רוצה לדעת אם יש בכנסת יושב־ראש אחד או שנייים. כבר כל השבוע חבר־הכנסת אורי אבנרי משמש כיושב־ראש.

שלום כהן: ואתה ממלא מקומו ב־רגע זה, האין זה נכון?

היו"ר בן־ציון קשת: אני אבקש את חבר־הכנסת אורי אבנרי לא להפריע ליושב־ראש, ואת חבר־הכנסת מרדכי סור־קיס לא לעזור ליושב־ראש.

מרדכי סורקים: אם חבר־הכנסת ור־דיגר אמר משהו — יש יושב־ראש כדי ל־הגיב על זה, ואין זה תפקידו של חבר־הכנסת אבנרי.

היו"ר בן־ציון קשת: חבר־הכנסת סורקים, אני נפגעתי מן השאלה אם יש יו־שב ראש אחד או יותר.

תעודת־עניות למועצה

שלום כהן: ... חברי־כנסת נכבדים, על מה קפץ רוגזו של חבר־הכנסת גרוס? הכל התחיל מהמחזה קפוץ. אינני רוצה להתייחס למחזה הזה; גם אינני יכול לע־שות זאת, כי לא ראיתיו ואני גם לא חו־שב כי זוהי הבמה המתאימה לנהל סימפוז־יונים או ביקורות תיאטרליות, ובוודאי לא פירסומי־תעמולה למחזה. על כן אתייחס רק לעקרון שבדברי המציע.

אברהם ורדיגר: זוהי תעודת־עניות למועצה!

שלום כהן: במועצה הזאת יושבים 21 חברים, וישנם בה נציגים דתיים רבים. יש גם נציג של משרד־הסעד. יש גם נציג של משרד־הפנים, ישנו נציג של המשטרה, והם אישרו את הצגת המחזה.

מה אומר אישור זה? הוא אומר שבאולם סגור אפשר להציג את המחזה, לאלה ש־ירצו לראותו ושישלמו כסף כדי לקנות כרטיסים. איך אפשר למנוע זאת מהם? אין כופים זאת לא על חבר־כנסת גרוס ולא על חבר־כנסת פרוש; אין כופים זאת על איש.

ובאשר לסוגיה המוסרית המשתמעת מ־ההצעה לסדר־היום — הגיע הזמן שנכיר בעובדה שיש היום בעולם ובישראל מוסד חדש, האומר שאין פסול להראות גוף ע־רום או לדבר על מין. פסול לעשוק, פסול להרוג, פסול לסחור בערכי־דת, פסול להש־תמט מ„סיבות דתיות" משירות צבאי. זה בלתי־מוסרי.

„בלום פיץ"

אולם בכך לא נסתיימה הסערה. כ־עבור כמה דקות חזר אורי אבנרי ל־התקפה.

שלמה יעקב גרוס: ... חברי הכנסת, לכאורה היינו יכולים להתעלם מבעייה כאו־בה זו. אנחנו לא הולכים לתיאטרון, לא הולכים לסרטים. בנינו, ברוך השם, גם כן מחוסנים, לעת עתה, מקוים גם להבא.

אורי אבנרי: אילו היית הולך, היית רואה אותם שם.

שלמה לורנץ: זו עלילה כמו כל הע־לילות והשקרים שלך. אתה וחבריך, ולא הבנים שלנו!

שלמה יעקב גרוס: זה החינוך שלך. אתה לא תצא מהגיהינום. אף פעם לא תצא מהגיהינום! מה שעוללת לנוער שלנו!

מנחם פרוש: חבריך באוניברסיטה מכ־ריזים שכל עוד לא נחזיר את השטחים...

ישראלים בחו"ל

אם תרצו

אין זו אגדה!

זה נשמע כמו סיפור בדיוני. אולם ענקי מלא מפה אל פה. על הבמה עולה נשיא האירגון וקורא ליהודים ולערבים להפסיק להילחם. הוא קורא לנסות ולחיות בשלום כיוון שהמלחמה היא אכזרית. לבסוף הוא נותן להם עיצה קטנה: במקום להילחם ולשנוא התחילו להתחבק ולאהוב.

מבין מאות האנשים המאזינים לדבריו קמים באופן ספונטאני כ־59 מאזינים, יהודים וערבים, עולים על הבמה, מתחילים לרקוד ביחד הורה ולהתחבק.

התמונה הזו התרחשה במציאות בפאריס עיר האורות. לונדון היא אומנם המרכז הבינלאומי של האופנה אך בשטח התסרוקות, פאריס היא זו הנותנת את התכתיבים.

השנה השתתפו בתחרות התסרוקות הבינלאומית 82 מדינות. לצד ישראל השתתפו גם מספר ארצות ערביות כמו אלג'יריה, טוניסיה, לוב ולבנון.

בראש הצוות הישראלי שיצא לפאריס מטעם מועדון הספר המעולה, עמדו נשיא המועדון אלן עמאר והמנהל האמנותי יוסי אלבז.

למה כובע? היחסים בין הישראלים לערבים התפתחו בצורה מפתיעה ביותר. הישראלים עצמם לא ציפו ליחסים כה הדוקים ביניהם לבין הערבים. הספרים הישראלים הופיעו בתצוגת התסרוקות הענקית בריקוד בתלבושת לבן כחול כשעל הראשים בעלי התסרוקות המטופלות היטב מזדקרים כובעי טמבל.

לתדהמת הנוכחים הצטרפו הנציגים הערביים לריקוד ההורה. הישראלים הורידו את כובעי הטמבל שלראשיהם ונתנו אותם לנציגים הערבים לפי בקשתם. לבסוף ניגש אחד הספרים הערביים מטוניס שנשאר בלי כובע טמבל אל ראש המשלחת הישראלית והתלונן בפניו על שאין לו כובע. אלן היה אובד עצות. הוא ניגש לאחד הספרים הצרפתיים הסביר לו שהכובע נחוץ

ספרים־דיפלומטים כפרים*

הזמנה לטוניס

להידוק היחסים בין יהודים וערבים והנימוק הזה היה משכנע אפ לו לגבי צרפתי.

אך זאת לא היתה החוויה המרטיטה ביותר. ראש המשלחת האלג'ירי, אחמד בן־הלל, הזמין את ראש המשלחת הישראלית לבוא ולבקר אותו באלג'יר. „ומה יהיה אם אני לא אחזור", חקר הישראלי. „יהיה בסדר", הבטיח האלג'ירי.

הידיד הטוב ביותר של יוסי אלבז בעת התחרות שנערכה בפאריז היה בן־עשור מטוניסיה. השניים נהגו לצאת במשותף לבילויים עד שהטוניסאי אמר לו: „תדע לך שבין מה שהממשלה שלנו חושבת לבין מה שהממשלה שלנו אומרת יש הבדל גדול."

התחרות נערכה משך יומיים. צרפת זכתה כרגיל במקום הראשון. ישראל במקום השני. מדינות ערב זכו כולן יחד במקום השלישי. התוצאות לא גרמו להעכרה נוספת של היחסים בין היהודים לערבים.

כנראה שאת אשר כתב עיתון צרפתי ימים מספר בתום התחרות היה באמת אמיתי: מה שלא הצליחו לעשות הדיפלומטים היהודים והערבים היושבים באו"ם, הצליחו לעשות הספרים היהודים והערבים במשך יומיים.

* מימין: עמאר (1), בן־עשור (2), אלבז (3).

שאלות רבות נצבות בפני האשה הנשואה בחברה המתירנית בימינו, בעית חיי המין היא אחת הקריטיות.

בספר

חיי־המין והאשה הנשואה

מאת ד"ר יוסטוס צ'סר

דיון מעמיק וגלוי לב בשאלות המעסיקות כל אשה מודרנית. הדרך לנשואין מאושרים יותר. מימד חדש ניתן בספר לבעיות יחסי מין שמחוץ לנשואין ולמעמדה של האשה לאור התמורות שעברו על החברה המערבית.

המחבר אחד מגדולי הסקסולוגים בעולם אינו נרתע מלהתמודד בספר זה עם בעיות שהיו זמן רב בחזקת טאבו בל יעבור.

הנוחיר 7 ל"י

הוצאת מסדה בע"מ

לא יאומן פי יסופר...

הנשים בוחרות בעלים

הנשים המאושרות ביותר בעולם הן נשי שבט קאלאביט בבורנאו: מנהגי השבט מתירים אך ורק לאשה להציע נישואין לעומת זאת הם אומרים על הגבר לסרב. כל עוד לא שוררים מנהגי שבט זה בישראל, כדאי לך להיראות תמיד במיטב חינך. כלומר להקפיד על לבישת גמישונים של „מרסי", המשלבים איכות אירופית ומחיר נוח. כשאת לובשת גמישונים של „מרסי" את נראית כפי שאת צריכה להיראות: יפהפיה, צעירה וגמישה. וה„גמישונים" של „מרסי" מאריכים ימים במידה שמצמצמת את הוצאותיך.

נשים מאמינות בנרבי

Merci

המנוי קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בתקדם.

המולדת השנייה של תמי

רק שמעה **תמי גרבוב** שהאריכו את הפסקת־האש והיא החליטה לחזור לארץ. היא רודפת שלום ולא אוהבת שיש מל־חמות בסביבה. ולמי שאינו יודע אז ה־בחורה הג׳ינג׳ית וגבוהת הקומה הזו, הנר־אית כמו שחקנית כדורסל, היא ללא ספק אחת הבחורות היפות בארץ. וגם העשי־רות. כך שבלי ספק הורגש חסרונה בנוף הנשי הישראלי.

היא חזרה, אבל לא לארוך זמן, אלא כדי לבשר שאנחנו עומדים לאבד אותה סופית. וזה לא מפני שלא רוצים לחזור לשיחות יארינג אלא מפני שהיא מצאה סוף סוף את הארץ בשביל לחיות בה — איטליה.

באיטליה היתה תמי עוזרת לבמאי סרטי טלוויזיה, יהודי צרפתי בשם **הנרי פר־קה**. חוץ ממנו היה לה מאהב איטלקי נלהב שהשאיר בעורה הענוג כמה סימנים כחולים. כאשר הגישה נגדו תמי תלונה במשטרת רומא והוא נעצר לחקירה, הוא טען בתמימות: „מה פתאום ? הרי היא אוהבת את זה.״ ולמי שאינו זוכר, אז גם מבעלה הישראלי, **בני בירך**, התגרשה תמי בטענה שהוא מגזים קצת במכות ש־הוא חובט בה.

אבל האינצידנט הזה לא קילקל את ה־רושם שהסביעה עליה איטליה. „זאת ארץ בשביל נשים,״ היא אומרת, „רק כשייגמר החורף אני עוזבת את הארץ. אני פשוט לא מסתדרת פה. זאת זוועה.״

וכדי לאמת את דבריה, הרי בשהותה הק־צרה בארץ, שהואילה להעניק לנו ברוב נדי־בותה, היא אינה מחפשת ישראלים. עד שיעבור החורף היא מסתפקת בצעיר אמ־ריקאי, הקטן עליה בכמה שנים.

תמי גרבוב

ב׳ן הנקה להנקה — עוד חליצה

עד שהתעברה והתנפחה נחשבה **סמדר דרור** לאחת הדוגמניות המפורסמות ביותר של ישראל. היא היתה מחלוצות דוגמנות העירום, ותמונותיה החשופות מתנוססות עד היום בראש חוצות, כפירסומת לגרבונים או אביזרים תחתוניים אחרים.

לפני שבועיים ילדה סמדר במזל טוב את **שרי־שרון**, בת חמודה, הדומה דוקא לאביה, **אברהם**, הבארמן של מאנדי״ס. כמוהו היא מצויידת בעיניים כחולות ובנקודת חן על הסנטר. מובן שעם הילדה ניצבה בפני סמדר השאלה הנוקבת: להניק או לא להניק. את התינוקת, כמובן.

כל מי שהתנסתה בכך יעצה לה, שאם ברצונה לחזור אל הדוגמנות, מוטב שתוותר על הרעיון. אבל סמדר לא השתכנעה. „אני אוכיח לכולם שההנקה לא תהרוס לי את החזה. אני אמשיך להצטלם כמו שעשיתי עד עכשיו,״ אמרה.

ועובדה. היא עומדת בנידרה זה שבועיים. ולא רק זה, אלא שבין הנקה להנקה היא רצה לאולפני הצילומים, וניצבת כבר מול המצלמות, כמו בימים הטובים.

חסר לה לשרון הקטנה שתרביץ פעם איזו נשיכה ותקלקל לאמא יום צילומים. המזל הוא שבינתיים אין לה עוד שניים.

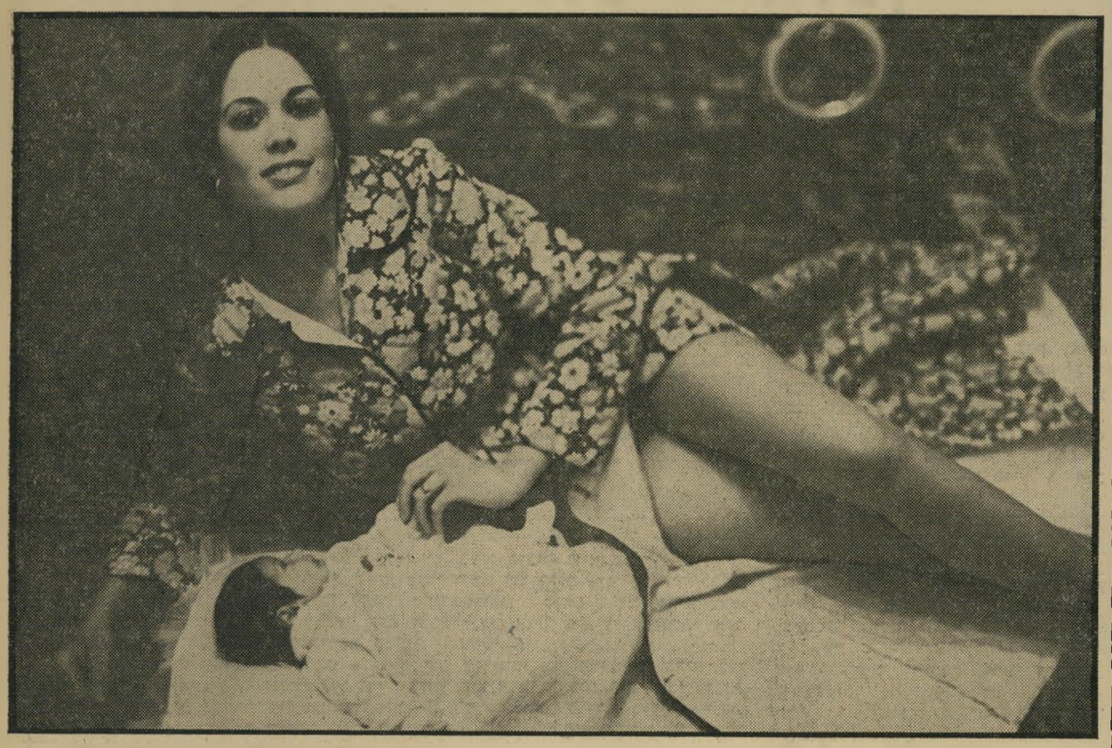

סמדר דרור ובתה

הסימפוניה הבלתי גמורה

היצירה המרתקת ביותר המנוגנת ב־תזמורת הפילהרמונית הישראלית היא הסימפוניה הבלתי גמורה, לא, לא של בטהובן, אלא זו של **צבי הפטל**, ה־כנר הראשון של התזמורת ומנהלה ל־שעבר.

ייתכן שלכמה אנשים נשמעים צלילי סימפוניה זו צורמים במקצת ובלתי הר־מוניים, אבל אין ספק שצבי הפטל מפליא לבצע אותה.

הפרק האחרון של הסימפוניה, אחר השערוריה של הפירוד בין הפטל לאש־תו **חיה** שהגיעה עד לבית־המשפט, הסתיים באלגרו. הפטל ואשתו התפיי־סו, ונדמה היה שאחרי 31 שנות נישו־אין הגיעו אל המנוחה ואל הנחלה. הפטל חתם על הסכם לפיו הוא מת־חייב לרשום על שם שניהם את הרכוש המשותף הכולל שלושה מיגרשים, די־רה, מכונית וחשבון בנק.

יחד עם אשתו נסע הפטל לחו״ל ל־בקר שם את שתי בנותיהן, שהאחת מהן מתגוררת בשוויץ והשניה באנג־ליה. תוך כדי המסע התוודה הפטל בפ־ני אשתו וסיפר לה כי החליט לחסל את כל עסקיו בארץ, לחדול מלנגן ול־הצטרף למשך עונה אחת לפחות, לאחת הבנות בחו״ל.

חיה נתנה את הסכמתה לכך. אולם כשחזרו בני הזוג לארץ הסתבר שהסימ־פוניה אינה גמורה כלל, ויש לה פרק — מינורי. הפטל מכר את רכושו, נטל את דמי הפנסיה שלו מהתזמורת והחל שוב לריב עם אשתו, שלפי דבריה נז־קקה בתום אחת המריבות לאישפוז ב„איכילוב״ אחרי שאפה נשבר.

חיה הפטל זרקה את הכנר הראשון מהבית והחליפה את מנעולי הדירה. מכל הכסף שהובטח לה לא קיבלה אף פרוטה. כעת היא ממתינה לראות מה יחיה הפרק הבא ביצירתו של בעלה ואם ישפיעו הצלילים גם על חבריו ב־תזמורת.

חתונתה של רוזי

כמו שניבאתי מראש לפני מספר שבועות, זה קרה. בסוף השבוע שעבר נערכה בצה־רי היום בבנין העיריה של ניו־יורק חתונתה של **רוזי נתן**, המארחת המפורסמת של חיי הלילה של תל־אביב, ממאנדיס ועד הקינגס קלאב.

החתן היה כמובן, כמו שחזיתי מראש, **הארי רובינשטיין**, מנהל בית־הספר ל־מחול בניו־יורק. הטכס היה אזרחי ומלבד בני הזוג תגגו את השמחה עוד שני עדים בלבד.

מי שלא היתה כל כך מאושרת מנשואין אלה, היא כמובן ידידתה לשעבר של רוזי, המולאטית היפהפיה **מרי כריסטין**, ש־חילקה עם רוזי את דירתה התל־אביבית. אבל מרי כריסטין לא נשארה גלמודה זמן רב. יש לה כבר ידידה חדשה, ולא תאמי־נו, זוהי לא פחות ולא יותר מאשר הד־מרת המפורסמת **נינה סימון**.

מרי כריסטין

תשובות לשאלות הנצבות

בפני כל אשה וגבר במאה ה־20

מגיש ד"ר לימון קלארק פרופסור לגניקולוגיה

באוניברסיטת קלארק אקנזס

ב ס פ ר ו

נועז, מעניין, מרתק...

100 תשובות לבעיות מין המטרידות אותך

אדוני הרופא.

זוהי בעיה מאד אישית הנוגעת לי ולבעלי. איני מסוגלת לשוחח אודותיה עם רופא המשפחה. אני בת 19, בעלי בן 23. מעולם לא הצלחתי להגיע לשיא. בעלי ואני ניסינו כל צורה אפשרית. בעלי מאד עדין כלפי. אנו מאד אוהבים האחד את השני. בעלי לוקה בגמירה מהירה. הוא אומר כי אין לו שליטה על כך. כאשר אנו מקיימים מגע אני מרגישה הרגשה איומה, איני נהנית מכך. האם ישנה אפשרות כלשהי לעזור לי להגיע לשיא? אני מרגישה כי אם אזכה אפילו פעם אחד בסיפוק ואגיע לשיאי, ארגיש לאחר מכן הרבה יותר טוב. אני מרגישה שאני זקוקה לעזרה.

להלן מכתב שני באותו ענין.

* * *

אדוני הרופא.

אני רחק בן 45. יש לי בעיה מינית המציקה לי ומאד אעריך את עזרתך ועצתך. איני הומוסכסואל. איני חושק לקיים כל מגע עם גבר אחר. אני חושק רק בנשים. אני משיג זיקפה ומסוגל לקיים מגע עם אשה בכל אחת מהצורות הרגילות. ואולם, לעיתים כאשר אני נמצא יחידי בחדרי אני נתקף רצון עז לדחוף אצבע או כל מכשיר דק אחר לתוך פי הטבעת. איני משתמש בדבר העלול לפצוע אותי אולם אני מרגיש כי זהו דחף נורמאלי. רציתי לדחות מעלי קיום מעשים אלה אולם הדבר לא עלה בידי. לעיתים עולה בידי להפסיק מנהג מגונה זה למספר שבועות ואולם לאחר מכן שוב איני יכול לעמוד בפני יצרי. אני מתיסר ומתבייש במעשים אלה. איך אפשר להפסיק מעשים אלה?

* * *

אדוני הרופא.

לאחר שילדתי את בני הראשון לפני 14 שנים, בעלי הדביק אותי במחלת הגונוריע. מאז לא היו לי ילדים. כיום נשאתי שנית. בעלי רוצה ילד אולם איני מצליחה להכנס להריון. רופאי הפרטי אומר שעלי לעבור סידרת טיפולים אולם דומני שהוא עצמו אינו יודע איזה טיפולים עלי לעבור. האם אוכל לברר אצלך מה עלי לעשות? אגב, מזה שלושה חודשים לא קיבלתי את המחזור החודשי.

כותבת המכתב לא קיבלה וסת מזה שלושה חודשים! כל הסיכויים שהיא כבר בהריון. ואולם אינפקציה הנגרמת על ידי גונוריע היא אחת הסיבות הנפוצות לעקרות. במקרים מסוימים ניתן להציל את המצב על יד ניתוח. טיפול מודרני מועיל אף הוא במקרים מסוימים בעזרת הזרקת כמות גדולה של אנטיביוטיקה, פניצילין או טטרא־מיצין, תלוי בתגובת גופו של החולה.

דרושים שני אנשים בריאים כדי להביא ולדות אל אויר העולם. כפי שיתכנו לקויים שימנעו מהאשה להכנס להריון כך יתכנו לקויים במערכת גופו של הגבר ומשום כך לא יצליח לעבר את אשתו. לקויים אלה יתכנו מלידה או כתוצאה מאינפקציה או מפציעה.

* * *

אדוני הרופא.

אני בן עשרים ושמונה. נשוי. נאמר לי שניתן לרכוש מכשיר גומי המוצמד לאבר המין בשעת המשגל והמגדילו. האם נכון הדבר, היכן ניתן להשיג מכשיר זה?

שאלתי זו מופנית אליך משום שדומני שאבר מיני קטן מעט עבור אשתי והיא מתקשה להגיע לשיאה. בעזרת מכשיר זה דומני שנוכל להגיע לידי מגע מוצלח יותר.

ישנם שני מכשירים „העוזרים" להגביר את תחושת הגרוי של האשה. אני מציין את המלה עוזרים במרכאות משום שלדעתי אין בהם אלא כדי להעשיר את כיסו של הסוחר הממולח המפיץ אותם.

שני תכשירים אלה עשויים גומי ומורכבים על אבר המין ומאריכים אותו. לעיתים בקצה מכשיר גומי זה נראות מספר בליטות, כעין זרועות קטנות, הנועדות כביכול להגביר את תחושתה המינית של האשה.

מכשירים אלה אין בהם משום עזרה לגרוי האשה ומצד שני הם מונעים כל הנאה מהגבר המשתמש בהם.

* * *

אדוני הרופא.

אני בן 25 ואילו אשתי בת 24. היא כלל איננה מתגרה כאשר אני מלטף או מנשק את שדיה. היא זוכה לגרוי מסוים בדגדגן ובשפתיים של הנרתיק ואולם אין היא מצליחה להגיע בצורה זו להנאה מלאה. לעומת זאת מגע דרך פי הטבעת גורם לה סיפוק מלא. אנו מקיימים צורת מגע זו לא כדי להמנע מהריון אלא משום שבצורה זו אשתי מגיעה לסיפוק. מהסיבה שהיא מתגרה דוקא בצורה מעוותת זו? יכולות להיות שתי סיבות מדוע אשה, עוד יותר מאשר גבר, תתגרה ממגע דרך פי הטבעת. למרות שבמכתב מציין הבעל כי הדבר אינו נעשה משום החשש להכנס להריון על ידי קיום מגע בצורה נורמאלית, מאד יתכן כי בתת הכרתה חוששת האשה מפני ההריון, והיא משוחררת מדאגה זו אך ורק כאשר היא מקיימת מגע בצורה זו. ואולם הסיבה השניה והיותר מרכזית היא כי ישנן נשים המוצאות כי צורת המשגל כדרך החיות מגרה באופן מיוחד. בתקופה הראשונית להתהוות היקום מגע מיני תמיד היוה מקום חום ולחץ על האחוריים. לכן, מגע דרך פי הטבעת, בצורת „כדרך החיות" עשוי לגרום לאותו ריגוש שלעיתים הוא בלתי מובן ובלתי ניתן להסבר לאשה עצמה. כאשר בנוסף למגע דרך פי הטבעת הגבר אף מגרה באותה שעה את האשה בחזה או בדגדגן, הרי כל עצבי אזור אגן הירכים כמו ניצתים ומעוררים האחד את משנהו ללהבה אדירה.

* * *

אדוני הרופא.

אני בן 60 ומצב בריאותי תקין. ואולם נדמה לי כי בחודשים האחרונים אני מתקשה בהשגת זיקפה חזקה. אשתי מתחילה להתאונן, היא מדמה לעצמה כי אני מסתובב עם נשים אחרות. אנא, יעץ לי מה עלי לעשות משום שדומני שאני עדיין צעיר מכדי להעשות אימפוטנט.

הנזק הגדול ביותר ליכולתו המינית של כותב מכתב זה יגרם על ידי אשה שתמרר לו את חייו. כפי שנראה בהמשך הדברים התרופה הטובה ביותר לחיסול האימפוטנטיות היא כאשר בן הזוג הוא סבלן, מתחשב ומגלה תקוה כי הכל יסתדר על הצד הטוב ביותר.

ישנם גברים המצפים מעצמם יותר מדי. הם פשוט אינם יכולים להתחשב כי השנים עשו את שלהן בגופם. גבר בן 65 לא ינסה לשבור את השיא העולמי בשחיה ועם זאת מבחינה מינית הוא בהחלט יכול להרגיש עצמו רענן ונמרץ כפי שהיה לפני ארבעים שנה. אך אין זאת אומרת כי עליו להפגין (לעצמו) את גבריותו. הוא יהרוס עצמו. הוא חייב לקיים מגע אך ורק כאשר הוא חש צורך בכך. אם אשתו תנהג בתבונה ובהבנה כמוהו הם יוכלו להנות מחייהם המיניים עוד שנים רבות.

כאשר כל הבדיקות הפיזיולוגיות והאנטומיות אינן מגלות כל פגם, יש לחשוב אם הגורמים המעכבים אינם נובעים על רקע רגשי. המכתב הבא מאד אופייני למצב זה.

* * *

אדוני הרופא.

אני גבר נשוי. בשנת 1962 עברתי התקפת לב. אושפזתי ל־22 ימים. נאמר לי כי זו היתה התקפה קשה. רופאי אמר לי כי חיי המיניים הגיעו לקצם. אסור לי לקיים כל מגע עם אשתי. הוא הזהירני כי המשך קיום היחסים המיניים עלול להיות הרה גורל עבורי. מאז קיימתי יחסים בקצב של פעם אחת בחודש. האומנם צדק הרופא בקביעתו? חלפו שלוש שנים מאז ההתקפה, האם עד סוף ימי יהיה עלי להנזר ממגע מיני, או לצמצמו לכדי פעם אחת בחודש? אודה לך על תשובה, אגב, כיום אני בן 71.

כל תשובה ריאלית לשאלתו של כותב מכתב זה חייבת לציין את מצבו המיוחד. מבחינה ציורית, דומה כי אותו גבר ניצב ומצידו האחד השטן ומצידו השני תהומות האוקיאנוס. מגעים תכופים או כאלה הנמשכים שעה ארוכה עלולים לל אספק להגביה את לחץ דמו על כל התוצאות המסוכנות הכרוכות בכך. ועם־זאת המתח העלול ל־הצטבר בקרבו מחמת תשוקתו שאינה באה לידי סיפוקה והרוגז המצטבר בשל כך עלולים להיות מסוכנים באותה מידה.

יתכנו מגעים מיניים **תוך הקפדה על קיום מינימאלי של פעילות גופנית**. ד"ר פ. אוליון תאר זאת כ„מגע רגוע". ניתן לנסות צורה זו של מגע ואולם אם יתלוו אליה כאבי חזה, קוצר נשימה או כל קושי אחר בדומה לאלה המוזכרים חייבים היחסים להפסק.

כאשר הגבר סובל מאנגינה פקטוריס, או חולי לב, גלולת ניטרוגליצרין מתחת ללשון לפני המגע יכולה לעזור.

* * *

הפצה „שילה". הוצאת „מוקד"

הזמנות דואר בצירוף —.7 ל"י ת.ד. 1105 ת"א.

המחיר —.7 ל"י

„מיפלצת! אתה גרוע מרוצח!" צעקו תושבי באר־שבע לשמעון בן־שושן שנקם באשתו נקמה מעוררת זוועה

הבעל: שמעון בן־שושן

הוא ניקר עיניים אלה

ב־פתח בית־המשפט של באר־שבע נקהל קהל סקרנים גדול. עקרות בית, פועלים, תלמידי גימנסיה מושבתים, הצטופפו ליד הפתח כדי לחטוף מבט אחד באיש ש־נות השיכון, שהוא הגדול בשיכוני באר־שבע, נמנו על לקוחותיה.

חבריו של שמעון מספרים כי מאז אר־תו יום הפך לאדם אחר. „הוא נהיה כמו משוגע", סיפר אחד מהם, „הוא לא ידע יום ולא לילה. כל הזמן היה מסתובב כמו סהרורי. לא היה איכפת לו מהעבודה ולא מכלום. כל יום היה נוסע לדימונה לבית הוריה של אשתו כדי לשכנע אותה לחזור אליו הביתה".

אבל אליס לא רצתה לשמוע את תחנוניו של בעלה. זמן קצר אחרי שעזב את ביתה הגישה לרבנות בבאר־שבע תביעת גירושין נגד בעלה. כאשר נודע לשמעון כי אשתו מבקשת גט, הוא התפרץ לבית חברו, אלי פחימה, בו חשד כי נאף עם אשתו, ודקר אותו בבטנו. שמעון בן־שושן נעצר על־ידי המשטרה, שוחרר בערבות עד להעמד־תו לדין.

תאונה או נסיון התאבדות?

כ־ששוחרר שמעון ממעצרו, יצא שוב לבית הורי אשתו בדימונה, ניסה לשכנע את אליס לחזור אליו ולבטל את תביעת הגירושין. אליס עמדה על שלה. „אני לא רוצה לראות אותך יותר בחיים", אמרה לו „ואתה לא תראה יותר את ילדיך".

אותו יום, ה־25 באוגוסט השנה, כשחזר שמעון בן־שושן מדימונה, כשהוא מר נפש והמום, הוא חצה את הכביש בבאר־שבע, כאילו הוא מתכוון להידרס על ידי אחת המכוניות שדהרו בכביש.

שמעון בן־שושן בבית־המשפט

עורר השבוע חלחלה וזעם בקרב כל תושבי בירת הנגב.

כאשר הובל שמעון בן־שושן, מלווה ב־משמר כבד של שוטרים לאולם בית־המשפט, פרצו קריאות־זעם מפי הצופים. „מיפלצת!" זעקה אשה בגיל העמידה שדמעות ניקזו בעיניה. „אתה יותר גרוע מרוצח!" זעק אחר, שנופף את אגרופיו לעבר הגבר הצ־עיר, שלבש מקטורן פסים וחולצת גולף שחורה. שמעון בן־שושן (35), בעל פיאות לחיים ארוכות ועיניים בוהות, לא הגיב מול זעם הקהל. הוא התכווץ בין השוטרים שסבבו אותו, הגביר את מהירות צעדיו.

אותה שעה שכבה אשתו של שמעון, עליזה („אליס") בבית־החולים המקומי כש־תחבושת גדולה מכסה את חלקם העליון של פניה. היא לא ראתה דבר. היא לא תראה כבר לעולם. בשתי דקירות סכין שנועצו לתוך ארובות עיניה עיוור אותה בעלה ל־עולמים.

„הוא נהיה משוגע!"

ש־מעון נשא את אליס לאשה לפני עשר שנים. הוא היה נהג משאית באר־שבעי. היא היתה ספרית קטנה בדימונה. הם עברו לדירה בשיכון ד' בבאר־שבע, שם הקימה אליס מספרה קטנה בדירה שנק־ראה בשם סלון שיק.

אליס ילדה לשמעון שלושה ילדים: שתי בנות שהן כיום בנות תשע ושמונה ובן שהוא כיום בן שנתיים וחצי. שני בני ה־זוג הרוויחו יפה. חייהם נראו מאושרים, אם כי מדי פעם פרצו ביניהם מריבות קלות, שהן שכיחות בכל משפחה.

באחד הימים, לפני ארבעה חודשים פר־צה בין בני הזוג מריבה שהסעירה את כל השיכון. שמעון האשים את אשתו בבגידה, עם אחד מחבריו הטובים. כתוצאה מהסיכ־סוך, שהיה מלווה גם במהלומות, קמה אליס, ארזה את חפציה, נטלה את ילדיה עמה ונסעה לבית הוריה בדימונה.

היא השאירה מאחוריה לא רק את בעלה אלא גם קליינטורה ענפה, שכן רבות מב־רדו של היועץ המשפטי של האשה. סו־כם ביניהם כי הם ייפרדו סופית. לשניהם היה חשבון משותף בבנק על סך של 15 אלף ל"י. עליזה משכה מחשבון זה 8000 ל"י. היא דרשה עוד אלף ל"י לחיסול החשבון ביניהם. סוכם שלמחרת היום יביא שמעון את אלף הלירות והם יתגרשו תוך הסכמה הדדית.

החבר פרץ מהדלת

ב־יום הראשון בבוקר חזרה אליס ל־דירתה בבאר־שבע כדי ליטול משם את שארית חפציה ואת מכשיר המספרה שלה. שמעון הבטיח כי יביא לה את הכסף עד לערב. הוא עזב את הבית ואליס נשארה ב־דירה.

קרוב לשעה שבע חזר שמעון לדירתו כשבכיסו אלף הלירות. אולם בעודו פותח את דלת הדירה במפתחו, נפתחה הדלת מבפנים. מתוך הדירה התפרץ גבר, שהיה אחד מחבריו של שמעון, דחף את שמעון והסתלק בריצה.

שמעון הנדהם נכנס לדירה. הוא מצא שם את אשתו אליס. כעבור דקה בקעו מתוך הדירה זעקות אימים. השכנים שנק־הלו ליד החלונות למשמע הזעקות, הבחינו בשמעון הפורץ מתוך הבית החוצה כש־ידיו מגואלות בדם. הוא נעצר מיד בידי שוטר שעבר במקרה במקום.

שכנים שנכנסו לדירתו של שמעון גילו מחזה זוועה. על הריצפה התגוללה אליס, כשכל פניה מכוסים בדם. „הצילו! אני לא רואה!" זעקה, „הוא הוציא לי את העי־ניים!"

איש מהשכנים לא העז להתקרב אל האשה המתפתלת בתוך שלולית דם בתו־כה התגוללה סכין מגואלת. „זה היה נו־ראי," סיפרה אחת השכנות, „היא צרחה והשתוללה. לאף אחד לא היה לב לגשת אליה." לבסוף העיז אחד השכנים ונגש אל אליס שהועברה מיד לבית־החולים. שם נקבע כי מאור עיניה אבד. לאחר שדקר את עיניה בסכין, ניסה שמעון גם לחנקה, אולם נראה שהיו אלה כאביה שנתנו לה את הכוח להיחלץ מלפיתת אצבעותיו.

„הוא לא אבא שלנו!"

ד־שבוע פשטה השמועה בדימונה כאילו עליזה מתה מפצעיה בבית־ה־חולים. כל דימונה נסערה. אביה של עליזה מאיר אלבז, שהוא בעל מכולת ידוע בעיר, יצא לבית־החולים כדי לבדוק את נכונות השמועה.

בביתו ישבו אותה שעה נשות המש־פחה, לבושות שחורים, כאילו החלו להת־אבל על אליס. שתי בנותיהם של שמעון ו־עליזה, ילדות שטרם מלאו להן עשר שנים, עמדו כשמספריים בידיהם מעל ערימת תמו־נות משפחתיות. בזעם ובעקביות הן גזרו מתוך כל תמונה את דיוקנו של אביהן ו־השליכו אותו לסל. „הוא לא אבא שלנו יו־תר," אמרו, „אנחנו לא צריכות אותו יו־תר."

רק כשחזר האב מבית־החולים ובישר כי אליס חיה, נרגעו הרוחות. „זה בגלל הכסף," אמר מאיר אלבז. „כל המריבות ש־להם היו בגלל הכסף שהיה להם בבנק." אבל דבריו של האב נקטעו, כאשר שאר בני המשפחה התפרצו, אסרו עליו לדבר.

„זאת הפעם הראשונה בעולם שדבר כזה קרה!" זעק אחד הקרובים, „על זה אסור לכתוב בעיתונים! זאת בושה שידעו ש־דבר כזה קרה בישראל. בין בני אדם בכלל!"

השבוע היה שמעון בן־שושן צריך ל־עמוד לדין באשמת דקירת חברו אלי פחי־מה, כדי להודות או לכפור באשמה. הוא לא הודה ולא כפר, ורק ביקש לאחד את תיק דקירת פחימה עם התיק שנפתח לו על דקירת עיני אשתו.

סניגורו, עורך־הדין עמירם ביאור, ביקש לשלוח את שמעון בן־שושן לבדיקה פסי־כיאטרית, כדי לודא אם הוא מסוגל לעמוד לדין.

האשה: עליזה בן־שושן

ליגא

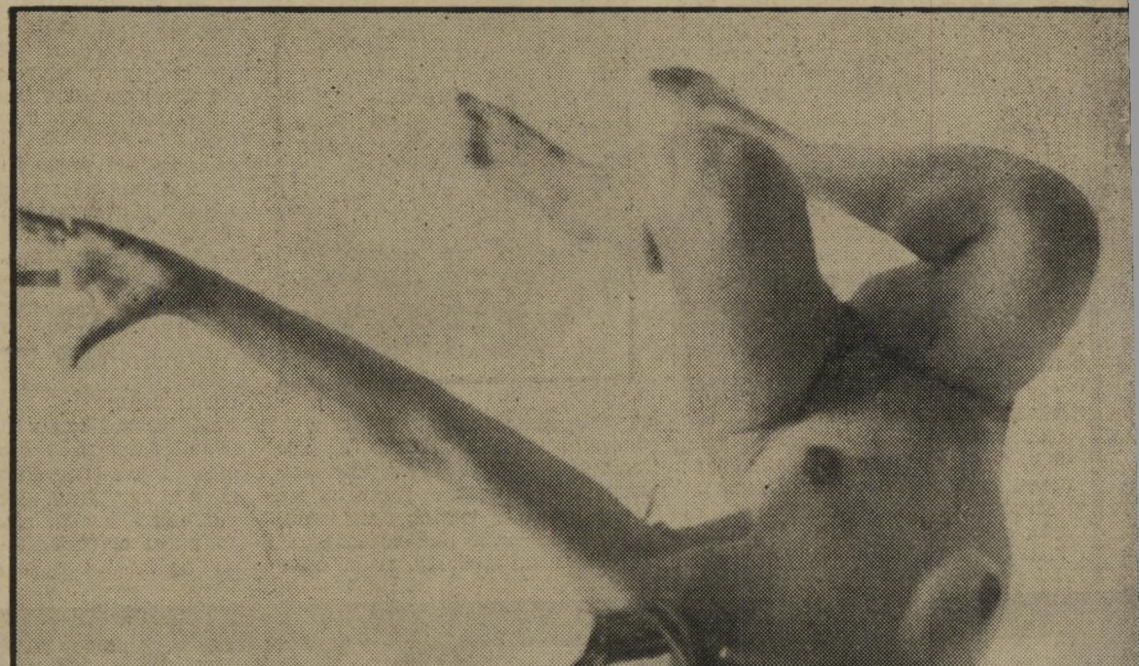

מספר 1736 שנה 35 י"א כסלו תשל"א, 9.12.1970 המחיר 1.50

העולם הזה

העולם הזה מפרסם את תמליל
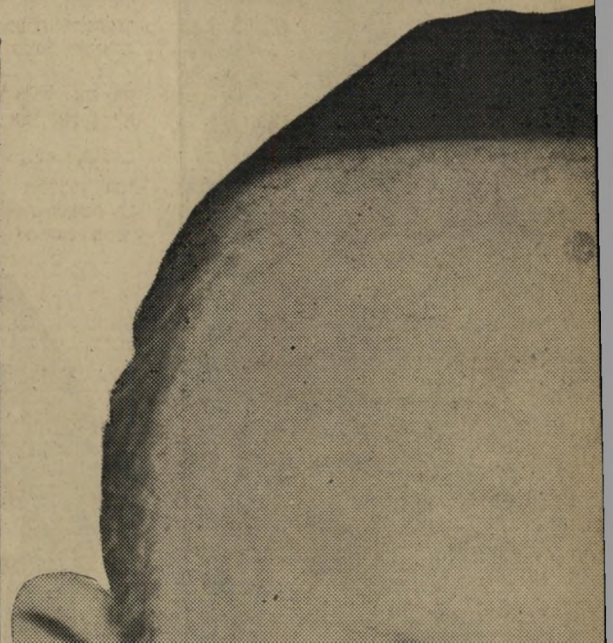
המחזמר שעורר את הסערה בכנסת